

УВОДНИК

Вук и магарци

Пише **Мирслав Јовановић**

Држава је решила да из своје поцепане и полупразне вреће извади паре и намири дугове фондовима здравственог и пензијског осигурања, који се воде на запослене грађане (не зна се колико), а прави дужници су њихови послодавци који нису уплаћивали прописане – обавезне доприносе. Неки чак и по више година, неки су из приватног а други из државног сектора. Запослени о томе најчешће појма нису имали, сазнавали су кад су им у „социјалном” саопштавали да не могу да продуже оверу здравствених књижица или у Фонду ПИО да су „кратки” за пензију и по неколико година, иако су личне рачунице говориле да имају радног стажа колико треба.

Из изјава Владиних званичника могло се протумачити да је овакво покривање туђих дугова израз државне „бриге за радног човека”, што у неку руку и јесте тачно, пошто се запосленим људима без уплаћених доприноса скидају велике бриге којих сами не би могли да се реше, мада и овде има јаког мириса популистичке политике.

Држава, дакле, финансијски интервенише баш у време када је у силним буџетским проблемима, сервирајући уз то „жваку” да паре не дају „цабе”, већ ће за вредност затворених доприноса постојати власник дела имовине предузећа дужника. У пукој причи то се може чинити и остваривим, али, практично, шта ће држави „парчићи” тамо неких фирми које не поштују ни елементарне обавезе, кад не уме честито да управља ни оним великим и важним предузећима која јој сто посто припадају.

Овим потезом, међутим, држава се огрешује о све оне послодавце који су за своје раднике уредно и како прописи налажу уплаћивали доприносе према стварној висини њихових зарада. Они су опет испали будале, јер се на њима потврђује да је у овој земљи најнеуносније бити поштен и одговоран. И они су, једноставно, уместо да плаћају доприносе радницима, те паре могли да обрћу и троше на други начин, чекајући да „вук поједе магарца”.

Речено економским језиком, покривањем доприноса који годинама нису плаћени држава привредне субјекте и фирме или установе из других сектора ставља у неравноправне услове пословања, јер платили или не платили све разрезане доприносе значи немати или имати на располагању бар четрдесет посто пара од масе нето исплаћених плата.

Ситуацију апсурдном додатно чини и то што је неплаћање доприноса озбиљан финансијски прекршај за који је предвиђена и кривична одговорност послодавца, а не зна да је неко због тога зарадио било какву казну, осим можда неких изузетака којима је било одређено да им „гаће саме спадају”.

Нажалост, државни органи, ни извршни са управом, ни судски, данас нису спремни за отварање питања и давање одговора како је уопште било могуће да енормно велике суме доприноса не буду уплаћиване корисницима, кад је правна регулатива за то врло прецизна и строга, а надлежности подељене. По себи се намеће питање шта је све ово време радила бројна и разуђена пореска управа која има улогу контролора и на располагању су јој и разне мере принуде? На платним списковима људе за надгледање плаћања доприноса имају и Здравствени и Фонд ПИО. Шта је с њима, осим што су се угнездили за дебеле плате у државној администрацији?

На крају, има ли истине у причама да су неки послодавци (неки – значи не било који) добијали „мигове” да могу да „прескачу” обавезу плаћања доприноса?

Незванично је ових дана прострујала вест о смењена неколико „порезника” – од врховног до неких подручних шефова. Не каже се зашто, нити је о томе стигла званична потврда – бар до уторка увече, када је на овај уводник стављена тачка, мада њу није тешко претворити у запету, већ у следећем броју.

Из КИНЕЗИ ГРАДЕ ТУНЕЛ НА ЈУЖНОЈ ОБИЛАЗНИЦИ

На МЕТИНО БРДО

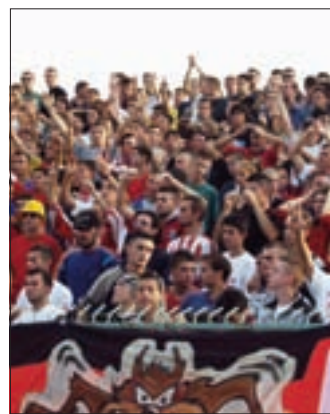
ВАНТЕЛЕСНА ОПЛОДЊА

Последња нада за ПОТОМСТВО

страница 9.

КРАГУЈЕВАЧКИ ПОГЛЕД НА НАВИЈАЧЕ

Ђаволи су црвени, а не црни

страница 15.

ТРАНСПЛАНТАЦИЈА У ПОРОДИЧНОМ КРУГУ

Бубрег, али од срца

страница 17.

Kolibri for kids
Југословенска 18
Телефон 034 385 385
www.kolibri.nadlanu.com

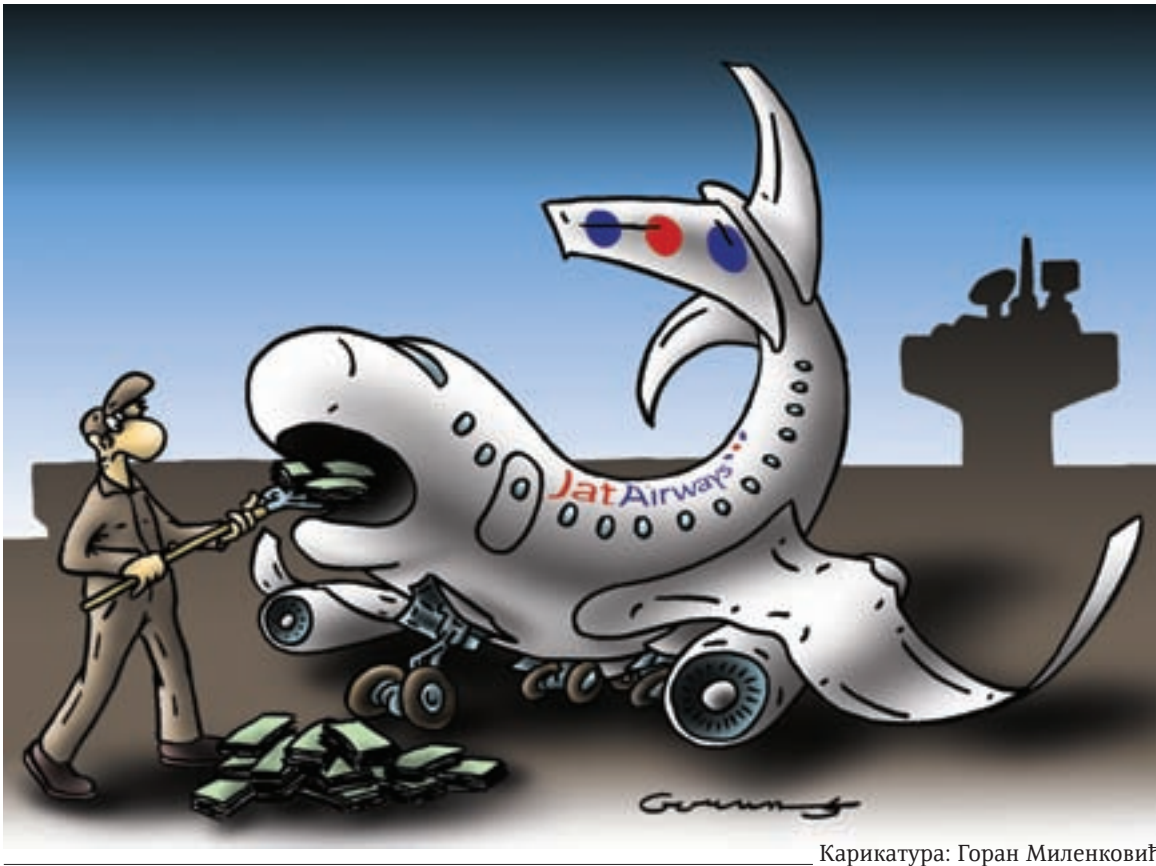
ВОДА ЈЕ ДРАГОЦЕНА
ВК
ТРОШИТЕ ЈЕ РАЦИОНАЛНО

www.merkur.rs
MERKUR OSIGURANJE
est. 1798
Београд, Београдска 12, Контакт центар: 034 302 798

Galerija nakita
Davi

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž mir u kući
Refill M
Kraljevska 31, www.refillm.com
Тел: 0341 1377 98 0341 34 01 03 0341 287 04 00

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Тужан јубилеј

Пише Драган Рајичић

Најбоље би било да сам на ту годишњицу потпуно заборавио. У ствари ја и јесам, али сетили се укућани!

- Деда - прво се овог јубилеја дохватио мој петогодишњи унук Марко - треба да частиш. Данас је тачно девет година откако си на улици срушио онај ненародни режим!

Паметно дете, а за јубилеј чуло на телевизији. Чуди ме да се ја нисам први сетио, а баш јутрос ме жигала крста. Од пендрек које сам тада попио, то ми се редовно дешава пред промену времена.

- Ево, благо деди, две жваке - покушавам да превазиђем насталу ситуацију. - Ономад била нека распродаја доле на хошку, па ти деда купио...

Мали није само паметан, него и веома пргав. Осећам да ће будући ненародни режими са њим имати муке.

- Ма, пусти жваке... Камо чоколада?

- Аааа - вадим се како знам и умем - чоколада ће да буде за твој рођендан. Штека деда! Кад оно беше? Да, догодине... Таман. Била би чоколада и данас ту, али их тренутно нема на залихама. Све појео онај Кришто са својим ортацима. Зато ћемо - објашњавам му на крају - овај јубилеј да прослаavimo нешто скромније, уз попару на тихој ватри.

Мали се тек ту разгоровало. Оно што је рекао о Кришту и његовим ортацима не може да се чује ни у домаћем филмском програму. Тешко Тадићу, пролази ми кроз главу, кад овај изађе на улицу. Ако и тад буде на власти мораће да баца на њега више сузавца него што је Дачић изручио на мене. А вала, ако Дачић и тада буде министар полиције и треба да се затremo. Ова суманута мисао ми се јавља отуда што ја од оног ненародног режима нисам добио пендрек само по крстима, него и по глави. Па, кад се изнервирам, мало пребацијем.

У овај такорећи златни јубилеј ускаче и моја жена. Сетила се да сам је наговарао да идемо на демонстрације, па љута и она. Изгубила живце чекајући боље сутра. Ваљало би јој сад у неку бању, али њена пензија треба нашем сину који је у међувремену остао без посла.

- Ако си ме због овога што данас имамо водио на демонстрације - сикће - сматрај да више нисмо у браку. И опсова ми јубилеј!

Камо среће да га се не сетисмо, кажем себи, а на жуљ ми стаје и снајка. Још није нашла посао иако је дипломирала деценију пре великих промена.

- До посла могу само ако се учланим у неку од владајућих странака. А међу њима су и оне које су слале тенкове на свој народ. Ако сте се и ви за то борили, онда... И опсова ми и она јубилеј.

Но, будући да ме је снајка при том исперсирала, њену опаску сам ипак лакше поднео.

Ево ми и сина, стиже у кућу из наднице. Петог октобра били смо заједно поред багера, а данас он копа канале ручно. Његову бившу фирму купио један познати бизнисмен који је огаздио у ненародном режиму, а данас финансира већину владајућих партија. Бизнисмен, наравно, раднике отпустио, а само машине продао за пет пута веће паре. Уместо поздрава и он ми опсова деветогодишњицу.

- И да сам знао - каже - да ће они „ненародњаци“ завршити у новој коалицији уместо у апси, морао би Милошевића да рушиш без мене. Ја сам тада још био млад и веровао сам теби, а ти ми тада ниси помињао да ће у Европу да нас уведе и овакви хохштаплери, попут Кришта и његових партијских рођака.

Видим да ми пропаде јубилеј и да сам много забрљао.

- Пази да нам не загори попара док се ја не вратим - кажем жени потиштено.

Потом на најближој локацији узимам букет свежих цвећа. У том тренутку као, наручен, наилази погнуте главе комшија Заре са којим сам некада заједно рушио ненародни режим.

- Где беше Слобин гроб? - питам га тихим гласом док и мој поглед незадрживо клиза ка земљи.

АНКЕТА КАКО СТЕ ДОЖИВЕЛИ ДАНАС ПЕТИ ОКТОБАР?

М. Ивићковић

Бора Радовић,
приватник:
- Ми можда и не знамо шта је пети октобар и шта се све тада десило.

Милан Јеремић,
економски
техничар:
- Има промена, али мало.

Живорад Станковић,
аутомеханичар:
- Радници осталоше на улици, а министарства пуна ко шипак.

Иван Белић,
машински
техничар:
- За мене само један обичан дан.

Руџица Илић,
пензионер:
- Нисам разочарана, али нисам ни одушевљена променама.

Дејан Ђураш,
саобраћајни
полицајац:
- Није било неког јавног обележавања, ја се нисам ни сетио.

Неђа Митровић,
домаћица:
- Све је исто, само њега нема.

Немања Савић,
студент
саобраћаја:
- Пети октобар - не знам шта је то.

Милија Марковић,
трговац:
- Успомене бледе, дан као и сваки други.

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKLAN U CENTRU GRADA

NOVA IMA
SPOKLADNO OGLAŠAVANJE

**Bilbordi
kakve ste
oduvek
želeli!**

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

trgovina građevinskim materijalom

Нemоgراف

Kragujevac ul. Slobode bb
(preko puta Elektrošumadije) i u Jovanovcu
Tel/fax: 034/340-558; 034/300-559; 034/370-034

РЕБАЛАНС ГРАДСКОГ БУЏЕТА

Шта би било да је било...

Приликом пројектовања буџета у старту су планирана три степена приоритета, у случају да не буде довољно пара. Пошто је градска каса тања за милијарду и по динара од планираног, изградња затворених базена и зграде Хитне помоћи мораће да сачека

Пише Гордана Божић

Одборници Скупштине града на последњој скупштинској седници са 57 гласова „за“ и 12 „против“ усвојили су Одлуку о ребалансу буџета града Крагујевца за 2009. годину. Овогодишњи буџет, који је најпре пројектован на готово осам милијарди динара, због рецесије која је узроковала смањење прихода, биће умањен за око милијарду и по динара.

Смањење прихода последица је умањења трансферних средстава од Републике, али и од издавања земљишта у закуп и накнада за уређење грађевинског земљишта. Због тога ће без доброг дела пара остати управе за инвестиције, комуналне послове и финансије, али и Управа за културу, образовање и спорт. И на осталим позицијама биће смањена предвиђена средства, док ће са друге стране за

СТАМБЕНА ГРАДЊА ЋЕ ДЕЛОМ БИТИ ОДЛОЖЕНА

социјалну политику и Градско веће бити издвојено више него што је првобитно планирано. Више новца отићи ће и Градској управи за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине.

У локалној самоуправи сматрају да је успех што је до сада одржан овај темпо реализације буџета и поред свих објективних тешкоћа, и напомињу да су све

инвестиције из првог приоритета реализоване, или се приводе крају. Ребалансом који предвиђа приходе овогодишњег буџета на 6,8 милијарди динара и даље је задржано развојно усмерење буџета, које превиђа да чак 33 одсто укупних средстава буде уложено у инвестиције.

■ Мање за инвестиције

Опште је познато да су због дефицита у државној каси, средином године, смањени трансфери општинама и градовима за око 50 одсто, па је за расподелу планирано само нешто више од 25 милијарди динара. Ако су проблеми због недостатка пара првих дана по завртању славине и гурани под тепих, сада, пошто је мало поодмакло време, постали су и те како видљиви.

Приликом планирања овогодишњег буџета града Крагујевца, сходно насталој економској ситуацији, у старту су предвиђене три врсте приоритета, како би се мо-

гло брзо реаговати уколико не буде довољно пара.

Члан Градског већа за инвестиције Небојша Васиљевић каже да су због чињенице да је година рецесиона приликом предлагања садашњег буџета уграђени „амортизери“ и дефинисане инвестиције првог, другог и трећег приоритета.

Из тих разлога ребаланс је урађен прилично лако, а највише су овом приликом претрпеле ставке везане за Градску управу за инвестиције, која на располагању има милијарду и 175 милиона динара мање од планираног. Такође, смањење су забележиле и управе за финансије од 135 милиона и комуналне послове 70 милиона динара. Управа за привредне ресурсе „тања“ је за 36 милиона, док образовање, спорт и култура имају 15 милиона динара мање на рачуну.

■ Више за социјалу

Са друге стране, међутим, уследила су повећања за управу везану

за социјалну политику града у износу од 28 милиона. Нешто више новца отићи ће Управи за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине. И Градско веће је „пунује“ за 62 милиона динара јер, како је објашњено, преко овог органа реализују се захтеви оних који нису буџетски корисници, а углавном је реч о социјалним категоријама становништва.

У суштини, уштеде су прављене код управе за финансије у делу који се односи на плате, куповину аутомобила, путовања, репрезентацију и специјализоване услуге. Што се тиче управе за инвестиције ове године одустало се од затворених базена, зграде Хитне помоћи и дела стамбене изградње. Разлог више је и то што је главни пројекат затворених базена, као и Хитне помоћи, завршен тек пре десетак дана. Дакле, од ових објеката се не одустаје, већ се преносе у наредну буџетску годину. Битно је да су одржани контакти са групом инвеститора који ће бити сунвеститор при градњи ових базена, односно слободног простора од око три хиљаде квадратних метара, где ће се налазити кулгане, спа центри и остали пратећи садржаји, каже Васиљевић и додаје да је намера да буџетски потрошачи, којима су прилично порасли апетити у претходне две године, науче да размишљају и о томе како намаћи паре, а не само како их потрошити.

Инвестиције првог приоритета, као што је изградња саобраћајнице за „Фијатову“ фабрику и улице Саве Ковачевића, Краља Милана, 9. маја и 17. ударне дивизије нису доведене у питање. Од капиталних објеката ове године завршена је Шарена пијаца и исфинансиран добар део оперативног центра „Водовода“ који ће бити завршен до марта наредне године.

Убудуће, капитални објекти биће грађени у партнерству са заинтересованим инвеститорима, што дугорочно може обезбедити редовне приливе прихода од градске имовине.

НЕСУГЛАСИЦЕ У КОАЛИЦИЈИ

ДС, ипак, гласао за ребаланс

Предлог за ребаланс био је повод за нове страначке несугласице у владајућој коалицији. „Заједно за Шумадију“ објавила је да члан овдашњег Градског већа из Демократске странке, крајем минуле седмице, није гласао за одлуку о ребалансу градског буџета. У саопштењу „Заједно“ се констатује да је члан Градског већа из ДС искористио своје право да гласа како хоће, па и да не подржи ребаланс буџета, али да је „његово образложење да то не чини јер му странка о томе (ребалансу) није консултована, најблаже речено - неозбиљно и непримерено времену борбе за економску стабилност“.

На скупштинској седници ДС је, ипак, подржао предлог ребаланса буџета.

ОСТАВКА СЕКРЕТАРА СКУПШТИНЕ ГРАДА

Разлог – прелазак на Универзитет

Зорица Аврамовић поднела је оставку из личних разлога, због понуде да пређе на друго радно место, а за новог секретара постављена Весна Станишић

Прошле недеље дугогодишњи секретар Скупштине града Зорица Аврамовић поднела је оставку на ову функцију. На овај корак одлучила се из личних разлога, пошто је добила понуду да пређе на место генералног секретара Универзитета у Крагујевцу.

На седници Скупштине која је одржана 5. октобра, председник Скупштине града Саша Миленић је, позитивно оцењујући њен досадашњи рад, захвалио Зорици Аврамовић, рекавши да је оставила дубок траг за собом, устројила систем локалне управе, као и да су њене претензије за даље усаврша-

вање за свако поштовање.

Истовремено, на Миленићев предлог за новог скупштинског секретара постављена је Весна Станишић, која је до сада обављала функцију начелника Управе за послове Градског већа и градоначелника. Сматарају је ученицом Зорице Аврамовић, па је и овај предлог за њено постављење савим природан след догађаја. Ову функцију обављаће у наредне четири године.

Весна Станишић рођена је 1963. године у Крагујевцу. Основну, средњу школу и Правни факултет (са просечном оценом

ЗОРИЦА АВРАМОВИЋ И ВЕСНА СТАНИШИЋ, БИВШИ И НОВИ СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ

8,16) завршила је у Крагујевцу. Годину дана волонтирала је у Општинском суду, а 1995. године

положила је правосудни испит. Од 1997. године почела је да ради у Скупштини града, прво као секре-

тар месне заједнице, потом стручни сарадник у служби правне помоћи, да би 1999. постала је шеф персоналне службе. До 2004. године радила је као стручни сарадник, а у другом и трећем мандату Верољуба Стевановића била је постављена на место начелника Градске управе за послове Градског већа, градоначелника и опште послове отргана града. Осим тога, поседује сертификат Универзитета у Арлингтону (САД) и Универзитета у Крагујевцу да има и звање менаџера јавне управе.

У току радног стажа, дужег од 12 година, успешно је обављала различите послове у надлежности управе, те стога сматрам да ће квалитетно и одговорно обављати послове секретара Скупштине града, навео је Миленић у образложењу.

Весна Станишић није члан ни једне политичке странке и, како је изјавила, не намарева то да постане ни убудуће.

Г. БОЖИЋ

ВАНРЕДНИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ

Само ако у Влади нешто љукне

До превремених избора може довести само унутрашњи сукоб који не може да се разреши у Влади. У великим странкама причало се да ће избори бити на пролеће, сви су почели да се спремају за њих, али је прича сада мало утихнула, оцењује политички аналитичар Бранко Радун

Пише Слободан Цупарић

Демократска странка, као највећа владајућа, на евентуалне превремене изборе изашла би као најодговорнија за тешку економску ситуацију у Србији, Г17 плус Млађана Динкића још није завршио рад на стварању Уније региона, Дачићевим социјалистима тек предстоји учвршћивање позиције странке, ЛДП Чedomира Јовановића има недефинисану позицију између власти и опозиције, радикали се још нису опоравили од одласка Томислава Николића и губитка подршке бирача, а Коштуничин ДСС још није изградио нови изборни концепт, нити је близу споразума о

Илустрација: Горан Миленковић

питање је да ли би, да су и све странке које су ушле у парламент направиле коалицију, имали нешто боље резултате од ових које сада постиже актуелна коалиција?

- Будући да је једна од кичми послова у Србији пројекат звани „Фијат“, „Заједно за Шумадију“, уз председника, Владу, потпредседника Владе, непосредно учествује у

бије, који су просто занемели предзбивањима која им као приоритетна намеће власт – остајући слепа за оно што се реално дешава: претње новим отказима, нереализована обећања из изборног периода, борба за пуко преживљавање...

Политички аналитичар Бранко Радун тврди да ванредни парламентарни избори једино можда одговарају Томиславу Николићу, пошто би његова странка једина остварила велики напредак у односу на садашњу позицију у парламенту. Дошла би у позицију или да уђе у Владу, или да буде врло важан део власти, или да на неки начин, сматра Радун, буде главна странка у опозицији.

■ (Не)способна Влада

У редовима „напредњака“ нису сигурни да ће Влада бити оборена у Скупштини, већ очекују да ће пасти на улици јер је, кажу, прича о социјалним питањима све присутнија. Колико је реалан овај „сценарио“?

- Нико се не залаже за тај „сценарио“, експлицитан је Предраг Џајевић. - ДСС верује да је најбоље да се власт промени легалним путем, а једини начин су ванредни парламентарни избори. Доста је Србији било и немира и улице и свих оних ствари које нису добре. Довољно је изаћи на изборе, заокружити неке нове одговорније људе који ће водити земљу.

Саша Миленић потенцира да ова изјава „напредњака“ никако не би требало да буде схваћена пучистички или револуционарно, као политичка претња, већ пре као сумња у способност Владе да изађе на крај са социјалним незадовољством у којем они виде своју шансу. У таквој изјави, чини се, вели Миленић, они откривају да су „напредњаци“ у првом реду партија која би желела изборе.

- Сигурно да ова Влада неће пасти у Скупштини, јер има већину у парламенту, убеђен је Обрен Ђетковић. - Али, не очекујемо ни да падне после немира на улицама. Мислим да се у наредним годинама неће појавити револуција – као што је то било 2000. Према томе, не треба очекивати да улица може да сруши ову власт.

И Милета Поскурица тврди да нико више не жели да види немире на улицама, да је Србија у дубоком стиду и сраму због овога што се десило француском навијачу, да нико ни у каквој варијанти не жели да се

понови оно што је било 5. октобра 2000. године...

- Не верујемо, такође, и да ће власт да падне у парламенту. Они ће увек наћи механизме да се договоре око тога. Сви се понашају по моделу Динкића, по њему ће се равнати и гледаће, колико год буду могли, да у законодавној процедури донесу све што желе – да би остали на власти. Верујем да они морају да дођу памети, да осете такозвано ћутање народа, тајац и збуњеност грађана који све теже и теже живе – и да једног часа одлуче да распишу изборе пре времена. Најприроднији је да се тако одмере снаге. Нико не прижељује инциденте на улицама. СНС то никада не би урадила, нити би се нашла на чело таквих догађаја, уверен је Милета Поскурица.

Бранко Радун, пак, упозорава да је поменути нежељени „сценарио“ у једној мери реалан зато што се тек очекује велики социјални удар ефеката светске економске кризе која се негде примирила и није довела до жешћих поремећаја.

- На таласу тог социјалног незадовољства „напредњаци“ очекују да би као опозициона странка добили. Али, питање је ко ће артикулисати поменуто незадовољство. Да ли ће то бити парламентарне странке или ванпарламентарне групе... Чини се да

„ Бранко Радун: Чини се да садашња хапшења вођа неких организација, националистичких и десних, имају сврху да спрече да оне буду те које ће артикулисати незадовољство младих и незапослених

садашња хапшења неких вођа организација, националистичких и десних, имају сврху да спрече да оне буду те које ће артикулисати незадовољство младих, незапослених, каже Бранко Радун.

■ Неодговорна опозиција

Опозиција у Србији, према новим истраживањима, није сада ни јака, ни јединствена, ни кадра да власт приволи на превремене изборе. Колико је та оцена тачна?

- Влада је успела да се формира на окупљању доста широког фронта политичких снага којима је, осим утврђеног програма, још само префикс демократије и захтева за убрзаним променама у интеграцијским пословима једини заједнички именитељ, вели Саша Миленић. - Ту су, одмах уз Владу, и политичке партије које деле ове вредности, а које више из споредних разлога и партијске комбинаторике нису ушле у њу, али се повремено појављују као њена потпора. Отуда се чини да је заиста изван Владиног захвата остала политички мање значајна снага у животу Србије, у којој подстицај за окупљање, поновно премењавање, може да изнедри једино Српска напредна странка.

Обрен Ђетковић тврди да је опозиција слаба и нејединствена, а да се то показало и када је формирана власт. Ни тада нису могли да нађу заједнички језик ДСС, Српска народна странка и НС.

- Према томе, све је ово игра само да се неко докопа власти. Нормално је очекивати да опозиција стално критикује актуелну власт и стално тражи изборе. Постало је то, малтене, као добар дан. Иначе, објективно гледано, ова власт ће издржати до краја мандата, уверен је Обрен Ђетковић.

Предраг Џајевић сматра да опозиција треба да се уједини, да буде одговорна и спремна да преузме власт од тренутно владајуће коалиције. Што се тиче ДСС-а, ова странка је, вели, већ успоставила неке контакте са „напредњацима“, направљени су принципи сарадње, те се очекује да у будућности дође до јачања опозиционог фронта, јер полако у народу сазрева свест да оваква власт не може дуго да опстане.

- Надамо се да ће избори бити следеће године, али све зависи од владајуће коалиције и њене претпоставке како ће проћи на њима. Јер, они не гледају интересе грађана, већ колико ће маркетиншки добити на тим новим изборима и који је најповољнији тренутак за њихово расписивање, тврди Предраг Џајевић.

Милета Поскурица напомиње да је по односу снага у парламенту опозиција бројчано слабија, али да увек постоје колебања унутар самих чланица владајуће структуре, па се због тога може очекивати да Влада испадне из комбинаторике. Но, то се брзо, преко ноћи, намири финансијским партиципацијама и Влада како-тако одржава стабилност.

- Опозиција је слабија, али би исход нових избора сигурно променио стање на терену. Наравно, под условом да се све што сада говори за опозицију обједини у један блок. Пре свега, мислим на народњачки блок, који заједно са СНС, Вељом Илићем и ДСС може да направи кључну већину за учествовање и партиципацију у власти која ће бити у интересу квалитета живота грађана Србије, тврди Милета Поскурица.

Бранко Радун верује да до превремених избора може довести само унутрашњи сукоб који не може да се разреши у Влади. Причало се у великим странкама да ће избори бити на пролеће. Сви су почели да се спремају за њих, али је сад прича мало утихнула, процењује Бранко Радун.

САША МИЛЕНИЋ

ОБРЕН ЂЕТКОВИЋ

МИЛЕТА ПОСКУРИЦА

ПРЕДРАГ ЏАЈЕВИЋ

партнерству са Николићевим напредњацима.

Коме би сада, у оваквом политичком контексту, одговарало расписивање ванредних парламентарних избора?

- Једино грађанима, каже у разговору за „Крагујевачке“ Предраг Џајевић, председник Градског одбора ДСС у Крагујевцу. - Јер, ситуација у земљи је све тежа, отпуштања радника се настављају, криза се продубљује... Неопходна је промена и долазак неке одговорније власти од ове која је сада на сцени.

По речима Обрена Ђетковића, првог човека крагујевачких социјалиста, ванредни парламентарни избори у овом тренутку сигурно не би одговарали партијама које су на власти, а опозиција ће тражити изборе, стално се позивајући на тешкоће, економску кризу, стање у привреди. То јесте присутно, али

реализацији овог пројекта од значаја за интеграцију Србије у радни миље европског друштва и због тога, из одговорности према том пројекту, не мислимо да је било какав облик политичког усталасавања пре законом предвиђеног рока нешто што може имати повољан исход, каже Саша Миленић, потпредседник „Заједно за Шумадију“. - Без обзира што бисмо као партија можда имали интересантније позиције него што их имамо као локална странка, не видимо да су се односи политичких снага изменили да избори представљају демократску обавезу за власт – упркос овако важним пословима и тешком тренутку.

Међутим, другачије размишља Милета Поскурица, посланик „напредњака“ у републичком парламенту:

- Верујем да би расписивање ванредних парламентарних избора одговарало најпре грађанима Ср-

КОЋ ЕГР АДТИТ УНЕЛНА „ЈУ ЖНОЈО БИЛАЗНИЦИ”

Из њезда на М етинобр до

Велики су изгледи да тунел у Крагујевцу гради највећа кинеска грађевинска компанија која је изградила Олимпијски стадион у Пекингу, што званично треба да се потврди међудржавним уговором, а приликом недавне посете Бориса Тадића и чланова Владе Кини тим поводом је потписан протокол о сагласности две стране

Пише Милош Пантић

Грађевинска компанија „Чајна роуд енд бриџ корпорација”, која има 100.000 запослених и највећа је у Кини, највероватније ће бити градитељ крака Јужне обилазнице у Крагујевцу, што подразумева и копање тунела од 1,5 километра кроз Метино брдо. Ова фирма постала је позната по томе што је изградила велелепни Олимпијски стадион „Птичије гнездо” у Пекингу, који је својим изгледом задивљивао тав свет.

Да постоје велики изгледи да у-

ВЕЛЕЛЕПНИ СТАДИОН У ПЕКИНГУ ЈЕ ГРАДИЛА ФИРМА „ЧАЈНА РОУД”

чекује до краја октобра, кинеска страна одредиће извођача радова, а то ће највероватније бити њихова највећа компанија „Чајна роуд”, јер су њени стручњаци већ посетили Крагујевац, и то не једном већ три - четири пута, објашњава Здравковић.

Повољанкре дит

Повољност за Србију је не само у познатом имену градитеља, већ и што је аранжманом између две земље предвиђено да радове кред-

итира кинеска банка „Чајна експресс”. Тако би крак Јужне обилазнице до улаза у „Заставу”, чија је вредност процењена на око 30 милиона евра, Кинези кредитирали са 85 одсто укупне инвестиције, под изузетно повољним условима. Како незванично сазнајемо, ова банка би дала кредит на 15 година, са грејс периодом од пет година и каматом од само 1,5 одсто.

По речима Здравковића, најинтересније стране је да њен највећи градитељ преко два велика подухвата у Србији покуша са освајањем европског тржишта. Ако они буду градили тунел у Крагујевцу, овде ће да

довезу своју опрему и машине, као и раднике. Зато су њихови стручњаци у граду разгледали и терене где би могли да сместе своју „базу”. За сада се још не зна да ли ће то бити слободан простор на самом Метином брду, или на неком другом месту.

Тунел кроз Метино брдо део је прве фазе Јужне обилазнице, која је пројектована још 1994. године. Од реализације овог пројекта актуелна градска власт је практично била одустала, а главни разлог је била висока цена копања тунела. Међутим, пројекат је оживео склапањем уговора са „Фијатом”,

НЕБОЈША ЗДРАВКОВИЋ ВЕРУЈЕ ДА ЋЕ КИНЕЗИ ПРИХВАТИТИ ПОСАО

Према прерачуна укупна инвестиција износила би око 30 милиона евра, док би изградња тунела коштала око 22 милиона евра. У грађевинарству важи правило да један километар тунела кошта као 10 километара пута. Према речима Небојше Здравковића, предвиђено је да

се уради једна тунелска цев и један коловоз са две саобраћајне траке.

Интересантно је да су стручњаци из Кине приликом разгледања терена разматрали и могућност да се избегне градња тунела и да се преко Метиног брда изгради надвожњак до улаза у „Заставу”. Али, нагиб терена је велики и таква саобраћајница не би омогућила потребну брзину саобраћаја, па је та варијанта отпала. Тако изгледа да је тунел ипак „суђен” Крагујевцу.

Када буде изграђен, биће најдужи тунел у Србији. Предвиђено је да извођач радова, а сва је прилика да ће то бити „Чајна роуд”, уради и репроектовање тунела, односно да у планове угради оне елементе које се сматра за потребним.

Поред тога што ће обавити основну намену, брз транспорт делова за „Фијатову” производњу, овај тунел по замисли градских планера треба да омогући и бржи транзит из правца Јагодине и Белошеваца до петље „Царина” и центра града. Ово ће, по објашњењу заменика градоначелника Здравковића, донети квалитетнију везу једне трећине града која се налази са друге стране Лепенице са центром.

Због лоше повезаности градског језгра са насељима преко Лепенице до сада су многи инвеститори одбијали да граде објекте у том делу рада. А ли, са о тварањемтунела и петље „Белошевац” за градњу ће постати примамљив комплекс од 46 хектара у власништву града, који се налази између ове будуће петље и насеља Пивара. Ту ће се отворити нове могућности, па градски планери предвиђају измештање хале „Језеро” на овај простор, као и градњу стамбено-пословних зграда и великог хипер маркета. Завршетак градње прве фазе Јужне обилазнице заједно са тунелом саставни је део уговора са „Фијатом” и планирасе до краја 2011. године.

право та фирма гради тунел у Крагујевцу обелоданио је ових дана заменик градоначелника Небојша Здравковић, када су стручњаци из „Чајне роуд” посетили Крагујевац и разгледали терен на коме треба да се гради. Преговори су, по речима Здравковића, почели током недавне посете Кини председника Тадића и министра Динкића, када се разговарало о аранжману за градњу моста преко Дунава између Земуна и Борче, где би градитељ била управо ова компанија.

Тада је у „пакет” за преговоре урвштена и изградња тунела у Крагујевцу. У Кини је потписан протокол о сагласности две стране, а сада су у току преговори државних органа који треба да доведу до потписивања међудржавног споразума о изградњи два велика објекта у Србији.

Када међудржавни споразум званично буде потписан, а то се о-

Изградња Јужне обилазнице око Крагујевца предвиђена је Генералним урбанистичким планом „Крагујевац 2005. године”, који је усвојен 1990. године. Припреме за реализацију одвијале су се у две фазе, па је до 1992. године трајала израда студије изводљивости, а до 1994. године снимање терена и рад на пројекту који је те године и завршен. Пројекат је предвидео две одвојене трасе саобраћајнице и две тунелске цеви кроз Метино брдо, а дужина обилазнице од петље Царина до излаза у Драгобраћи износи девет и по километара.

Према прерачуна изградња једне трасе у целој овој дужини са једном тунелском цевом требало је да кошта око 30 милиона евра, прерачунао из доларске вредности.

Изградња Јужне обилазнице започињала је два пута и два пута је заустављана, па је изгледало да ће доживети судбину многих српских капиталних пројеката који никад нису завршени. По речима Славољуба Братуљевића, саобраћајног инжењера у пензији који је био помоћник директора за саобраћај крагујевачке Дирекција за урбанизам и главни координатор пројекта Јужне обилазнице, њена изградња почела је 1994. године од Царине, када је изграђен мост преко Лепенице, да би наредне године били настављени радови на надвожњаку преко пруге. Ови радови су прекинути крајем 1996.

ДВАДЕСЕТ ГОДИНА ЗАОБИЛАЗНИЦЕ

Радовиза устављани двапу та

године, када је дошло до смене социјалиста у градској власти, и урађени део надвожњака је конзервиран.

Градња је настављена 2001. године, након промене власти у Србији, и 2002. године завршен је надвожњак од 480 метара и још неколико стотина метара коловоза до Бресничке реке, где се са радовима стало. До сада је у овај део обилазнице уложено 5,5 милиона евра, од чега је Републичка дирекција за путеве уложила 70 посто, а град 30 посто средстава. Актуелна градска власт објавила је да се од пројекта Јужне обилазнице одустаје и да ће се градити Северна обилазница, да би уговором са „Фијатом” 2008. године пројекат био обновљен.

Славољуб Братуљевић, велики поборник изградње ове обилазнице, каже да ревизија делова пројекта, с обзиром да је прошло 15 година од када је урађен, има оправдање, јер је он својевремено уштедео 38 посто средстава на изградњи надвожњака тиме што је извођачу дозволио да унесе измене у пројекат према својим техничким захтевима. Он сматра да ревизија пројекта тунела, коју би урадили кинески извођачи, може да се уради у делу који се односи на расвету и вентилацију. Братуљевић каже да би била велика штета ако градска власт остане при одлуци да се Јужна обилазница изгради само до улаза у „Заставу”, јер би се на ту етапу утрошило две трећине инвестиције, док би била потребна још само једна трећина средстава да се уради комплетан пројекат до излаза у Драгобраћи. Тиме би се омогућио брзи транзит возила око града, што је и била првобитна намена пројекта, јер се већ сада на градској мени обилазници, по незваничним подацима, бележи промет од око 20.000 возила дневно.

ДИПЛОМЕИ НА УЧНИР АДОВИНА Л ОМАЧИ, У З НАКП РОТЕСТА

ПРОТЕСТ У ЦЕНТРУ ЗА СТРНА ЖИТА

Дипломеу пла мену

Паљење диплома, признања на учних радова и здуженча н, јер су се држави, која јев ласникЦен тра, безбројпу тао браћали дар ешина гомилане проблеме, а ли одговорани јеби ло

З апослени у Центру за стрна жита, међу којима су доктори наука, магистри и докторанти, научни радници, запалили су прошлог петка своје дипломе, стручне радове и научна признања. Њихови сертификати завршили су у ватри јер, како су навели, због небриге државе немају основне услове за рад, блокиран им је рачун, а плате нису примили од новембра прошлог дине.

О застарелости опреме у лабораторији сведочи податак да за последњих 20 година није уложен ни динар у њено осврењавање, телефони су им искључени, немају новца за бензин, док је већина опреме о гледе, у к вару”.

Овим гестом желимо да укажемо на неодговорност државе према њеном власништву, али и према најважнијем ресурсу модерних друштава - науци. Паљење диплома и признања је изнуђен чин. Држави, која је власник Центра, благовремено и упорно смо се обраћали, али одговор није стигао. Само за постављање новог директора било им је потребно читавих пет месеци. Спалићемо и наше дисертације, уџбенике, литературу из које смо учили, јер ионако немамо пара за грејање. Плату за новембар прошле године примили смо првог октобра, а претходну у мају, каже Благоје Ковачевић, стручни сарадник за производњу семена и председник Синдиката послениху Цен тру.

Према његовим речима, кап у препуној чаши прелила је блокада пословног рачуна, са којег је у јануару скинуто 22 милиона динара. Узрок блокаде је судски спор због реновирања зграде који је почео пре више од једне деценије, у време када је Центром управљано из Института Србије у Београду.

Наиме, грађевинска фирма, која је изводила радове, наплатила је тај посао судским путем, али га никадани језа вршила.

Апсурдно је то што нико из Центра није одлучивао о томе шта ће се и како радити, већ се све завршавало на централном нивоу, у Институту Србије. Због тога данас подрумске просторије изгледају као катакомбе, а ниво изливених фекалија достигао је 20 сантиметара. Пукотине на згради могу се

НАУЧНА ДОСТИГНУЋА

Признато 89 сорти

Центар за стрна жита основан је пре 111 година и најстарија је научноистраживачка кућа на Балкану у области пољопривреде. Тренутно је у њему запослено 56 радника, од којих пет доктора биотехничких наука, два магистра, два докторанта, као и осморо радника са високом стручном спремом.

У периоду од 1963. године, од када Министарство пољопривреде организује огледе за испитивање нових биљних врста и спроводи принцип признавања сорти, Центру је признато укупно 89 сорти стрних жита, међу којима је 38 сорти меке озиме пшенице, 17 сорти јарог јечма, пет јарог овса, осам озимог трикалаеа...

Осим у селекцији и оплемењавању, постигнути су запажени резултати у области агротехнике и заштите стрних жита. У овдашњем Центру радили су врхунски стручњаци, који су постигли резултате значајне за читаву научну јавност и пољопривредну праксу. Међу најзначајнијима помињу се Јелисавета Мирзинска, која спада у ред пионира селекције и семенарства у нашој земљи, затим др Миланка Јанковић која је у Центру провела три деценије, бавећи се селекцијом и генетиком, др Алекса Поповић, водећи селекционер пшенице, др Мирослав Костић, врхунски стручњак у области прехранивања биљака, као и остали светски признати стручњаци: Драгољуб Максимовић, Тихомир Вребаров, Мирослав Костић, Јован Смиљковић, Србобран Стојановић.

видети са свих страна, каже Ковачевић.

Због свега што их је задесило запослени у Центру захтевају да им се исплати 10 заосталих зарада, деблокира рачун и убрза ревизија овог процеса пред Врховним судом. Такође, инсистира се на кажњавању одговорних, јер постоје индикације да процес није вођен на непристрасан начин. На крају, траже и да се уради стратешки план наставка рада Центра, са оперативним планом у дефинисаним оковима.

Јединствен став колектива ове научноистраживачке установе је да се на овоме неће зауставити, већ да на овај начин тек започињу борбу за њен опстанак.

Г. БОЖИЋ

КОЋ ЕП РИВАТИЗОВАТИ, „З АСТАВАК АМИОНЕ“

Мањети Марели уместо Ивека

На 69. рођендан саопштено да ће уместо „Ивека“ стратешки партнер „Заставак амиона“ највероватније постати фирма „Мањети Марели“ и да ће производити делове за „Фијатове“ аутомобиле, што подразумева гаћење производње амиона

З астава камиони“ обележили су 69 година од оснивања. Скромној свечаности, јер разлога за велико славље није било, присуствовали су представници привредног живота града и бивши директори „Заставе“. Заслужним радницима на поклон су уручене књиге за допринос у производњи. Том приликом саопштено је и

ПРОИЗВОДЊАК АМИОНА ПРЕСТАЈЕ

да ће уместо „Ивека“ стратешки партнер фирме постати компанија „Мањети Марели“, која жели да уђе у посед хала и локације која се граничи са компанијом „Фијат аутомобили Србија“.

На том простору италијанска фирма не намерава да настави производњу камиона, него да ту пресели своју технологију за производњу делова и компоненти аутомобиле.

Ако између ове фирме и Републике Србије дође до потписивања уговора у новој фабрици ће бити запослено око 1.000 радника. Према речима саветника у Министарству економије и председника Управног одбора Групе „Застава возила“ Александра Љубића, „Мањети Марели“ је заинтересован за простор фабрике камиона, док нема говора о наставку или проширењу садашњег програма. Он каже да је

ИСТОРИЈАТ

Од Шевролета до КОМПОНЕНТИ

Производња привредних возила у „Застави“ почела је 1939. године, пред Други светски рат, када је произведено 400 камиона фирме „Шевролет“ за потребе тадашње југословенске војске, да би 1953. године била монтирана 162 теренска возила марке „виллис“.

У сарадњи са италијанским произвођачима почиње 1955. године производња камиона и теренских возила. На тржишту, од 1961. године, појављује се возило „застава 615“ и „застава 620“ из сопственог развоја. Ова производња успешно се развијала до 1969. године, када због тадашњег програма и увођења нове технологије долази до стагнације. У овом периоду производња привредних возила налазила се у саставу Фабрике путничких аутомобила.

На бази нових уговора са „Фијатом“ почиње производња камиона, корисне носивости од 2,5 до 4 тоне, а у Сомбору се формира погон за производњу лаких доставних возила носивости 0,6 тона.

Уговором о дугорочној производној кооперацији од 5. августа 1978. године уведена је у производњу нова гама привредних возила „ОМ-40/35“, а убрзо затим „Фијат – Ивеко“ преноси производњу ове гама возила у „Заставу привредна возила“.

Од 1. јануара 1991. године крагујевачка фабрика послује као предузеће у мешовитој својини, у коме је учешће „Ивека“ 46, а „Застава камиона“ 54 одсто.

По увођењу санкција Савета безбедности УН сарадња са „Ивеком“ своди се на чисто комерцијалну.

ДИРЕКТОР БОРЂЕНЕ СТОРОВИЋ

реч је о једној од три највеће светске компаније која прави делове за аутомобиле, а иако је у власништву „Фијата“ она ради и за друге произвођаче аутомобила. Они праве готово све, од свећица до управљачких механизма, вешања и здувнег ране.

Званичне информације о доласку „Ивека“ и „Мањети Марелија“

у Крагујевац могле би бити саопштене након посете председника Тадића и министра Динкића „Фијату“ у оловини овемабра.

Италијански „Ивеко“, који је словио као најозбиљнији кандидат за приватизацију „Камиона“, заинтересован је да у индустријској зони у Корманском пољу на површини од 30 хектара изгради роботизовану и компјутеризовану фабрику аутобуса.

Да се овакав обрт могао очекивати и да је било реалније очекивати долазак једног од водећих компоненташа, него произвођача камиона и аутобуса посредно је потврдио и директор „Застава камиона“ Борђе Несторовић, рекавши да је приликом последње посете делегације крагујевачке фабрике „Ивеку“ менаџмент ове фирме саопштио да ће даље преговарати са Министарством економије и регионалног развоја, а не са партнерима из „Камиона“.

М.Б. ВВИЋ

И поред тога што још нема конкретних одговора шта ће бити са запосленима који не буду прешли у фирму „Фијат аутомобили Србија“ и каква је судбина људи из „Резервних делова“, „Хортикултуре“ и Института за аутомобиле, у Самосталном синдикату тврде да Протокол и анекс потписани са Министарством економије и даље важе и да нико, ако то сам не жели, неће остати без посла

Пише Милутин Ђевић

Међу запослене у Фабрици аутомобила и осталим деловима Групе „Застава возила“, због одлагања реализације посла не само са „Фијатом“, него и „Ивеком“ и њиховим кооперантима, али и изостанка конкретних одговора уселили су се неизвесност и страх. Одговора на питања када ће „Фијат“ уплатити оснивачки капитал и преузети Фабрику аутомобила, шта ће бити са радницима „Заставе РД“ и Института за аутомобиле, а шта са онима који, из ових или оних разлога неће прећи у нову компанију „Фијат аутомобили Србија“, за сада још нема.

Раднике у Фабрици аутомобила додатно је збунио и предлог радног календара за 2010. годину, који је у фабрику донео председник Управног одбора фирме „Фијат аутомобили Србија“ Ђовани де Филиппис. Према овом предлогу, за који многи у фабрици мисле да је коначан и да се неће мењати, на производњи „пунта“ ће се радити само 84 дана дана и продукција у наредној години износиће 10.000 аутомобила.

КОЛЕКТИВНИ УГОВОР

Два тумачења

Да ли ће садашњи колективни уговор Фабрике аутомобила важити и за запослене који пређу у компанију „Фијат аутомобили Србија“, једно је од питања на која овога тренутка има најмање два опречна одговора.

Према првом тумачењу Министарства економије колективни уговор се не преноси. У фирми „Фијат аутомобили Србија“ прво треба да се региструје нови синдикат, који ће са послодавцем закључити нови колективни уговор.

Према мишљењу из Министарства рада и социјалне политике послодавац „Фијат аутомобила Србија“ дужан је да преузме обавезе претходног послодавца, односно претходне фирме, а то је Фабрика аутомобила. То значи да би се, до закључења новог уговора, и у фирми чији је већински власник „Фијат“ примењивао колективни уговор Фабрике аутомобила.

Ову дилему, која може да прерасте у проблем, према речима председника Самосталног синдиката Фабрике аутомобила Зорана Михајловића, најбоље је решити преговорима са људима из Министарства економије и новим анексом Протокола, и то пре него што се са „Фијатом“ потпише анекс уговора.

Раднике у „Застави“ брине и то што су „Фијат аутомобили Србија“, иако је било договорено да у прво време преузму најмање 1.000 радника, а потом и све запослене у „Аутомобилима“, до сада запослили тек десетак људи.

Доста узнемирења међу радницима изазвало је јануарско тестирање запослених, и то у време

МНОГО ПИТАЊА БЕЗ ОДГОВОРА У ФАБРИЦИ АУТОМОБИЛА

Договор са државом штити радна места

ИЗ ВРЕМЕНА КАДА СЕ МАСОВНО ОДЛАЗИЛО СА ПОСЛА

колективног одмора, и њихова подела, по „Фијатовој“ методологији, на „беле“ и „плаве крагне“. Тада је највећем броју људи саопштено да ли су положили тестове, али су спискови радника који су се квалификовали да пређу у „Фи-

низационих делова Фабрике аутомобила, која је од ове фирме преузела и уговор о производњи „пунта“ за потребе „Фијата“.

■ Протокол и даље на снази

У Самосталном синдикату Фабрике аутомобила, и поред много недоумица и нерешених питања, истичу да запослени немају много разлога за страх и забринутост за своја радна места.

Према речима председника овог синдиката Зорана Михајловића, Протокол и анекс, који су потписали представници репрезентативних синдиката Групе „Застава возила“ са министром економије Млађаном Динкићем, и даље су на снази и синдикат помно прати њихову реализацију.

- То што смо потписали са министром Динкићем, у време када су представници Владе Србије и „Фијата“ стављали парафе на Меморандум о разумевању и заједничкој сарадњи, а потом и на Уговор о заједничком улагању, и даље важи. Протокол и анекс су на снази све док се не испуне услови из основног Уговора о заједничком улагању и све док „Фијат“ не преузме Фабрику аутомобила. То значи да ће радници које фирма „Фијат аутомобили Србија“ не буде преузела редовно примати пуне плате. Због инсталирања нове опреме, посебно у погону лакирнице, вероватно ће доћи до дужег застоја у производњи, можда и неколико месеци. За то време ће запослени који не буду радно

ангажовани примати плате, објашњава Михајловић.

У Самосталном синдикату Фабрике аутомобила претпостављају да ће у првом тренутку око 1.000 радника прећи у „Фијат аутомобиле Србија“, да ће један број радника, док не крене серијска производња новог модела, бити на чекању и да ће када се то деси и они прећи у нову фирму. У синдикату не очекују неке веће потресе, јер сматрају да ће сви запослени у Групи „Застава возила“ наћи посао, ако не код „Фијата“ онда код неког од његових коопераната, као и да ће један број радника узети отпремнину и напустити фабрику.

■ Фабрика аутомобила наставља да живи

На питање шта ће се десити са радницима који и после преузимања фирме не буду нашли посао у „Фијату“ или у некој кооперантској фирми, у синдикату одговарају да они неће остати без посла.

- Фабрика аутомобила ће наставити да функционише док у њој има радника, дакле, све док и последњи радник не буде збринут. Запослени у Фабрици аутомобила ће примати плате, а паралелно са њом ће постојати и фирма „Фијат аутомобили Србија“. У Протоколу пише да ни један радник неће остати без посла, ако то сам не жели, без сагласности синдиката. Држава је обећала посао за све раднике. Држава једноставно мора да преузме одговорност, а на то се потписима и обавезала, и за оне људе који можда неће хтети или неће моћи да пређу у „Фијат“. И њима мора да се нађе неки одређени програм и створе се услови да наставе да раде, каже Михајловић.

У Самосталном синдикату Фабрике аутомобила тврде да се важење Протокола и анекса пролонгира онолико колико се пролонгирају уплата оснивачког улога и преузимање фирме од стране „Фијата“.

Овде кажу да ће после преузимања Фабрике аутомобила наставити да живи још најмање три године. Ако би пре тога отишла у стечај и ликвидацију могући повериоци би своја евентуална потраживања имали право да траже од фирме „Фијат аутомобили Србија“, а то би онда изазвало потребне потресе између партнера. Уговором између „Фијата“ и Републике Србије није предвиђено да италијанска фирма преузимањем Фабрике аутомобила преузме и њене дугове.

Синдикалци Групе „Застава возила“ и поред потписаних аката који радницима гарантују радна места и редовне плате, сматрају да би пре одласка председника Бориса Тадића и министра Динкића у Италију на потписивања анекса основног Уговора о заједничком улагању „Фијата“ и Републике Србије, требало потписати и нови анекс Протокола између репрезентативних синдиката Групе „Застава возила“ и Министарства економије.

Према незваничним информацијама, преговори синдикалаца и људи из Министарства економије о тексту новог анекса Протокола су већ почели.

ПОЛИЦИЈА И ИЗВРШИТЕЉИ ОПЕТ У „СТРАГАРИТУ“

Иста мета – исто одстојање

После неколико покушаја судских извршитеља крагујевачког Општинског суда да избаце бивше раднике „Призбеста“ и „Страгарита“ из фабрике, то прошле недеље није успело ни извршитељима овдашњег Трговинског суда

Четрдесетак некадашњих радника две страгарске фирме, на истој адреси, од којих је „Призбест“ после стечаја ликвидан, а „Страгарит“ је у стечају, од 15. јуна се налазе забарикадирани у кругу фабрике.

Неколико покушаја судских извршилаца крагујевачког Општинског суда да, уз асистенцију полиције, спроведу усвојену привремену меру и „ослободе“ фабрику од бивших радника и стечајних поверилаца није дало никакве резултате. Прошле недеље такође је пропало покушај да се спроведе привремена мера крагујевачког Трговинског суда, по којој се на захтев стечајног управника радницама и повериоцима налаже да напусте круг фабрике и предају је закупцу и највећем повериоцу, фирми „АБЦ компани“ Радисава Раје Родића.

Призор је и овога пута био исти. Непосредно пред долазак извршилаца и полиције радници су, на фабричкој капији, где су поставили сопствено обезбеђење, почели да се везују конопцима, неколико њих се попело на кров хале, а испред капије су се окупиле супруге и деца забарикадираних радника.

Агенција за приватизацију, која је стечајни управник, и поред тога што су у два наврата пропали покушаји да се донесе решење о реорганизацији, фабрику у Страгарима дала је у закуп фирми „АБЦ компани“ Радисава Родића, власника „Гласа“ и „Курира“, који покушава да докаже да од „Страгарита“ потражује толико новца колико вреди сама фабрика.

Према речима председника Организационог одбора протеста радника и поверилаца „Страгарита“ Живорада Карића, бивши радници и повериоци су се на овај корак одлучили да би спречили да Радисав Родић преузме фабрику, земљиште, опрему и машине. Иначе, стечајни поступак над „Страгаритом“ отворен је 11. децембра 2007. године.

М. Ђ.

ПРОБЛЕМИ У ИЗБОРУ ПРВОГ ЧОВЕКА КЛИНИЧКОГ ЦЕНТРА

Има ко хоће и кога неће

Изгледа да ће се директор у оставци поштено начекати свог „наследника”, иако претендента има, јер челног човека КЦ бирају политичари, а њихово „усаглашавање” зна да буде бурно и да дуго траје

Иако је у почетку изгледало да ће смена на челу Клиничког центра, која је требало да уследи после оставке проф. др Радомира Павловића, бити рутинска ствар, јер се чинило да су политика и интерес медицинске струке нашли компромисно решење, политичке „кухиње” ипак су процениле да је положај првог човека најважније здравствене институције у региону превише крупан залагај да би могао да се прогута тако глатко.

Како су „Крагујевачке” већ писале, после најаве повлачења проф. Павловића овдашње демократе, којима „припада” ова фотеља, прво су предложиле проф. др Зорана Тодоровића, али су касније, ипак, „залегле” иза проф. др Слободана Обрадовића кога је, како се прича, на том месту највише желео да види син који, кажу, има озбиљних политичких амбиција у оквиру ДС-а.

Обрадовић, изгледа, није тако радо виђен на највишем месту у Београду, па будући да је његова кандидатура, као јединог кандидата одбијена, КЦ се нашао у независној позицији. Стари директор је требало да оде, а вршилац дужности није изабран.

■ Биће и заменик

Да би преместили ову „мутну воду”, пошто нису пронашли „пливача” који ће сигурно балансирати по њиховим инструкцијама, политички играчи су решење пронашли у неприхвата Павловићеве оставке.

Тако је овај хирург, који је најобичнијом доследношћу на политички терен унео толико збрке да је уиграна машинерија политичког кадрована једноставно блокирала, приморан да још остане на дужности. Он каже да га је државна секретарка Невена Карановић обавестила да му оставка не може бити прихваћена док не буде именован нови Управни одбор и док се измени статут КЦ. Према ономе што је допрло до ушију јавности, Влада је на, прошлој седници, изабрала чланове Управног одбора КЦ – поред досадашњег председника Драгана Стевовића из Г17 Плус, ту су Горан Ивановић и Сузана Перовић (ДС) и Мирослав Клачар (СПС), као и троје запослених у Центру. Овај састав УО, међутим, још није објављен у „Службеном гласнику”.

Други услов, измена Статута, нужан је због увођења функције

заменика директора која је, што није тешко претпоставити, потребна зарад постизања политичке равнотеже. То практично значи да ће будући директор, уместо тима који сам бира и формира, добити заменика кога му „сервирају” политичке гарнитуре.

Професор Павловић мисли да ће све формалности бити завршене до краја године, када би коначно могао да буде расписан конкурс за избор његовог наследника. Иако не зна ко ће то бити, Павловић се нада да ће се у његовој фотељи наћи неко ко ће подједнако успешно заступати интересе Клиничког центра и града Крагујевца.

■ Пасивно чекање

Расписивање конкурса значи да ће сваки кандидат морати да понуди програм који планира да реализује. Добро би било када би то био најважнији критеријум за избор, али се бојим да неће бити тако. Чујем да има доста претендента и да се доктори масовно уклањају у ДС. Није највећи проблем што је избор директора у рукама Демократске странке, него што није до краја јасно ко и по којим критеријумима предлаже у име ове странке, каже Павловић, додајући да иако није члан ни једне странке себе може сврстати у ред симпатизера ДС-а.

Објашњавајући да приче о томе како је промена у саставу Управног одбора била потребна да би се лакше прогуроо кандидат који није по вољи министра здравља немају основа, Павловић каже да је ту институцију немогуће прескочити.

Кандидат мора најпре да добије „зелено светло” од Управног одбора, затим то треба да одобри министар, а крајњу реч даје Влада. То значи да би, ако градске структуре мало више не „залегну” све, ипак, могло да буде решено у Београду. То није добро, јер се ради о институцији која је од виталне важности за становнике овог града, а не Београђана. Зато мислим да би градски функционери морали више пажње да посвете овом проблему, а не да пасивно посматрају шта ће рећи Београд, каже директор Клиничког центра.

Док се све формалне и закулисне радње не приведу крају и не нађе најпогоднија особа која ће засести у фотељу директора једног од четири клиничка центра у држави и, наравно, његов заменик, који ће у његовој сенци убирати плодове партијске оданости, професор Павловић мора да завршава бројне послове, како би Крагујевчани, али и више од два милиона пацијената из околине, добили правовремену и сврсисходну здравствену негу.

Колико ће дуго овај хирург чекати на повратак у операциону салу - за сада нико не може са сигурношћу да каже.

Јаворка СТАНОЈЕВИЋ

МАЛИ ПАЦИЈЕНТИ ЋЕ СЕ БОЉЕ ОСЕЂАТИ У ОКРЕЧЕНИМ СОБАМА

ПЕДИЈАТРИЈСКОЈ КЛИНИЦИ ПОТРЕБНА АДАПТАЦИЈА

Кречење и подови најпречи

Зграда у којој се налази клиника стара је око пола века, па много тога „шкрипи” и недостаје, а прва значајнија донација дошла је од градске управе

На последњој седници Градског већа донета је одлука да се из градског буџета издвоји 100.000 динара за суфинансирање адаптације и уређења Клинике за педијатрију крагујевачког Клиничког центра. Захваљујући овом новцу, али и средствима које је Педијатријска клиника прикупила од градских предузећа и установа, просторије у којима бораве најмлађи пацијенти биће окречене.

Зграда у којој се налази клиника стара је око пола века. Прошле године замењени су прозори, али новца за кречење свих просторија, које је након оваквог посла обавезно, није било.

Нисмо желели да покрећемо неку широку акцију, пошто је криза. Стоји и чињеница да смо се у протеклих неколико године више пута обраћали јавности за помоћ, када је била у питању набавка апарата или клима уређаја, па нисмо желели да суграђани стекну утисак како стално за нешто кукамо. Зато смо покушали да се обратимо фирмама директно. Међутим, сакупили смо свега 20.000 динара и

зато смо затражили помоћ од градоначелника Верољуба Стевановића, каже др Јасмина Кнежевић, директорка Педијатријске клинике.

На срећу, градска власт је „имала слуха”, па ће просторије у којима бораве мајке и деца коначно бити онакве какве и треба да буду – чистих зидова.

Чињеница је, међутим, да Педијатријској клиници недостаје још много тога. Подови, на пример, нису мењани од како је зграда усељена – готово пет деценија.

Иако је најпре било планирано да се новцем Европске агенције намењеним за адаптацију Клиничких центара изгради нова Педијатријска клиника, од тог плана се одустало. Када бисмо имали новца не само да бисмо одмах заменили подове, већ би променили и креветиће у којима леже пацијенти, старе неколико деценија. Добро би било и када би коначно био оспособљен теретни лифт.

ДИРЕКТОРКА КЛИНИКЕ ЈАСМИНА КНЕЖЕВИЋ

Простор за њега предвиђен је, али он никада није прорадио. Његово постојање изузетно је значајно, пошто поједине апарате свакога дана селимо са спрата на спрат. Лепо би било и када би чекаоница била опремљена простором за игру и барем једним телевизором, како долазак код лекара за децу не би био шок. Ипак, свесни смо да новца нема, каже др Кнежевић.

Руководству Педијатријске клинике је жеља, да након кречења, буде урађена замена дотрајалих подова. Постоји обећање градске управе да ће део новца из буџета за наредну годину бити издвојен за ову намену, али за комплетну реконструкцију ће извесно морати да „ускоче” и фирме и људи добре воље.

Иначе, кроз собе крагујевачке дечије болнице годишње прође преко пет хиљада најмлађих пацијената. У сваком моменту тамо лежи шездесетак малишана. При том се у делу намењеном тек рођеним бебама лече не само деца из Крагујевца, већ и из читаве Централне Србије, пошто Клиници гравитира десетак породилица из околине.

М. ОБРЕНОВИЋ

АПЕЛ ЗА ПОМОЋ

За малишане и маме

Особље Клинике за педијатрију започело је акцију у циљу адаптације и уређења простора Клинике.

Желимо да болесничке собе и друге просторије које користе наши мали болесници буду функционално опремљене, са оплемењеним животним простором. У њима би, поред наших најмлађих пацијената, био омогућен и адекватан смештај њихових мајки, тако да њихов боравак у болничким условима не буде тежак нити трауматичан.

Мислимо да је у интересу града да се наши мали пацијенти лече у лепшем простору. Донирана средства можете уплатити на жиро рачун број 840-102760-17, позив на број 5170, сврха донације: Клиника за педијатрију, за адаптацију.

Такође се можете и лично обратити на телефон директора Клинике за педијатрију др Јасмине Кнежевић 063 105-44-85.

У нади да ћете у оквиру својих могућности наћи начин да се придружите нашој акцији адаптације и унапређења унутрашњег простора Клинике унапред вам захваљујемо.

С њошовањем,
Колектив Клинике за педијатрију

ВАНТЕЛЕСНАО ПЛОДЊА Последња нада за ПОТОМСТВО

Запр ограмв антелесне оплодњеотр ошкуд ржа-век онкурисаласу 43 крагујевачка пара, а један од њих, Данијела и Дејан Петровић, у скоро битр ебалод ад обијед евојчицу. Др Предраг Саздановић, шеф Одсека за репродуктивну медицину Клиничког центра, саветује парове да се што пре обрате за помоћ.

Пише Јаворка Станојевић

Ако све буде како се са стрепњом надају, у дому Данијеле и Дејана Петровића за месец дана би требало да се зачује плач новорођене девојчице. То што ће један брачни пар добити потомство само по себи није ништа необично, али су Петровићи ову радост чекали пуних дванаест година. За то време потрошили су доста времена и новца обијајући прагове државних и приватних доктора и пробајући разне алтернативне методе лечења стерилитета.

Њихова упорност, међутим, није давала резултате све док се нису обратили Одсеку за репродуктивну медицину крагујевачког Клиничког центра, на чијем челу се налази доцент др Предраг Саздановић. Уз његову помоћ, овај брачни пар је уврштен у програм вантелесне оплодње који финансира држава. Захваљујући доброј припреми, Данијела је затруднела из првог покушаја, па сада на Гинеколошкој клиници одржава трудноћу, чекајући да, са пуних 37 година, по први пут постане мајка.

Прича о томе са колико радости и стрепње Петровићи очекују срећан догађај је свакако излишна, али је она о начину који их је довео на корак до остварења животног сна и потребна и поучна.

Тешка борба

Годинама смо покушавали, на све начине, да добијемо дете. Било је разних тренутака, и успона и падова, али никада нисмо одустали. У једном тренутку смо чак били спремни и да идемо на усвајање само да не останемо сами. То је тешка борба, али смо нас двоје увек храбрили једно друго, а имали смо и пуно подршку и моје и његове породице. Највећа је стизала од моје тетке која, будући да и сама нема деце, није жалила новац да нам помогне, јер наши покушаји нису били ни мало јефтини. Управо она је и чула за доктора Саздановића и предложила нам да му се обратимо. Кад њега смо наишли на изванредан пријем. Пружио нам је лепу реч и дао наду предлажући вантелесну оплодњу.

ДАНИЈЕЛА ПЕТРОВИЋ
НЕСТРПЉИВО ОЧЕКУЈЕ ПРВО ДЕТЕ

Ја, међутим, нисам одмах била спремна на тај корак. Не због тога што нисам веровала доктору него због страха од неуспеха. Чула сам за парове који су по више пута безуспешно покушавали ову методу, па сам се бојала да ћу, ако и то не успе, морати да ставим тачку на наду да ћу икада постати мајка. Са друге стране, то је била последња шанса, па смо, захваљујући пре свега доктору Пећи, одлучили да започнемо и ту битку. Хвала богу, успели смо из првог покушаја. Још само да изгурам овај последњи месец и да порођај протекне како треба, па ће сви наши снови бити остварени, прича Данијела.

Оваквом исходу надају се и Ана и Жарко Виденовић који су недавно, такође, прошли процес ВТО на једној од шест приватних клиника на којима се ова метода изводи о трошку државе. Пошто још увек нису познати резултати Ана, која такође лежи на гинекологији, каже да још не сме да се радује, али се нада успеху. У случају да резултати буду негативни ова двадесетогодишња жена, која већ пет година лечи стерилитет, и њен муж неће одустати. Проблем је, међутим, што држава финансира само први покушај вантелесне оплодње, а сваки следећи треба платити око

три хиљаде евра. Иако за сада не жели о томе да размишља, Ана каже да за то мора да се нађе.

Петровићи и Виденовићи су само два од 43 крагујевачка пара која су конкурисала за програм вантелесне оплодње о трошку државе. Републичка комисија позитивно је одговорила на 37 захтева, па је толико парова добило наду да за потомство. За сада је програм прошло више до двадесет, а др Саздановић каже да има разлога за наду да ће се резултати видети у четири до пет принова. Остали су још у неизвесности или, на жалост, нису успели, па им предстоји наставак борбе.

ДР ПРЕДРАГ САЗДАНОВИЋ

Према речима др Саздановића, сваки шести крагујевачки пар суочава се са проблемом неплодности. Овај лекар каже да је проблем стерилитета у обрнутој сразмери са бројем година, па су његове пацијенткиње у просеку старе 35, а њихови партнери 37 година, па поодмакле године за родитељство додатно отежавају лечење, јер је поред старења генетског материјала организам дуже трпи утицаје лоших фактора који долазе као нужна последица савременог начина живота.

Лоша старосна структура, према др Саздановићу, последица је

„тренда“ да се због образовања, каријере и осигуравања егзистенције парови све касније одлучују за рађање деце, али и чињеница да се помоћ не тражи на време.

Не губити време

Овај лекар каже да је управо време најдрагоценије, па због тога његов први савет паровима који имају проблем стерилитета гласи: немојте губити време, потражите помоћ, јер године значајно умањују шансе за успех.

Знам да многи парови одлажу да се суоче са овим проблемом, чекајући да до трудноће дође природним путем. То је свакако најбоље, али ако се то не деси за годину и по дана више нема времена за чекање. Једноставно треба позвати наш Одсек за репродуктивну медицину и заказати. Следи искрен и отворен разговор, а даље све иде у договору са пацијентима. Морам рећи да је вантелесна оплодња само један од начина лечења парова без деце. Успех се често може постићи инсеминацијом, али и много једноставнијим путем. Ми имамо пример једног од најбржих излечења које смо постигли антибиотикима. У питању је био пар из гужанског краја коме је препрека да постану родитељи била обична инфекција, каже наш саговорник.

Он, ипак, одаје да, будући да медицина брзо напредује и да вантелесна оплодња у свету даје све боље резултате, ова метода пружа највеће шансе. Пошто је до ове године, због великих трошкова, била недоступна већини парова, др Саздановић сматра да је новим законским решењима о медицински потпомогнутој оплодњи дата шанса свима за које се покаже да им ВТО може помоћи. Проблем је

што парови могу рачунати на само један покушај о државном трошку, иако је често потребно покушавати више пута. У неким градовима, попут Београда, градска каса финансира још један покушај, али то у Крагујевцу није случај. Крагујевачки парови, такође, имају проблем да нађу и плате смештај у Београду током петнаест дана док примају припремну терапију. Томе треба додати и чекање на ред које траје између шест и девет месеци.

Због свега овога интензивно се ради на стварању услова да се метода вантелесне оплодње ради и у овдашњем Клиничком центру. За то су неопходна два предуслова - кадрови и новац.

На првом, већ неколико година, ради сам Саздановић, регрутујући још на факултету младе људе код којих препознате склоност ка посвећености овој врсти научног рада. Финансијска конструкција од пола милиона евра за простор и опрему, међутим, још није затворена. Охрабрује, ипак, што је освајање процеса вантелесне оплодње увршћено у приоритете развоја КЦ-а. Руководилац Одсека за репродуктивну медицину нада се да ће ускоро бар бити створени услови да парови све припреме обаве у овдашњем ГАК-у, чиме би било избегнуто свакодневно путовање или смештај у Београду.

Др Саздановић истиче да право да се пријаве на програм ВТО-е о државном трошку равноправно са венчаним имају и невенчани парови, али да закон то право још није дао женама без партнера. Његов апел свима остаје да без губљења драгоценог времена потраже помоћ у одељењу којим руководи. За то је довољно заказивање на телефонски број 034 505 114.

СЕРВИСНИ ВОДИЧ

Trgovina na veliko i malo elektro opremom

Vladimira Rolovića 51
Tel: 034/371-445
063/365-622
062/309-622

PHILIPS
VIMAR

ГЕО ПЛАН

СВЕ врсте геодетских услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објеката
СНИМАЊЕ подземних инсталација

Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

Ginekološko-gineološka ordinacija

Genus femininum

mr sci dr. **RAJKO LAZAREVIĆ**
ginekološki stručnjak

Kralja Milana 11 br 58
Tel: 034 360 330
Mob: 065 360 330 0
e-mail: genus@sbk.co.yu
www.genusfemininum.net

Andrić
Ambulanta
FIZIOTERAPIJA

V. Ft. Dragan Andrić

Miloja Pavlovića 9, TPC "Sumadija"

Radnim danom 09-20
subotom 09-13

tel. 034 361 203
mob. 063 605 447
email: andrick@infosky.net

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA

034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme
od 8-12h
17-19h

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT

Prim.Mr.sc.Š.
Simić Dr Momčilo
Specijalista za bolesti usta i zuba

Protetika
Hirurško lečenje rasklačenih zuba
Hirurško usađivanje zuba - metalni implantanti
Beljenje zuba - Beyond metoda

Miloja Pavlovića 10 - 333-506 063 631 486

ТЕЖАК П ОЛОЖАЈ С ТАРИХ

Сиромашни, болесни и сами

Највећи број ојљ удиу тр е-
ћемд обужи вотажи ви
одпен зијане довољних
зажи вот,у за једнилица
вишеге нерација,че сто
безмо гућностид асеа -
декватнохр ании ле чи

Пише Маргита Цветковић

Први октобар, дан који је у свету посвећен старим људима, био је прилика да се сазна нешто више о нашим суграђанима који су прешли границу од 65 година, по којој се, званично, улази у треће доба живота. Какав је њихов статус у граду на Лепеници, колико их има, какве су им пензије и услови у којима живе – само су нека питања на која су одговори понуђени на трибини названој „Старост тражи акцију”, која је ове године организована у оквиру фестивала посвећеном стваралаштву ове категорије становништва.

Судећи по статистичким подацима, крагујевачка слика о временским људима не разликује се много од оне која важи у Србији, која је четврта земља у свету по броју становника старијих од 65 година (2002. године било их је 17,18 одсто). Словимо за „стару земљу”, јер ће у Србији 2017. године, према пројекцијама Републичког завода за статистику, бити 1,8 милиона старих, што значи да ће четвртина становника (25,9 одсто) имати више од 65 година. Истина, проценат старих у Крагујевцу нешто је мањи од републичког - према попису из 2002. године било их је 14,58 одсто, односно 25.630 особа. Статистичари још кажу да се број старих у Крагујевцу,

СТАРИЈИ КРАГУЈЕВЧАНИ ЗАДОВОЉНИ ШТО ИМАЈУ СВОЈУ МАНИФЕСТАЦИЈУ

за шест година, повећао за шест одсто. Највише је људи у животном добу између 65 и 69 година, а најмање старијих од 90 година.

Да њихов положај није добар, пошто се зна да имају бројне социјалне и здравствене проблеме, да многи нису у стању да се сами брину о себи, потврђује и чињеница да су стари постали једна од циљних

група локалне Стратегије развоја социјалне заштите у наредне три године.

Живот са осам хиљада месечно

Због лошег материјалног положаја старији су изложени натпросечном ризику од сиромаштва, причему су у најтежој ситуацији људи без пензија или са минималним

примањима. Стручњаци тврде да је код старих релативни ризик сиромаштва за 13,4 одсто већи у односу на ризик укупне популације, а посебно су угрожени стари на селу, посебно у домаћинствима са једним или два члана, у којима живи чак 48 одсто временских.

Пензију у Крагујевцу прима 35.366 грађана. Какав је њихов стандард најбоље говоре подаци ПИО, који показују да је, у децембру прошле године, скоро 30 хиљада крагујевачких пензионера имало пензију мању од просечне зараде, а нешто више од 21 хиљаде прима пензију мању од просечне пензије у граду. Скоро четири хиљаде пензионера просечно прима свега 8.756 динара.

Посебно је тешко старима који живе у вишечланим и вишегенерацијским домаћинствима, где млади не раде, па се од њихових пензија

често издржавају деца и унуци. Једна од карактеристика тешког положаја старих је и чињеница да немају могућност да обезбеде адекватне услове становања - многи живе у лошим условима, без комфора, у старој градњи, а у селима често немају водоводну и канализациону мрежу. Процењује се да су у најтежем положају Роми старији од 65 година. Они нису само стамбено угрожени, већ материјално и здравствено.

Збрињавање дементних и тешко болесних

Осим што немају адекватне станове и што су им пензије недовољне за живот, временске Крагујевчане прате и бројни здравствени проблеми. Многи пате од хроничних болести и принуђени су да сваког дана узимају лекове, а поједини користе и разна медицинска помагала. Због тога нису ретки људи који имају тешкоће да обаве свакодневне активности, да сами одржавају личну хигијену или који не могу да се самостално крећу. Није занемарљив број ни старих који немају услове за редовну и адекватну исхрану.

У граду, иначе, постоји осам удружења старих, у којима је преко 8.000 лица, али је од њих активно тек око хиљаду Крагујевчана.

Са тим и таквим проблемима који муче наше старије суграђане сачинили су се и људи из Градске управе који су радили нацрт Стратегије развоја социјалне политике. Закључили су да су у најтежем положају стари који нису обухваћени системом социјалне заштите, те ће им у наредном периоду бити посвећена посебна пажња. То се првенствено односи на старе који нису довољно информисани о правима, начину остваривања и мерама подршке којима могу добити адекватну помоћ. Међу њима предњаче стари који живе на сеоском подручју, затим ромска популација, избегла и расељена лица.

Утврђено је, такође, да је у граду потребно проширити број корисника одређених услуга, нарочито за програме дневног центра и интегрисане кућне неге и помоћи. Неопходно је омогућити и пружање специјализованих услуга, као што су збрињавање особа са деменцијом и оболелих од тешких болести у институцијама и увести викенд програме, које сада не постоје. Зато ће се проширити или изградити нови капацитети за ову врсту услуга, а развијаће се и хранитељство за старе, док ће бескућници бити збрињавани у посебно подигнутом прихватилишту.

ФЕСТИВАЛ СТВАРЛАШТВА СТАРИХ

Ималишта да покажу

Богатсед модневног ограм манифестацијек ојај епр едложена за награду „Места у срцу”

У организацији НВО „Сунце”, уз подршку Скупштине града, Градског удружења пензионера, организација и институција које се баве нашим најстаријим суграђанима, у Крагујевцу је одржан трећи по реду Фестивал стваралаштва старих, који је трајао од 1. до 7. октобра. Ова манифестација, која је прошле године успела да окупи око две и по хиљаде учесника, ушла је

у ужи избор за награду „Места у срцу”, коју додељује „Деферсон” институт за најбољу друштвену акцију у Србији.

Овогодишњи фестивал посвећен старијим од 65 година почео је 1. октобра, управо на светски Дан старих, трибином названом „Старост тражи акцију” у клубу „Дуга”, а званично је отворен концертом народних песама и игара, који је одржан у Клубу пензионера. Ову крагујевачку манифестацију карактерисао је велики број догађаја и активности (19), које су се одвијале на девет локација. Поред отварања АРТ радионице за израду украсних предмета и сликање у Клубу пензионера и такмичења певача аматера „Први глас Фестивала 2009”, које је одржано у Заводу „Мале Пчелице”, један од догађаја који је окупио велики број учесника био је „Шумадијско прело”, у селу Драгобраћа. Тако је организована из-

ложба старих предмета и ручних радова са етно мотивима, као и концерт певачких група из Чачка, Кнића, Мрчајеваца и Рогојевца.

У Дневном центру за старе отворена је изложба ручних и уметничких радова корисника Геронтолошког центра, где су, сада већ традиционално, изабрани најбољи колачи и слано пециво. Ова установа имала је и Дан отворених врата, када су сви заинтересовани могли да посете Геронтолошки центар и добију информације о ценама смештаја и виде услове у којима живе корисници.

Одржан је и шаховски турнир, низ предавања (о дијабетесу, о меду у служби здравља), трибина и изложби, а манифестација је завршена доделом награда за најбољу песму и кратку причу на тему „Крадљивцу времена супротстављај снове”.
М. Ц.

СОЛИДАРНОСТНА ДЕЛУ

Пуна корпа добротне

Душко Радовић је написао „Проверите да ли сте заиста добар човек, помозите онима који вам то не могу вратити”, а крагујевачки Црвени крст искористио је 1. октобар, Међународни дан старих, да провери колико су наши суграђани солидарни. И, заиста, Крагујевчани су се показали хумани јер су, у прилично великом броју, учествовали у јединственој акцији „Корпа добротне”, која је првог дана октобра организована у мегамаркету „Рода”, када су купујући за себе ос-

тављали робу и за оне који то не могу да приуште.

Показало се да је субота погодан дан за куповину, али и за солидарност, јер су наши суграђани тог дана оставили у „Корпи добротне” преко 300 килограма прехранбених производа и 200 комада средстава за хигијену, који ће бити подељени најсиромашнијим Крагујевчанима.

Подсетимо да је октобар месец солидарности, а да је 17. Светски дан борбе против сиромаштва.
М. Ц.

ГЛОБ ОСИГУРАЊЕ А.Д.
Кнез Михајлова 11-15/III, 11000 Београд
Тел (011) 2620-015 Факс (011) 2186 209 (034) 337 119
www.globos.rs; e-mail: globos.kg@nadanu.com

ОСИГУРАЊЕ КОЈЕ НЕМА НЕИСПЛАЋЕНИХ ШТЕТА

ЕВРОПСКИ ДАН ОСОБА СА АУТИЗМОМ

Емоције исказане четкицом

Слике, уметнички предмети, уникатне честитке, везови који су изложени у Клубу младих особа са и инвалидитетом, дело су руку чланова Удружења за помоћ особама са аутизмом, сложеним развојним поремећајем

Клуб младих особа са инвалидитетом угостио је пре неколико дана занимљиву изложбу. Слике, уметнички предмети, уникатне честитке, чак и везови који су изложени - дело су руку чланова Удружења за помоћ особама са аутизмом, а овом изложбом крагујевачки огранак ове организације придружио се обележавању Европског дана особа са аутизмом.

Удружење за помоћ особама са аутизмом у Крагујевцу постоји равнo 15 година и има стотинак чланова. По речима његове председнице Снежане Марковић Јошовић, Удружење се залаже да деца и одрасли са аутизмом лакше нађу своје место у друштву и имају исте могућности:

- Жеља нам је да сваки њихов дан употпуним активностима. Радне активности и излазак у друштво за њих су јако битни, пошто готово све што је за друге нормално за особе са аутизмом може бити стресно и напорно. Удружење је у последњих неколико година организовало низ радионица. Поред ликовне, чији је резултат ова изложба, ту су и музичка, инклузивна, радионица на којој уче

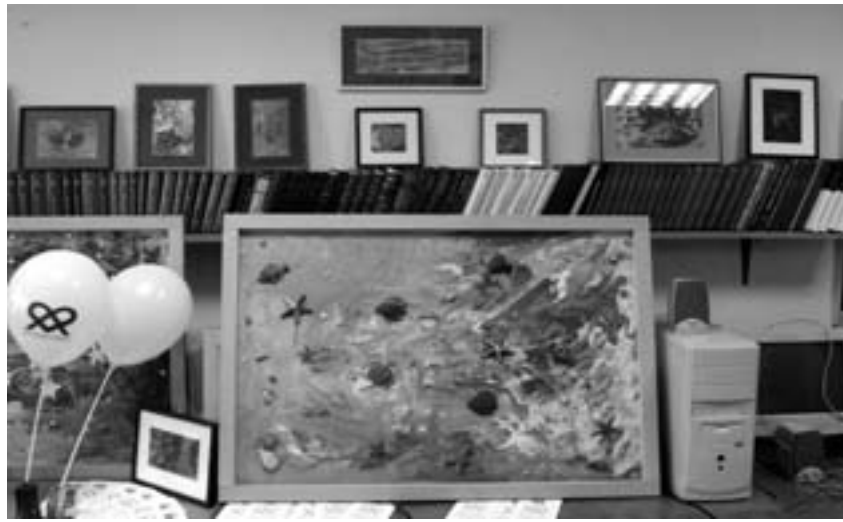
домаћинство и масажу. Радионице функционишу захваљујући финансијској подршци Министарства за рад и социјална питања, а део средстава за функционисање Удружења обезбеђује се и продајом уникатних честитки које чланови израђују током својих активности.

- Пре две године имали смо сличну изложбу радова у Галерији Студентског културног центра. Том приликом су се неке фирме заинтересовале за куповину честитки, па су класичне штампане честитке које шаљу својим пословним партнерима замениле нашим, објашњава председница Удружења за помоћ особама са аутизмом.

Аутизам је сложени развојни поремећај који се обично јавља током прве три године живота.

Он је последица оштећења мозга и испољава се кроз проблеме у чулном опажању, говору, мишљењу и разумевању социјалних ситуација. Управо због тога се понашање и однос са спољашњим светом другачије испољава.

- Треба знати да аутизам није ментална болест. Деца са аутизмом нису неваспитана, са

РАДОВИ ОСОБА СА АУТИЗМОМ

проблемима у понашању, поремећај не настаје због емоционалне лишности или стреса, нити, као што се то некада сматрало, због „хладних“ родитеља који недовољно обрађују пажњу на децу. Рана дијагностика, третман и укључење у образовни процес су кључни за децу са аутизмом Ове особе су изузетно емотивне, желе да комуницирају, обрадују се и могу да раде, а на друштву је да им за то створи услове. Управо зато наше Удружење интензивно ради на оснивању куће за особе са аутизмом у којој би биле смештене радионице, а по потреби и спаваонице за навикавање на самосталан живот уз подршку, објашњава Снежана Марковић Јошовић.

Некадашње свлачионице у фирми „Шумадија ДЕС“ би, по речима наше саговорнице, одлично одговарале за ову намену, али су потребна значајна средства за њихову адап-

тацију која удружење нема.

- Према нашим прорачунима, за адаптацију и сређивање је потребно око два и по милиона динара. Министарство нам је обећало да ће део тог новца издвојити, али се надамо да ћемо и део сакупити самостално кроз пројекте и уз помоћ донатора. Оваква установа би у великој мери допринела осамостаљивању наших чланова, дала би им могућност да раде, што сада није случај. Чињеница је да они могу да раде и да су у појединим пословима много бољи него други, само је за то потребно створити услове, каже наша саговорница.

Управо због недостатка услова да се могућности особа са аутизмом на прави начин развију и искористе поједине породице одлучују се да своје чланове са оваквим поремећајем сместе у неку од затворених установа, што је најгоре могуће решење.

М. ОБРЕНОВИЋ

ДЕЦА У УЛОЗИ САОБРАЋАЈАЦА

Јабука и лимун за возаче

Ове године се по други пут реализује акција „Јабука или лимун“, коју организује „Делта Ђенерали“ осигурање, у сарадњи са Министарством унутрашњих послова и основним школама, у којој ће учествовати и ученици петих разреда крагујевачке ОШ „Светозар Марковић“. Они ће, заједно са припадницима саобраћајне полиције, регулисати саобраћај у Улици Зорана Ђинђића и савесне возаче награђивати јабуком и плакетом захвалности, док ће несавесним возачима додељивати лимун и плакету са молбом да поштују саобраћајна правила. Циљ ове акције је повећање свести возача о важности поштовања саобраћајних прописа, али и превенција незгода и едукација основаца о правилном понашању у саобраћају.

Прошлогодишња акција „Јабука или лимун“ наишла је на позитивно реаговање грађана, па је ове године проширен списак школа (46 из 41. града) чији је ученици учествовати у регулисању саобраћаја.

Иначе, у Крагујевцу се, од јануара до августа ове године, догодило 1.207 саобраћајних несрећа, у којима је погинуло 21 лице и повређено 578 људи. Подаци показују да је људски фактор пресудан за безбедност саобраћаја.

СНЕЖАНА МАРКОВИЋ ЈОШОВИЋ

УСПЕХ КРАГУЈЕВАЧКИХ КВАДРИПЛЕГИЧАРА

Блистали на Златару

Прошле недеље одржане су 17. Републичке спортске игре пара и квадриплегицара Србије, на Златару. Учествовало је 230 такмичара, 18 мушких и 11 женских екипа, а надметање је организовало Удружење паралегицара и квадриплегицара „Шумадија“. Прво место у свеукупном пласману убедљиво је однела крагујевачка екипа „Крагуј“, док је домаћин, „Шумадија“, заузела тек десето место у мушкој конкуренцији.

- Дуго смо се припремали за ове игре, али због заузетости и спречности такмичара нисмо имали женску и комплетну мушку екипу. Ипак, задовољни смо, али ми је жао што игре нису одржане у Крагујевцу, јер наши угоститељи немају лифтове којима могу да се превозе особе са инвалидитетом, каже Милан Грбовић, секретар „Шумадије“, главног организатора игара.

М. И.

„ЗА СРЕЊИЈЕ ДЕТИЊСТВО“

Девојчица бржа од дечака

У главној трци, за коју је продато преко 13.000 учесничких бројева, победила Марина Илић, ученица основне школе из Грошнице

Као и сваке године до сада, традиционална хуманитарно-рекреативна акција Црвеног крста „За срећније детињство“, чији је мото „Имамо циљ - дођи на старт“, одржана је трећег октобра. Ове године учеснички бројеви за главну трку, од зграде Скупштинског града до Завода за заштиту споменика, продавали су се по цени од 50 динара, а прикупљена средства користиле се за помоћ деци и омладини. Упркос киши, у овој трци учествовали је стотинак ученика основних школа од петог до осмог разреда (организовано су дошли ђаци из Ердеча, Медицинске и школе „Тоza Драговић“) и средњошколци, а у оштрој конкуренцији победила је Марина Илић, ученица ОШ „Наталија Нана Недељковић“, која је на циљ стигла прва, пре три дечака која су јој била за петам.

- Иако нам временски услови нису били наклоњени, задовољни смо одзивом ученика, донатора и родитеља који су били

учесници акције „За срећније детињство“, која је, заправо, увод у овогодишњу „Дечију недељу“. До почетка акције продато је преко 13.000 учесничких бројева, тако да је, заједно са средствима донатора, прикупљено око 650.000 динара. Продаја учесничких бројева и прикупљање средстава од спонзора наставља се, па очекујемо да прикупимо још око 100.000 динара, каже Невенка Богдановић, секретар Црвеног крста Крагујевца.

ПОБЕДНИЦА МАРИНА ИЛИЋ

Половина од укупно прикупљених средстава остаће школама и дечјим вртићима и она су намењена социјално најугроженијим категоријама малишана, а друга половина биће искоришћена за децу која нису обухваћена ниједним програмом заштите и помоћи.

Ову манифестацију су, иначе, пратиле различите активности које су се одвијале у Великом парку. Најзапаженија је, као и до сада, била трка „Џицибан“, у којој су се такмичили, као и у вожњи бицикала, малишани из крагујевачких обданишта. Поред такмичења у вожњи ролера, шаховског турнира, активности разних спортских клубова, највеће интересовање родитеља изазвао је преглед зуба и давање савета за одржавање хигијене уста за децу узраста од девет месеци до седам година, што је организовано први пут ове године. Малишани су на поклон добијали пасте за зубе, воду и јабуке, а победници у разним такмичењима спортске реквизите, које су обезбедили донатори манифестације „За срећније детињство“.

У Великом парку организована је и хуманитарна продајна изложба радова станаара Дечијег дома „Младост“, као и показна вежба екипе прве помоћи Црвеног крста.

М. Ц.

ComTec

Ibarskih rudara 3
Tel. 30 48 80, 30 11 15ovlašćeni
distributer
Canonyou can
CanonOvlašćeni servis
OPV
Tel. 034 337 408

ШИРИ СЕ ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ПСЕ И МАЧКЕ

Први регионални азил

Када се средином новембра изграде још два зидана павиљона „Зоохигијена” ће постати први регионални центар у Србији за прихват и стерилизацију паса и мачака, али и за обуку ветеринарског особља

Пише Александар Јокићевић

Захваљујући средствима Министарства за просторно планирање и заштиту животне средине за месец и по дана изградиће се недавно започети нови капацитети крагујевачког Прихватилишта за псе и мачке. Улагањем 5,3 милиона динара Служба „Зоохигијена”, која послује у оквиру ЈКП „Чистоћа”, у Индустријској улици 12, постаће први регионални центар за прихват и стерилизацију паса и мачака, али и за обуку ветеринарских техничара и других запослених који обављају послове хуманог збрињавања животиња.

Средином новембра требало би да се у наставку постојећег азила отворе до сада најмодернији објекти, два павиљона за псе, са испустима. За затворени део предвиђено је подно грејање јер је према новим законским прописима за држање животиња у

ПОЧЕТАК РАДОВА НА ПРОШИРЕЊУ АЗИЛА

зимском периоду потребно да под бокса буде узмачен, од 12 до 14 степени, а биће урађен и посебан систем вентилације и одвода фекалија. С обзиром да ће се корисна површина „Зоохигијена” увећати четири пута (достиги ће око 150 квадрата), осим напуштених животиња са територије града привремено ће се смештати и пси и мачке уклоњени са сеоских поручја, али и из Раче, Баточине, Лапова и Кнића.

Уплата целокупног износа средстава од Министарства за заштиту животне средине је показатељ озби-

љности пројекта, наводи руководилац „Зоохигијена” Александар Гајић. Служба је, подсећа он, основана крајем 2006. године са задатком да контролише бројност паса и мачака луталица. За непуне три године постигнута су завидни резултати на смањењу ове популације. Не може се порећи да су градске улице и насеља прилично мирнији.

Рад је базиран на стерилизацији, ветеринарском збрињавању, означавању и враћању животиња луталица на првобитно место („чување територије”- спречавање доласка нових паса који нису прошли трет-

ман), као и удомљавању и реудомљавању паса и мачака које су власници оставили.

- Желели смо да опстане и првобитни пројекат, јер још пре две године је успостављена сарадња са Ветеринарским факултетом у Београду, па смо први и једини који су их позвали и предложили сарадњу, тако да студенти током школске године овде обављају праксу. Тиме нас стерилизација напуштених животиња кошта далеко мање. Поређења ради, у приватној пракси је 4.000 динара, а операције изводе асистенти и про-

фесори. Наравно, ову услугу не радимо за тржиште. Осим тога, на основу сарадње са Управом за ветерину обучавамо и особље за рад на пословима који су слични делатности „Зоохигијена”, каже Гајић.

Крагујевац, ако то до сада није био, са новим капацитетима требало би да постане репер како треба да изгледају други регионални центри. Очекивања су да ће се отворити у Новом Саду и Нишу, јер у Управи за ветерину је прихваћена чињеница да бројне мале општине немају ни ресурсе ни средства да организују локалне службе које могу хумано поступати са животињама.

Када је реч о новим услугама првог регионалног центра, осим што ће се проширити хируршка сала, у склопу два павиљона налазиће се и такозвани „дог-вош” центар, за прање, шишање и чишћење животиња од паразита. Ове услуге ће се, због економске оправданости, понудити и трећим лицима. У постојећем објекту „Зоохигијена” је и пансион за услужно чување паса, док је, примера ради, власник на летоњавању. Како је било случајева да власник не жели да остави љубимца у обичном кавезу, изградњом новог дела превазићи ће се и овај недостатак. Планирана су два бокса за љубимце са инсталираним камерама, па путем линка власник може, иако је ван града, погледати како је његов пас, али то је услуга за муштерије „дубљег џепа”.

Ширењем капацитета и Крагујевчани ће добити више. Јесте да се и до сада долазило на позив, а пси и мачке се, уколико власници више не могу да их чувају преузимају потпуно бесплатно, али чекало се на ред. Екипе нису могле одмах да одговоре. Од средине новембра, по први пут, увешће се две смене у „Зоохигијени”, а викендом ће се организовати дежурства.

УРЕЂЕЊЕ „ПОРТЕ” У БЕЛОШЕВЦУ

Из касе, али и џепа

Савет грађана одлучио је да на углу улица Боре Милутиновића и Милана Милентијевића уреди запуштени простор некадашње „порте”

ПРОСТОР ОКО „ЗАПИСА” ДОБИЋЕ НОВИ ИЗГЛЕД

Запис је и даље ту, потпуно суви јаблан на углу Улица Боре Милутиновића и Милана Милентијевића у Белошевцу. Окружују га трафо-станица „Електрошумадије” оронуте фасаде и руинирани киоск који припада Трговинском предузећу „Србија”.

Овај простор назван је „портом” и из њега је кретала литија много година пре него што је, недалеко одатле, средином деведесетих прошлог века саграђена Црква светог Лазара. Председник Савета грађана Белошевца Светислав Лазовић тврди да су шездесетих година, како он каже, комунисти намерно саградили трафо-станицу у близини записа.

Иако данас у свом насељу имају цркву житељи Белошевца су на састанку Савета грађана одлучили да уреди и стари простор „порте”. Урађене су стазе, Спортски центар „Младост” је даривао типске клупе, а постављене су и љуљашке за најмлађе.

- Прикупили смо невелика средства, али ипак довољна за око 40 метара стазе, добили смо партерну галантерију. Верујемо да је ово тек почетак, урадићемо, највероватније, и дрвену ограду која неће нарушити амбијент, а осим тога, поку-

шавамо да се договоримо са представницима „Електрошумадије”, јер је очигледно да се ова трафо-станица не одржава, наводи Лазовић.

Већ три месеца трагају за решењем и са челницима ТП „Србија”, јер киоск који припада овом предузећу читавих десет година није у функцији. Сматрају да га треба уклонити.

- Морамо и сопственим радом и средствима деци обезбедити место за игру и окупљање. Иначе, градским средствима урађен је терен за мали фудбал у школи „Драгиша Луковић Шпанац”, а у завршној фази је и игралиште за мале спортове, са вештачком травом, поред терена Фудбалског клуба „Победа”, каже Лазовић.

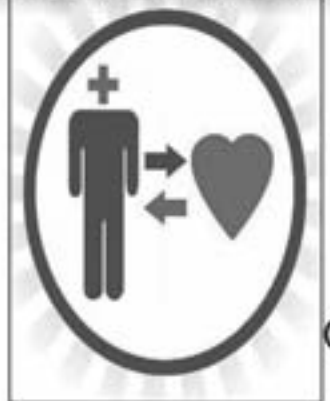
Пре две недеље прикључили су се јавним радовима, па је од амброзије и растиња чишћења пруга, Рибарска улица, засеок Речани.

Чланови Савета грађана Белошевца не заборавају да подсети да се ове године изградске, али и републичке касе финансирају и крупни инфраструктурни радови. Поред бројних улица значајних за насеље, попут Живорада Дивца или Јадранске, у завршници су и радови у Улици 9. маја, на правцу према Јагодини. А. Ј.

УЧЕСТВУЈТЕ У HUMANITARNOЈ АКЦИЈИ

Humanitarna organizacija za pomoc bolesnima

NOVA NADA

POZOVITE BROJ

0900-550-550

CENA POZIVA 50,00 FIKSNA
150,00 MTS

POMOZITE TRANSPLATACIJU ORGANA

ILI UPLATITE NA ZIRO RACUN OTVOREN U BANCИ INTESИ

DINARSKI: 160-317799-92

DEVIZNI: SA PARTIJOM BROJ :00-508-0003116.5

SA IBAN BROJEM: RS35160005080003116529

УСКОРО АУТО-ШКОЛА „ПАРКИНГ СЕРВИСА“

По узору на Београд

Одборници Скупштине града су подржали предлог „Паркинг сервиса“ да од следеће године ово предузеће прошири делатност и отвори ауто-школу за обуку возача

Нови закон о безбедности саобраћаја који на снагу ступа 10. децембра ове године, нема сумње, уплашио је многе будуће возаче, али и власнике бројних ауто-школа које су се претходних година отварале без превише захтевних критеријума.

Наиме, Правилник који ће прецизно дефинисати нове, строжије услове за обуку возача, тек ће се донети до поменутог 10. децембра,

али већ је познато да ауто-школа мора имати најмање три возила, сертификоване инструкторе, али и овлашћене предаваче теоријске наставе која ће убудуће бити обавезна.

У „Паркинг сервису“ су у томе препознали шансу, одлучили да прошири своју делатност и отворе сопствену ауто-школу, а њихов предлог је, што је иначе, неопходно, прошао на недавној седници Скупштине града.

Директор „Паркинг сервиса“ Ненад Васиљевић наглашава да ово предузеће у потпуности може одговорити на све захтеве, а чињеница је да у оквиру београдског јавно-комуналног предузећа већ неколико година функционише и ауто-школа. Дакле, модел је већ опробан.

Неопходне су одређене припремне радње тако да се очекује да нова услуга „Паркинг сервиса“ стартује у првом кварталу наредне

године. Вероватно ће се будући возачи обучавати возећи „пунто“, јер осим што је држава омогућила повољне услове кредитирања за овај модел и „Паркинг сервис“ ће их отплаћивати из сопствених прихода, „домаће“ возило је прави градски аутомобил, повољан за обуку кандидата.

Неопходно је обезбедити и простор за држање теоријске наставе, као и полигон за практичну обуку, што се може решити власништвом или узимањем у закуп, каже Васиљевић.

Заправо, ауто-школа није једина новина, јер ће до године започети и градња сопственог пословног простора „Паркинг сервиса“ у индустријској зони „Складиште“. Осим 310 квадрата (приземље и спрат), предузеће ће имати и уобичајени депо за уклоњена возила, али и радионицу и перионицу која ће услужно радити и за трећа лица.

Ипак је обука возача као мање захтевна инвестиција прва на листи приоритета. Повећаће се и број запослених, међутим, не може се рећи да будућа радна места нису оправдана. Хоће ли то бити три инструктора (најмање три аутомобила) са положеним испитом и сертификатом или, на пример, шесторо, о том-потом. Предавач теоријске наставе мора поседовати лиценцу коју издаје Министарство унутрашњих послова, вишу или високу стручну спрему саобраћајне струке, смера друмски саобраћај са најмање пет година искуства у области безбедности саобраћаја.

А. Ј.

ПРВЕ ИЗМЕНЕ ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА

Ширење градског подручја

Припреме за измену Генералног плана почеле су још од јануара ове године. У том послу ангажоване су Дирекција за урбанизам и управе за инвестиције и просторно планирање. Основни циљ измене и допуне је прилагођавање намене простора новим потребама града, пре свега у области привредног развоја. То подразумева умерено ширење градског подручја, очување еколошке равнотеже животне средине и стварање услова за развој јавних и осталих функција, као и саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Измена ГП подразумева пре свега проширење границе захвата Генералног плана у делу уз аутопут према Баточини и уз Северну обилазницу.

Најзначајније измене су у делу где град планира даље ширење, од Правног и Економског факултета па надаље, а то значи од Шукине улице према „Сервису два“ и „Електрошумадији“. Дobar део односи се и на промену намена површина, које се сада преиспитују. Морам да напоменем да су у постојећем Генералном плану Крагујевац 2015.

по инерцији ушле бројне локације више по списку жеља, него по реалним потребама. Овом приликом комплетирана су сагледавања за потребе здравства, основног и средњег образовања, Универзитета, радних зона и комуналне инфраструктуре. У садашњем Генералном плану планирано је, рецимо, осим постојећих, још 14 нових основних школа и четири средње, као и четири опште болнице, што је потпуно нереално и рекао бих, раскалашно, каже члан Градског већа за инвестиције Небојша Васиљевић.

Веома је важно, додаје он, да постоји реално сагледавање у погледу планирања површина, јер локације предвиђене за ове намене већим делом не припадају граду. Због тога се ради комплетна ревизија везана за намену површина уз реално функционално и економско планирање потреба и могућности.

Измена Генералног плана коштаће град нешто више од 20 милиона динара, а рок за израду прве измене је 120 дана, или четири месеца од усвајања одлуке.

Г. БОЖИЋ

На основу члана 7. Одлуке о давању у закуп пословних просторија ЈКП „Зеленило“ Крагујевац, бр. 1418, од 6.07.2007. године, објављујемо следећи

О г л а с

- 1) Даје се у закуп путем јавне лицитације киоск за продају цвећа „Циклама“, типа „Љутомер“ на локацији између Општинског суда и Р.К. „22 Децембар“ у Крагујевцу, ул. Трг Слободе бб, у укупној површини од 28 м², на период од једне године.
- 2) Даје се у закуп путем јавне лицитације пословни простор – киоск за продају цвећа „Цвеће“, на локацији испред улаза у ЈКП „Зеленило“, ул. Светозара Марковића бр. 109, у укупној површини од 32 м², на период од три године.
- 3) Сходно члану 25. Одлуке о давању у закуп пословног простора, утврђује се почетна лицитациона цена у поступку јавног надметања за објекат „Циклама“ на Тргу Слободе у висини од 10 /м², а за објекат „Цвеће“ на локацији испред улаза у ЈКП „Зеленило“ утврђује се почетна лицитациона цена од 5 €/м².
- 4) Право учешћа у јавном надметању имају сва правна и физичка лица регистрована за обављање делатности која се може обављати у пословној просторији која се даје у закуп.
- 5) Учесници јавног надметања у обавези су да уплате депозит у висини од 10% закупнине за почетну лицитациону цену по 1 м² пословне просторије.
- 6) Закупнина се по правилу плаћа унапред за период од 3 (три) месеца, и то до 5-ог у месецу на почетку тромесечног периода.
- 7) Јавна лицитација за објекат „Циклама“ одржаће се дана 20.10.2009. године, са почетком од 11 часова у просторијама Управе ЈКП „Зеленило“ Крагујевац, а за објекат „Цвеће“ одржаће се дана 21.10.2009. године, са почетком у 11 часова у простојама Управе ЈКП „Зеленило“ Крагујевац.
- 8) Пријаве за лицитацију подносе се у писаном облику Комисији за лицитацију, најкасније 24 часа пре почетка јавног надметања, на адресу ЈКП „Зеленило“, ул. Светозара Марковића бр. 109, 34000 Крагујевац, и иста треба да садржи следеће податке:
  - назив учесника јавног надметања,
  - пословна делатност за коју је учесник регистрован уз обавезу достављања Решења о регистрацији,
  - доказ о уплати депозита и доказ о средствима обезбеђења,
  - подаци о пословној банци, број рачуна на који ће се извршити повраћај уплаћених средстава за депозит.
- 9) Пословна просторија се даје у закуп учеснику који понуди највишу закупнину. Одлуку о избору најповољнијег понуђача израђује Комисија за лицитацију са правом понуђача да у року од 8 дана поднесе приговор директору предузећа, који је у обавези да у року од 5 дана, од дана пријема приговора, приговор размотри и донесе одлуку.
- 10) Са изабраним понуђачем директор ће закључити уговор о закупу у року од 7 дана од дана доношења правоснажне одлуке.

ЈКП „Зеленило“, Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за образовање, културу, информисање, спорт и омладину расписује

К О Н К У Р С

за доделу средстава из буџета града Крагујевца за 2010. годину самосталним уметницима, креативним групама, удружењима и организацијама ради суфинансирања пројеката и програма којима се доприноси развоју културе и уметности на подручју града Крагујевца и то за:

Пројекте и програме у свим областима уметности и културе: музичко-сценској, драмској, књижевној, ликовној и примењеној уметности, уметничкој фотографији, издаваштву, мултимедијалним и мултикултуралним пројектима и алтернативним смеровима уметности, као и за програме едукације у области стваралаштва и организације културних програма.

Учесници конкурса дужни су да доставе пријаву и пројекат у најмање два примерка у штампаном или електронском облику. Пријава мора да садржи: пун назив, адресу и контакт телефон носиоца, назив манифестације, програма или пројекта, ауторе, односно учеснике, место и термин извођења, односно реализације, детаљан опис и финансијски план, друге финансијере, а за издавачка ауторска дела и рукопис.

На конкурс не могу учествовати индиректни корисници буџетских средстава Града Крагујевца. Носиоци одобрених пројеката-програма дужни су да при реализацији истих на видном месту назначе да је пројекат-програм суфинансиран из средстава буџета града.

Рок за пријем пријава и конкурсних материјала је 12. новембар 2009. године. Пријаве на конкурс се могу доставити лично у канцеларију број 219 Градске управе или препорученом поштом на адресу :

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за образовање, културу, информисање, спорт и омладину
Трг слободе 3, 34000 КРАГУЈЕВАЦ
(ЗА КОНКУРС)

Приспели пројекти, прилози и рукописи се не враћају.
Додатне информације могу се добити у Управи, телефон 034/306-151, сваког радног дана.

УГРОЖАВАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ „ОБИЧНИХ” ГРАЂАНА

Претње нису шала

Озбиљним кривичним делима често претходе „упозорења” или претње, па полиција апелује да се она благовремено пријављују. Таквих пријава ове године било је 87, а најчешће се прети због имовинских спорова или нерашчишћених љубавних веза

Пише Елизабета Јовановић

Пијани супруг улази у кућу с бомбом у руци и „постројава” укућане. Прети да ће да извуче осигурач и да ће све да их дигне у ваздух због брачних несугласица и породичних проблема. На срећу, све се завршило само на претњама.

Други случај. Остављени љубавник није могао да опрости својој дугогодишњој партнерки, са којом је био у ванбрачној вези, а у исто време чувао свој брак, што га је напустила. По раскиду, упорно ју је малтретирао и претио. У њен прогон укључио је чак и своју супругу, али и партнеркиног новог љубавника. Испоставило се да су јој сви они слали поруке узнемиравајуће садржине са својих телефона.

Случај трећи. Једна „брижна” мајка момку своје кћерке, са којим је већ била раскинула, шаље претеће поруке и писма захтевајући од њега да поново буду у вези. Такође је и својој кћерки слала СМС поруке сличне садржине. Потурала је и писма испред улазних врата, потписујући их различитим именима. Толико се „заиграла” да је у исто време поднела пријаву полицији у име своје малолетне кћерке у којој је навела да је непознато лице узнемирава порукама и писмима које је ћерка налазила на кућном прагу.

Један од случајева, који нема везе са љубавним јадима, тиче се човека који је ушао у пословницу банке и обратио се благанику речима: „Исплатите ми милион швајцараца данас у 15 часова испред хотела или ћу вам свима пресудити”. Након тога је изашао из банке, али је убрзо идентификован и против њега је поднета кривична пријава Општинском јавном тужилаштву.

Колико је оваквих и сличних претњи никада се не може утврдити уколико о њима није обавештена полиција, а у крагујевачкој Полицијској управи ове године већ има 87 пријављених различитих претњи, што је за осам више него током целе 2008. године. У пет случајева претње су имале „епилог” у тешким кривичним делима.

Иако Крагујевац слори за релативно миран град, што се безбедности грађана тиче, ипак с времена на време, дешавају се ситуације које ремете ту слику, па појединима чак бива угрожен и живот. Док једни директно прете, други то раде индиректно - преко

посредника са којима су жртве у контакту, али најчешће се шаљу узнемиравајућа писма или СМС поруке. Понекада се острашћени не задрже само на тешким речима, него прелазе с речи на дело.

Најчешћи повод за претње су нерашчишћени имовински односи, неузвраћене љубави и неверства. Тада се брзо с претњи прелазе и на посезање оружја или насиља другим средствима, уз ношење тешких или лакших повреда.

- Те последице најчешће настају због пасивности жртва јер благовремено не пријављују добијене претње, каже Радивоје Дашић, командир Полицијске испоставе, и додаје да полиција посебан акценат ставља на људе који се у више наврата јављају због угрожености ове врсте. И они имају посебан „третман”. За такве полиција тражи хитан поступак код правосудних органа, како не би могли да реализују своје намере.

Насилници који „истерују правду” на овај начин најчешће су склони алкохолу или имају озбиљних психичких проблема. А н а л и з и р а ј у ћ и старосну структуру и пол, ис-

поставило се да се као изгредници најчешће јављају мушкарци поготово када се ради о нерашчишћеним имовинским односима, а жене у ситуацијама где је дошло до прекида емотивних веза, било да су брачне или ванбрачне.

- У већини случајева то су пунолетна лица од 21 до 30 година, ређе преко 40 година старости, а понекад то чине и малолетна лица. Занимљиво је да су углавном незапослени, каже Горан Радојевић, виши полицијски инспектор.

По његовој причи, у већини случајева жртве нису јавне личности, већ такозвани обични грађани, осим у једном случају када су претње грешком биле упућене носиоцу правосудне функције. Он је поднео

САНКЦИЈЕ ЗА ПРЕТЊЕ

Казне до три године затвора

У Крагујевцу је због претњи током 2009. године од стране судије за прекршаје изречено девет затворских казни, седам мера обавезног лечења алкохоличара и наркомана, док су остале казне углавном биле новчане, у износу од 5.000 до 25.000 динара. Тако је, рецимо, мушкарац који је упао у туђ стан наоружан ножем и претио присутнима кажњен са 15.000 динара код судије за прекршаје, али је поднета и кривична пријава.

Пијани супруг који је претио бомбом по кући осуђен је са 25.000 динара и изречена му је мера обавезног лечења од алкохолизма, али ће и кривично одговарати.

Иначе, угрожавање сигурности другог лица регулисано је Законом о јавном реду и миру и Кривичним законом. Тако особа која угрози сигурност другог лица претњом да ће напасти на живот или тело прекршајно може бити кажњена новчаном казном до 25.000 динара или казном затвора до 30 дана. Уколико има елементи кривичног дела запрећена је затворска казна до годину дана. У случају да постоји опасност за више особа или уколико је дело изазвало узнемиреност грађана или друге тешке последице, починилац може бити кажњен затвором од три месеца до три године.

пријаву против непознатог лица које га је позивало на фиксни телефон и испоставило се да је претња била упућена његовом брату, који није јавна личност, а у кога је дотична женска особа била веома заљубљена.

У овим ситуацијама особа која прети, било вербално или оружјем, задржава се до спровођења скраћеног прекршајног поступка, претреса јој се стан и лишава се слободе и предаје истражном судији.

Зато је и те како битно да свака озбиљна претња буде пријављена полицији благовремено, ка ко би се избегле последице, а оне могу бити и брутално угрожавање нечијег живота.

КЛАДИОНИЦЕ У БЛИЗИНИ ШКОЛА

После звона трк на клађење

Само Београд озбиљно схватио резултате истраживања који показују да је чак 11 одсто средњошколаца озбиљно зависно од клађења. У Крагујевцу нема иницијативе да се кладионице удаље од школских зграда

Пише Марија Обреновић

Градоначелник Београда Драган Ђилас најавио је да ће ускоро почети контрола удаљености коцкарница и кладионица од београдских школа. По његовим речима, у близини чак 13 школа у престоници кладионице се налазе на мање од 150 метара, што је противно прописима.

Слична иницијатива у другим градовима, па ни у Крагујевцу, није покренута, иако резултати недавно спроведених истраживања показују да је 11 одсто средњошколаца озбиљно зависно од клађења. Чињеница је, међутим, да се кладионице и забавни салони налазе у непосредној близини многих крагујевачких основних и средњих школа. Овај проблем је нарочито изражен када су у питању школе у центру града и појединим урбаним насељима.

Иако Закон о државном премери и катастру прописује да кладионице не смеју бити удаљене од школе мање од 150 метара, он се спроводи само делимично. Тако се забавни салон и две спортске кладионице налазе тик преко пута Прве техничке, Економске и Медицинске школе. „Своју” кладионицу има и Политехничка школа, али и основне школе „Радоје Домановић” и „Мирко Јовановић”, на пример.

■ Нико се не жали

Међутим, у Школској управи се, како сазнајемо од начелника Радојка Дамјановића, до сада нико није жалио на проблематичну удаљеност кладионица од школских објеката. Поједини директори су чак били изненађени што се бавимо овом темом и до сада нису констатовали постојање кладионица које раде такоређи „пред њиховим носем”. Весна Митровић, директорка Прве техничке школе,

у шали, каже како би измештање кладионица било много већи проблем за професоре него за децу.

- Подржала бих уколико би слична иницијатива била покренута у Крагујевцу. Додуше, немам сазнања да наши ученици одлазе у кладионице за време наставе, нити се ико од професора жалио да због тога деца изостају са часова или касне са одмора. Додуше, када бих се ја питала изместила бих и

локале који точе алкохолна пића, али и ресторани брзе хране и уместо њих поставила киоске са здравим намирницама, каже ова директорка.

За разлику од ње, Ненад Миловановић, директор Основне школе „Мирко Јовановић”, сматра да ученици и те како посећују спортске кладионице.

- Преко пута наше школе налази се спортска кладионица, али се у

ПРЕКО ПУТА ПРВЕ ТЕХНИЧКЕ, МЕДИЦИНСКЕ И ЕКОНОМСКЕ ШКОЛЕ ДВЕ СПОРТСКЕ КЛАДИОНИЦЕ И ЗАБАВНИ САЛОН

Пише Зоран Мишић

Како ствари стоје, изгледа да су тренутно у нашој земљи навијачи „државни непријатељ број 1”. Убиство Француза Бриса Татона, навијача „Тулуза”, покренуло је лавину осуде организованих навијачких група и бројне захтеве за њихово укидање. Републички јавни тужилац Слободан Радовановић поднео је МУП-у захтев за забрану организованог окупљања, одласка и присуства фудбалским утакмицама и осталим спортским приредбама навијачима „Партизана”, „Црвене звезде” и „Рада”.

Пре четири дана у Широком Брјегу, у БиХ, из ватреног оружја, пре почетка утакмице, убијен је Ведран Пуљић, навијач ФК „Сарајева”, припадник групе „Хорде зла”.

КРАГУЈЕВАЧКИ ПОГЛЕД НА ХАЈКУ НА ВИЈАЧЕ

У време кад траје харангана на вијаче, крагујевачки „Ба воли” в аде визезбог утакмицер епрезентацијеу Литванији, спр е-мајусеза Лиге шампионау одбојци, „Ја дранску” у ба скету, радујув езаним победамау фудбалу. С војер едо-вео чистилису одху лиганаи изгредникаи фокусирајусе самона подршкук лубу

Ђаволи су црвени, а не црни

Прошле недеље пажњу јавности привукао је и обрачун и бројна хапшења загребачких „Бед блу бојса” у Темишвару, пред утакмицу у такмичењу Лиге Европе.

Крагујевачких „Црвених ђавола”, на срећу, нема у овој и оваквој причи. Неке од њихових старих-нових вођа, Милана Арсенијевића Манета, Владана Лазовића Лазета и Александра Гајовића Цоу, затичемо прекупирене сасвим другим, позитивним стварима. У жеку су вађења виза за утакмицу репрезентације у Литванији, а онда следе обавезе у одбојкашкој Лиги шампиона, „Јадранска” у баскету, „Раднички” у фудбалу стоји све боље.

■ Без досијеа у полицији

- Сам начин на који смо примљени и третирани у амбасадама приликом добијања виза за навијачки одлазак у Литванију и туристички обилазак Чешке довољно говори о томе колико смо „чисти”, легални,

ситуирани и без криминалних досијеа, потенцирају сва тројица саговорника. Иза крагујевачких навијача је и можда највеће искушење у овогодишњој фудбалској сезони - готово уживичко „Слободи” и фудбалско-навијачки дерби који је, упркос поразу „Радничког” и ужичке „сачекуше”, прошле суботе протекао без и најмањег инцидента.

Ипак, „Ђаволи” су последњих година „убележили” инциденте на одбојци у финалу са „Војводином” и окршај мањих размера са „циганима” пре две сезоне, такође на одбојци, када је неко распоредио навијаче оба клуба на исту трибину. Бољи познаваоци фудбалско-навијачких догађања већ кроз маглу се сећају проблема са Пазарцима од пре четири-пет година, када Крагујевачани нису ни ушли у Нови Пазар.

- Ми смо одувек били, пре свега, само навијачи. Дешавало се да дођу „спорни ликови”, буду ту мало на трибинама, шврљају и оду сами ка-

да виде да их група не прихвата. Наше језгро опстаје и траје деценијама, а сада смо зрелији, старији, другачије гледамо на неке ствари, озбиљније се понашамо. Иначе, никога први нису нападали, али је и истина да смо умели да узвратимо када се то дешавало. Поштовали смо друге групе и навијаче колико и они нас, каже Милан Арсенијевић, један од оснивача „Црвених ђавола”.

- Већина навијача, а поготово наших, нису никакви криминалци. То су људи који воле свој клуб и свој град. У последње време имамо и пуно разлога да се радујемо, пре свега одбојци - Лига шампиона, кренуо је и баскет, а и фудбал је све бољи. Треба то све постићи, прича Владан Лазовић, његов саборац из оснивачких дана „Ђавола”.

- Тренутно наша група подсећа на навијаче из осамдесетих година, подршка се огледа у љубави према клубу, граду и спорту. Навијамо и бодримо их из све снаге и добро се

АЛЕКСАНДАР ГАЈОВИЋ ЦОА, МИЛАН АРСЕНИЈЕВИЋ МАНЕ И ВЛАДАН ЛАЗОВИЋ ЛАЗЕ

проводимо, тврди Александар Гајовић, као припадник „млађих снага”.

Наши саговорници кажу да имају изузетно коректне и добре односе са овдашњом полицијом. Томе је по њима, кумовала навијачка, али и добра воља Ивана Ђоровића, начелника крагујевачких полицајаца.

- Господин Ђоровић воли фудбал, подржава навијаче, наши разговори увек су били коректни и конкретни. Он уме да направи разлику између праве подршке на трибини и болесних и криминогенних појединаца и никада није то изједначавао и генералисао, каже Лазе, а Мане додаје да су на полицијску пратњу, коју већ годинама имају на сваком гостовању, навикли као нешто уобичајено.

■ Добро организовани и коректни

И старији, попут њих двојице, али и млађи као што је Цоа, слажу се да се некадашњи „одласци на гостовања” не могу поредити са данашњим.

- Сад је све то у сасвим другачијем, боље организованом и контролисаном облику. Изнајмимо аутобус и путујемо као господа и људи. Ако доживите коректан однос, као што смо ми прошлог викенда у Ужицу од њихових полицајаца који су нас по изласку из аутобуса усмерили на места на трибинама речима: „Изволите господо, ово су ваша места”, били бисмо будале да се понашамо некоректно, истиче Цоа.

Некада су на гостовања ишле на десетине аутобуса, биле су кризне године, беда, јад и сромаштво, фрустрираност...

- Данас међу „Ђаволима” нема људи који пљачкају продавнице. Због чега би? Упркос увреженом мишљењу да смо ми „стока” и „индијанци”, већина нас су образовани и ситуирани људи који су способни да купе храну и пиће, наглашава Лазе.

Иако сами нису под лупом јавности, наравно да имају став о цело-

купном тренутном дешавању „око навијача”.

- Истина је да у одређеним навијачким групама, поготово у Београду, има криминалаца. Међутим, нису њих сами навијачи „призивали” већ су се сами „убацили” међу њих. Због тога, ипак, не би требало да испаштају читаве групе, већ ти појединци. Шта обичан човек, навијач, може да уради правом криминалцу. Да му запрети? Ухапси? То и није навијачки посао, а и криминалац је, по правилу, прејак за такве „езибичије”, тако да навијачи не могу да их одстране. Могу само да ћуте и трпе, а полиција нек ради свој посао и хапси све оне за које има доказе да се баве тим делатностима, цени Цоа.

- Власт је ухватила фрка јер „како си дошао тако ћеш и да одеш”. Навијачи су били у првим редовима када је падала диктатура. Јуришали су на полицијске станице. „Спаси Србију и уби се!”, одјекивало је на стадионима, на којима је и пала претходна власт. Сада се маше неким „навијачким досијеима”. Одакле, изнема, где су до сада били? Што их полиција и правосудје нису до сад вадиле из фиока? Зашто нису хапсили по тим подацима из тих досијеа? Да није садашњи режим нешто остао дужан појединим навијачима, вођама, групама из времена када им је све што се дешавало на стадионима и ван њих потпуно одговарало, пита и одговара истовремено Мане.

Испада да су навијачи не само највећи, него и једини проблем овог друштва, иронични су наши саговорници, тврдећи да је генерализација врло опасна и да не би требало да постоје колективна одговорност. Сваки појединац треба да одговара за своја дела. Они предлажу да се на стадионима инсталирају камере и нека се хапсе починиоци сваког криминалног дела и прекршаја.

Похапсите криминалце - баталите навијаче, поручују „Ђаволи”.

њој строго поштује забрана приступа малолетницима. Међутим, често сам у прилици да видим како деца улазе у неке друге кладонице које се налазе у овом насељу, а које су удаљене више од 150 метара од школе. Мислим да би за почетак било довољно да се поштује забрана уласка за млађе од 18 година, а да инспекције ригорозније поведу рачуна о томе, али и родитељи. На жалост, и у овом случају је иста прича као и са забраном точења пића или продаје цигарета малолетницима - казне су предвиђене, закон постоји, али се не спроводи, објашњава Ненад Миловановић.

Управа на игре на срећу је током 2008. године донела 327 решења о кажњавању због малолетничког коцкања. За тај прекршај казне су од 500 до милион динара. Међутим, Управа не стиже да казни све прекршиоце, пошто има свега седам инспектора и један аутомобил који би требало да покрију читаву територију Србије.

■ „Вирус” коцкарске зависности

Синиша Којић, директор Политехничке школе, један је од оних који сматрају да је потребно обратити пажњу на децу и понудити им здраве стилове живота.

- То што ће се кладоница преместити на 160 метара ништа неће променити. Чак и да се удаљи километар деца би тамо ишла уколи-

ко их то интересује. На нама је да младима понудимо нешто друго, створимо им друга интересовања и делујемо превентивно. Деци треба објаснити да је вирус коцкања и те како опасан и да одлазак у кладоницу само делује као бенигна забава, а у стварности може да изроди велики проблем. Коцкање је проблем који је међу младима заступљен исто као и алкохолизам и пушење и завања се свако ко мисли другачије, каже директор Политехничке школе.

Мишљење Синише Којића потврђују и резултати истраживања о кладоничарском понашању младих, публикованог у зборнику „Млади изгубљени у транзицији”. Према том истраживању, чак 11 одсто анкетираних младића и девојака између 15 и 19 година показује симптоме зависности од клађења - за тикет дају последње паре, беже из школе и не могу да замисле дан без одласка у кладоницу. Потврђено је и да клађење изазива бурне емоције код тинејџера - 51 одсто младића „побесни” када изгуби, 83 одсто је баш срећно када добије, а 23 одсто њих се нервира када види да други до-

бијају. Не кладе се, међутим, само средњошколци. Према подацима Фонда за превенцију патолошког коцкања „Херц”, то чини и више од 16 одсто ученика седмог и осмог разреда.

Упркос алармантним подацима, у Србији тренутно постоје 33 ланца спортских кладоница са више од 1.800 уплатних места, а програм породичне терапије патолошких коцкара постоји само у Дневној болници за болести зависности Института за ментално здравље у Београду.

PRODAJA ZAVRŠENIH STANOVA

ul. Đure Jakšića 19
STRUKTURA STANOVA
19m², 36m², 46m²,
49m² i 76m²

GOTIVI ODMAH
useljivi stanovi
Dr Zorana Đinđića 27
stan od 75m²
stan od 76m²
EKSKLUZIVNA
OPREMLJENOST

info tel.
065 637 44 44

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 - 15 сати

Благајна у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

ЕД Електрошумадија
Крагујевац

Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

knjaz miloš natura
VODOMATI I KAFIJI DOMAĆI

Besplatni vodomati za domaćinstva
i dostava vode na kućnu adresu!

Pravnim licima uz vodomat
i negaziranu slabomineralnu vodu nudimo i
bogat asortiman osvežavajućih napitaka i kafa.

Knjaz Miloš Natura d.o.o. Beograd, Batajnicka
Majora Zorana Radosavljevića 366
Besplatni info broj: 0800-000008
office@knjaznatura.co.rs
www.knjaznatura.co.rs

ПРОБЛЕМИ УРЕЂЕЊА И ОДРЖАВАЊА СПОМЕН ПАРКА „ШУМАРИЦЕ“

Власници не дају своју земљу

За одржавање потребно много новца, који немају ни „Зеленило“ ни Спомен парк, а додатни проблем је и што је петина укупне површине парка у приватном власништву

Пише Никола Стефановић

Уосврт обележавања годишњице масовног стрељања Крагујевчана у Другом светском рату, управа и запослени у Спомен парку „Шумарице“ полако приводе крају припреме за још један Велики школски час.

Тог дана Шумарице су најпосећеније у току године. Осталим данима овде се најчешће могу срести рекреативци, родитељи са малом децом, покоји старији суграђанин и заљубљени пар. Но, већина никад и не помисли колико ли је енергије, времена и новца потребно само за редовно одржавање, а још мање њих зна да у самом срцу комплекса има и настанених ућа.

Директор Спомен парка „Шумарице“ Владимир Јагличић истиче да је комплекс потребно одржавати током целе године, но зато конне штон емаср едстава.

Одржавање подразумева чишћење терена, косидбу и сађење цвећа. Од 2005. комплетну косидбу врши „Зеленило“, а по одлуци општине то треба да чини четири пута годишње. Међутим, не могу то постићи, што због обавеза у осталим деловима града, што због недостатка новца, тако да, колико год да постигну, то је добро, каже Јагличић. – Осим тога, има проблема и са сакупљањем траве. Уговорима се и то уређује са пољопривредницима, па ипак дешава се да они сакупе само онолико колико им је потребно. Што се сакупљања отпадати че,н ап ражњењу канти и чишћењу раде наша два радника, а за тако нешто нам је потребна екипа од бар пет људи који би и или ктивник онстантноу пе-риоду март-новембар. Често се догоди да мале изоловане депоније и не приметимо, посебно по рубовима парке.

Ранијих година ученици основних школа помагали су у чишћењу хумки и сађењу цвећа, али тога већд угон ема.

С тим се престало још деведесетих. Било је разговора са Министарством просвете и овдашњим саветником за школство, не да се нареди школама, већ да се пошаље нека врста дописа у коме би било објашњено да је то од користи и за децу. Ученици данас иду на екскурзије у иностранство, а не познају ни оно своје како треба. Покренули смо и иницијативу да током маја ученици могу бесплатно да обиђу музеј, међутим нисмо добили одговор, к аже Јагличић.

■ Нео дрчес ед едовине

Већ годинама присутна је и тенденција ширења појединих насеља ка Спомен парку, а проблем

је и што је велики део земљишта у приватном власништву. Од 350 хектара на којима лежи Спомен парк, чак 70 је приватна својина. Зато неретко искрсавају несугласице са „комшијама“, мада најчешће оне нису на релацији спомен парк - мештани. Пешачка стаза испод музеја уз Горњомилановачки пут је остала недовршена услед одбијања мештана да продају земљиште, како кажу, за понижавајућу суму.

Нисам желео да продам и дозволим да се заврши стаза и то је моја лична одлука, каже 74-годишњи Радисав Максић, један од два власника који су одбили да стаза пређе преко њихове земље. – Тражио сам надокнаду, јер то није исто као да прође вода или гас, то је трајно уништавање земље, а ја ту имам четири и по ара. Долази-

дивљем путу који води до куће, ништа друго не указује на то да ту некож иви.

■ Рампазбо гшв алерација

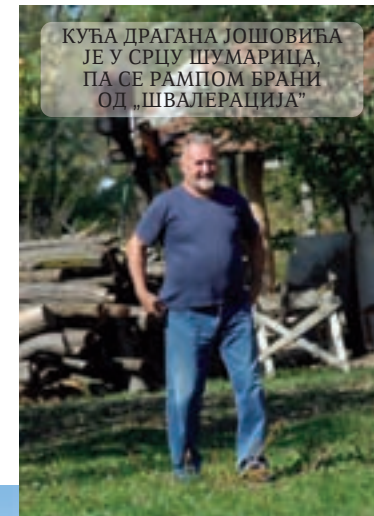
– Мој деда је живео овде, кућа је из 1936. Имам план за изградњу из те године издат од градског поглаварства. Земљиште од 35 ари је откупио деда од свог рођака, а ја је сад не би продао ни за живу главу, пушком да ме терају, одлучан је Јошовић. – Планирам да средим подрум, увео сам струју, телефон, воду, све у последњих неколико година. До 2000-те било је четири власника. Од свих сам откупио део, а одрекао сам се чак и куће у Јошаничкој бањи у корист свог брата, да би он мени оставио свој део овде.

Јошовић овде живи већ десет година, а у међувремену је поставио и рампу до пута, уз сагласност Спомен парке.

Имам добру сарадњу са управом, воду сам извео да нисам ниједно дрво оштетио, све радим уз претходно одобрење и потребне дозволе.

Рампу је поставио, каже, због швалерација.

– Морао сам. Ту им згодно да уђу, а онда оставе ђубре иза себе, можеш замислити шта је све ту. Направио сам једну „боцкалицу“ за скупљање тих отпадака, па кад сам видео да немам избора, ставио сам рампу. Мени повремено дођу у посету деца, унучићи од брата, а нико не жели да му дечица гацају по том шљаму.

КУЋА ДРАГАНА ЈОШОВИЋА ЈЕ У СРЦУ ШУМАРИЦА, ПА СЕ РАМПОМ БРАНИ ОД „ШВАЛЕРАЦИЈА“

„ПРЕКИНУТА“ СТАЗА КА ШУМАРИЦАМА ЈЕР ВЛАСНИК НИЈЕ ХТЕО ДА ПРОДА ДЕО ПАРЦЕЛЕ

ли су неколико пута из Предузећа за изградњу града и „Нискоградње“ да провере да ли је то моја земља. Показао сам им тапију коју је мој деда добио још 1917. године. После пар дана дошли су опет из општине и нуде ми 100 евра по ару. Нисам луд за те паре да поклоним земљу, без 5000 евра по ару не продајем. Последњи разговор имао сам са Небојшом Васиљевићем пре годину и по дана и он ме тад питао „па зар ова власт мора то да плати?“, а мене не занима која је власт, која узима - та нека плати. Од тад више нико није долазио. Оно што је било државно, ту је стаза урађена, прича Максић.

Интересантно је и да један човек станује у готово самом срцу Спомен парка. Кућа 65-годишњег Драгана Јошовића налази се на потезу између споменика Нади Наумовић и Петог три. Разлог зашто већина Крагујевчана и није свесна њеног постојања је што је потпуно опкољена шумом, па се не види са пута. Осим рампе на

Директор Јагличић, с друге стране, истиче да „ноћне посете“ нису нешто што је специфично само за Шумарице, већ да тога има усв акомг радун ао бодун асеља.

– Постављало се и питање да ли је ово место и за роштиљање. Опет кажем нека млади дођу и тако, ако никако другачије. Више нам сметају и већи су проблем војери, они који ту конзумирају алкохол, изводе возачке акробације, остављају игле за собом. Због тога би полиција требало чешће да обилази парке.

По Јагличићевим речима, још један озбиљан проблем којим би требало да се позабаве надлежне инспекције су и пси које власници доводе и пуштају да се слободно истрче. Поготово што се то најчешће ради у поподневним часовима када има и деца.

– Памтим случај из 2001. када је четворогодишњу девојчицу напао пит-бул и нанео јој тешке повреде главе и сваког дана стрепим да се такош та неп онови.

Пише Зоран Мишић

ТРАНСПЛАНТАЦИЈА У ПОРОДИЧНОМ КРУГУ

Бубрег, али од срца

Када у јесење поподне свратите до „породичног ранча“ (како му сами власници тепају) породице Бечановић у селу Прњавор, тринаест километара од Крагујевца, и попричате са ведрим и гостољубивим домаћинима, никада не бисте закључили да су људи чији сте гости недавно пребродили велику породичну драму. Крагујевчанин Драган Бечановић је загризао баш „до краја“ подаривши својој супрузи Радомирки (коју иначе сви знају као Славица) бубрег, не презајући да прође кроз „пакао“ прегледа пре и после трансплантације, свесно прихвативши и ризик да компликована операција и не успе, јер донатор и прималацни суу ср одству.

Муке Бечановића почеле су пре три и по године. Славица (52), сада пензионерка, радила је у Дечијој установи „Нада Наумовић“ у вртићу „Цр венкапа“.

- За тридесет година рада ни дан нисам била на боловању. Одувек сам била енергична и весела, али одједном сам постала малаксала и мрзовољна. Ништа ме није болело, а у ствари болело ме је све. Једнога дана на послу сам се онесвестила из чиста мира. Док је стигла Хитна помоћ, ја сам се освестила али је то био знак да нешто стварно није у реду, почиње причу Славица.

Лекари су прво помисли да је у питању реума, али су касније установили да су јој оба бубрега отказала по 50 посто. Испитивали су је прво овде, а касније на ВМА.

- Узимала сам терапију годину и по дана, али то није помогло. Јавила ми се бубрежна анемија, а крвна слика била је све гора. Од јануара прошле године почела сам са дијализом, али ни тај третман није дао никакве резултате. Напротив, јако сам је лоше подносила, притисак ми је скакао и на 250, а стање се све више погоршавало. Син Александар ме је даноноћно возио у болницу, Ургентни центар, Хитну помоћ, али није било помоћи. Сви у кући били су оптерећени, без обзира колико сам ја хтела да их поштедим, наставља нашаса говорница.

■ Све за љубав

У причу се укључује супруг Драган Бечановић (53), познатији под породичним надимком Беча, који је решио да „све пресеке“.

- Чуо сам да шансе за трансплантацију постоје, иако донатор и прималац бубрега нису у сродству, и решио да покушам да помогнем супрузи. Био сам упоран чак и када су прелиминарни пре-

СЛАВИЦА И ДРАГАН ОПОРАВЉАЈУ СЕ НА „РАНЧУ“ У ПРЊАВОРУ

гледу у Крагујевцу показали да нам се од пет потребних параметара неопходних за успешну операцију поклапа само један. Помогли су нам и овдашњи лекари који су нас упутили на ВМА, код водећег стручњака за трансплантације, доктора Радојевића, прича Драган.

Он им је, што је касније и конзилијум потврдио, кладионичарским речником саопштио да су шансе да операције успе 60 према 40 посто.

- Није ме то поколебало. За овакав захват требало је да будем сто посто здрав, као да сам конкурисао за астронаута. Прошао сам вишемесечни пакао прегледа, конзилијума, комисија, био преко двадесет пута на скенеру, ишао више од 30 пута на разне врсте ултразвукова, позиван на разне контроле, укључујући и психолошке и психијатријске, да би се установило да нисам лабилна личност. У случају да само један од 25 лекара из конзилијума не да свој потпис - операције отпада. Говорили су ми да нормалан човек то не може да издржи. Ја сам био сигуран да могу.

Драган не крије разлоге своје пожртвованости. О њима је искрено азговарао са лекарима.

Крагујевчанин Драган Бечановић одарио је бубрег својој супрузи Славици ролазећик роз велика и скушења пре него што се операција - не би ли лишио мука љубав свог живота. Операција је успешно рошла и брзо опоравља, о круженпа жњомсв ојихн ајближих

- Учинио сам то из љубави према својој жени Славици. Имао сам бурну младост, али је супруга увек била уз мене и сада је била права прилика да се искупим за све младалачке грехе и адекватно одужим за 30 година хармоничног брака. Моја жеља је била да своју супругу ослободим језивих мука кроз које је пролазила. Био сам спреман да идем до краја, успешна операција или не. И лекари су умели озбиљност овакве ситуације понекад да преокрену на шалу.

- Током једног од безбројних конзилијума један од лекара питао ме је да ли мени супруга даје бубрег? Када сам му одговорио да је обрнуто, он је кроз смех додао: „Овога нека психијатар погледа двапут“.

Ипак, крајњи циљ био је још далеко. До њега су их делиле недеље заједничког болничког лежања на

Одељењу за трансплантацију ВМА. Ђерка Јасмина обилазила их је свакога дана, бодрила, помагала и страју.

- Стварно, никада не бисмо успели без тоталне подршке породице и наше деце Александра и Јасмине, истичу супружници Бечановићи.

Када су се „суочили“ са оптимистичким стањем духа породице, и лекари са ВМА саопштили су им да је „процентуално порасла шанса за успешност трансплантације“. То их је додатно охрабрило им енталноо јачало.

■ Од бола до песме

Од 10. августа ушли су у завршну фазу спитивања.

- Пошто је у питању добровољан чин, донатор у сваком тренутку, чак и на самом столу, може да одустане. Када уђете у операциону салу, ту вам се узима

коначан потпис да пристајете на операцију. Доктор ме је искрено упитао: „Да ли се плашиш?“ Ја сам му одговорио: „Нормалан човек се боји. Плаши ме што се ја не бојим ни мало!“. У том тренутку сестра која је стајала поред доктора је заплакала, описује Драган ситуацију пред чин трансплантације.

У уторак, 18. августа, освануо је „Дан Д“ за Бечановиће. Драган је као донатор на столу провео пуних шест сати, док је Славица „само“ четири и по.

- По изласку из сале, када сам почињао да долазим свести и да ме „пушта“ анестезија, болови су били несносни. У том тренутку угледао сам поред лифта ђерку како плаче. Запевао сам - да је мало ободрим: „Све је исто, само њега нема“. И успело ми је. Јасмина се насмејала кроз сузе, каже Драган.

И поред јаких болова, само се распитивао за стање супруге, да ли је операција успела. Када је сазнао да је све у реду, одмах му је било оље.

- Вределе су све муке. Спасо сам Славицу, али и читаву породицу од агоније, каже Драган, не жалећи што су му током трансплантације као „колатерална штета“ страдали плућна марамица и засечени мишићи трбушне дупље. Због тога ће, вероватно, увек морати да носи појас, али не каје се.

Бечановићи су напустили ВМА, Драган после десет, а Славица после 21. дан. За тамошње особље, али и наше лекаре, имају само речивале.

- Мртве људе да оживе, цео је њихов оментар.

Бечановићи не пропуштају да похвале и снају Мирну која им се највише нашла пазећи свекра и свекру у постоперативним данима, када нису смели да буду изложени ни најмањем физичком напору.

- Била нам је десна рука, пазила нас, прала, опслуживала... Свака јој част, углас кажу Драган и Славица, који се сада заједно опорављају на свом ранчу у Прњавору. Славица иде два пута недељно на контроле у Београд, а Драгану, који се спрема да се почетком новембра врати на своје радно место - на наплатну рампу у Баточини, лекар је као терапију препоручио „ладно пиво“. То је терапија коју човек лако може да поднесе, и Драган је се радо придржава, у шта смо се лично уверили.

Бечановиће остављамо у припремама за први рођендан унук Ларе. Гледали су да прославу уклопе и у своје обавезе око лекарских контрола, како не би изостали са овог породичног славља. И успели су. Сада су једна баш срећна породица.

Коначно, automobile koji izgleda zavodljivo baš kao i njegova cena!

Cruze već od **12.649 EUR**

ZASTAVA PROMET
ARENA MOTORS Kragujevac

Lepenički bulevar 33
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

www.arenamotors.rs

GET REAL. CHEVROLET

OD SADA NA 4 LOKALNOSTI!

NIKOR

BLACK HORSE
AsstPart
BOSCH

NOVO! MOTO AKUMULATORI

ULJA
FILTRI
LAMPICE I NAPADNA TELA
AUSPUNE "KILER"

Mobil
Castrol

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
SVEKIPI PROJEKAT
POLJOMERKANTILACIJA
MOTORCIKLI I BICIKLI

BESPLATNA MONTAŽA!

1. ZAREA VEHLJENIČKA 10.056 430 008
2. ATRONKA 88, RABOVIČKI, 034 370 571
3. KOTICA MIRAŠKA 100, MALA TARA
4. JONJARA RISTICA 130, BEOGRAD

NIKOR

ЖИВОТОПИС ЛАЗАРА БЛАЖИНЧИЋА

Живот пун успомена

Један од првих психолога у Крагујевцу, који је пензију дочекао у Центру за социјални рад, говори о свом животном путу, школовању и пословима које је обављао

Пише Маргита Цветковић

Чика Лале, како зову Лазара Блажинчића, испрвен је господин у годинама, које му не дозвољавају да буде физички активан као некад, али зато не за-

поставља своју духовност. Стално нешто чита, пише, снима - да се не заборави, каже. Има одличну меморију и мада има 82 године памти сваки датум важан за његов живот, имена људи, места у којима је био... Написао је књигу о Доњој Борини, месту где је био запослен, снимio је (на 20 касета) аутобиографију „Мој живот”, а за њим су остали многи стручни радови које је објављивао док је, као психолог, радио у Центру за социјални рад у Крагујевцу.

Прича да је био страстан риболовац. И пливач. Каже да је Дрина његова река. Играо је десет година фудбал у Доњој Борини, где је и основао фудбалски клуб, и касније за Ботуну. Показује цртеже које је раније радио, али и списак омиљених романси и старих градских песама. Обожавао је да их пева на разним свечаностима и са друштвом у кафани, а да га добар глас, наслеђен од мајке, још увек служи доказује певајући ауторки овогтекста.

- Рођен сам у Нишу 1927. године, у сиромашној радничкој породици, са четворо деце. Сви смо,

моја браћа и сестра, добили библијска имена. Завршио сам основну школу и гимназију у Нишу, одакле су се моји родитељи 1947. године преселили у Београд. Пошто нисам имао пара да студирам, запослио сам се у Заводу за социјално осигурање, али када су моји прешли у Београд, дао сам

СА КОЛЕКТИВОМ 1972. ГОДИНЕ У ГРАЦУ НА МОРУ

ЛАЗАР КАО ДВАДЕСЕТОГДИШЊИ МЛАДИЋ

отказ и уписао агрономију. Завршио сам прву годину, али сам имао неких недаћа због којих сам морао да одустанем од даљег студирања, започиње причу о свом животном путу чика Лаза.

■ Доња Борина, па Крагујевац

Пошто је био без средстава за живот, морао је наћи неки посао. Пронашао га је, уз помоћ једног пријатеља, у Доњој Борини, месту које се налази 18 километара од Лознице, најпре у задрузи, а потом у осмогодишњој школи. Истовремено је ванредно студирао Вишу педагошку (биологију и хемију). Ту је, каже, стекао прво искуство у просветно-педагошком раду, ишколовао генерације уче-

ника који су касније постали виђени људи са докторским титулама, ту се и оженио и засновао породицу. Доња Борина заувек је остала у његовом срцу, тако дубоко да је написао и књигу, илустровану фотографијама, о том месту.

- Доња Борина моје младости, сетнок аже.

Давне 1957. дошао је у Крагујевац и нашао као наставник посао у школи у Ботуну, али и уписао психологију на београдском Филозофском факултету, опет ванредно.

- Мада сам имао породицу у Крагујевцу, посао у баточинској општини, путовао сам у Београд и редовно давао испите, са десеткама и деветкама, и успео сам да завршим факултет за четири године, као да сам био редован студент. Тада сам упознао и Чеду Лифкића, мог драгог колегу. Ја сам био први психолог у Крагујевцу, а он је одмах после мене дипломирао, присећа се Лаза Блажинчић.

Пошто је био стипендиста крагујевачког Завода за запошљавање, морао је после дипломирања једну годину да одради у тој установи, а потом је прешао у Центар за социјални рад, где је остао све до пензије. Било је то првог јануара 1963. године, сећа се чика Лаза.

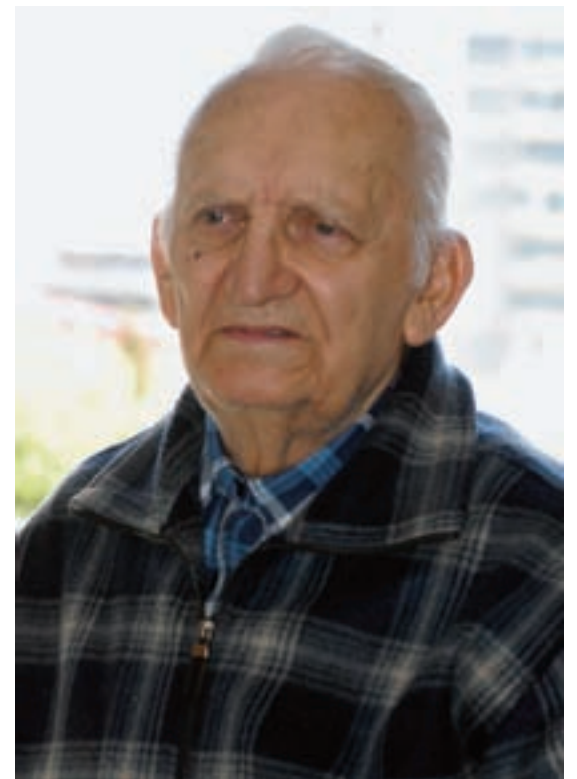
- Психолога је у то време било мало, па сам имао много понуда за посао. Касније је, када се вратио из војске, дошао и Чедо, па смо заједно са педагозима, социјалним радницима и другим стручњацима оснивали многе институције у граду. Уз свој посао у

Центру, предавао сам психологију и логику по свим крагујевачким средњим школама, објашњава Блажинчић.

■ Ангажовани стручњак

Било је то време када је овај психолог био ангажован на многим пословима, попут рада на професионалној оријентацији са свршеним оснивачима, предавања родитељима (једном их је било 700 у „Пиониру”), затим на категоризацији деце ометене у психофизичком развоју, при чему је био чак десет година председник комисије за све општине Шумадије. Чика Лаза је био оснивач и председник, такође читаву деценију, Друштва за помоћ ментално заосталим особама, а још пампти да је на оснивачкој скупштини било више од 300 душа. Био је и члан комисије за издавање возачких дозвола у Баточини, а дуго је радио и као вештак у Општинском и Окружном суду, сарађивао са заштитном радионицом ДЕС...

- Како смо имали проблем са образованом деце ометене у разво-

И САДА СТАЛНО ЧИТА, ПИШЕ И СНИМА, „ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ”

ју, одлучено је да се подигне зграда Специјалне школе, а ја сам био привремени директор те школе у изградњи. Иначе, радио сам са социјално угроженом децом, са тешко прилагодљивом, васпитно запуштеном, са малолетним делинквентима и, наравно, са децом без родитељског старања, која су прво била смештена на трећем спрату Центра, а касније је изграђен дечијидом „М ладост”.

Памти многе малишане којима је помагао „да стану на своје ноге”, а нарочито оне за које се везивао и дуго био у контакту, а није заборавио ни драге колеге са којима је радио, од којих, нажалост, неки нису живи.

Сада, због ногу које га издају, ређе излази из куће. Ипак, понекад сврати, заједно са пријатељима Милетом и Душаном, до „Сиренчета”, кафане у којој је десет година долазио на разговор са Чедом, Арсом Попом и другарима, или у бифе у близини стана. Наравно, ту су и чланови његове породице, јер је чика Лаза дочекао и првог раунуче.

НА ПРОСЛАВИ 45 ГОДИНА МАТУРЕ 1992. У НИШУ

СЕРВИСНИ БОЛНИЦ

DR PAVIČEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Gilića 15
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

ВРШИМО СВЕ
СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ

МИЈЕМА ДЕНТ

Др. Драган В. Ђорђевић
дентар-стоматолог

телефони
034/328-243
064/16-20-311

MITEL mont

Veleprodaja
maloprodaja i
ugradnja elektro
materijala

Vladimira Rolovića 16
Tel: 034/501-119
501-940, 571-717
e-mail: mitelmont@ytc.yu

SPECIALISTIČKA ORDINACIJA

Dr. Nedeljko UROLOGIJA Dr. Slavica Ginekologija

Tel.: 034 491 900
Fax.: 034 430 900
Janka Veselinovića 41

Biohem-LAB

Hematologija	Tumorski markeri
Biohemija	Imunologija
Hormoni	Dijabetes
Anemije	Virusi
Lipidni status	Pregled urina
Enzimi	Lekovi u krvi

Milovana Gilića 22; 445-606; 400-607

GIP

GEO ING PREMIER

Premier zemljišta... amezavljanje
Snimanje objekata... parceliranje
Deobe parcela... izrada
situacionog plana
izradnja katastarske
izradnja katastarskih
topografskih planova

Lepenski bulevar 25/7
Telefon: 034 330 821

Сапок
servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalkulatora
Laserske i matricne štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i
recikliranih
fotokopir
mašina

KNEZA MIHAILA 55
Tel. 336 620; 302 919; 065 618 74 99

GAČA
dekor

AI
PVC
STOLARIJA

izrada nameštaja
od pločastih
materijala

Kreditiranje kupaca Teslina 21
Tel. 034/380 822 063/393 587

DR ALARM

UGRADNJA
SERVIS
PROJEKTOVANJE
ALARMNIH SISTEMA

Miroslava Antića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

**NEKRETNINE
GRUŽANKE**

LOLE RIBARA 10 - 034 300 057

MARMIL
tende

www.marmil.rs

Tende, Venecijanski, Trakaste zavese,
Rolo zavese, AL i PVC roletne,
Suncobrani, Garažna vrata,
Harmonika vrata, Kamionske cirađe,
Digitalna štampa

Vladimira Rolovića 20
34000 Kragujevac
Tel.: 034/370-605, 340-954

DAM

Kolor C1
Jivana Ristića 111
034 330 432

Kolor C2
Kneza Mihaila 55
034 300 181

Kolor C3
Vladimira Rolovića 14
034 340 301

**Boje
Lakovi
Fasade**

Bezglatan prevoz za veće porudžbine
Radimo i nedeljom

ПЕНЗИОНЕР СТРАДАО У ПОЖАРУ

Цигарета запалила стан

Пензионисани машински инжењер Миљан Гојковић највероватније задремао са упаљеном цигаретом у својој гарсоњери и изазвао пожар у коме је изгорео

Пише Елизабета Јовановић

У пожару, који је избио у недељу, 4. октобра у 15 сати и 45 минута, у Улици Спасеније Цане Бабовић број 3, у стану број 18, на трећем спрату стамбене зграде, изгорео је пензионисани инжењер машинства Миљан Гојковић (59). Његово угљенисано тело пронашли су ватрогасци приликом гашења ватрене стихије, која је претила да се прошири на остале делове ове петоспратнице у насељу Централна радионица.

Иако су благовремено стигли на лице места, свега пар минута по позиву, Гојковићу није било спаса. Затекли су га у беживотном стању у његовом стану, али су га изнели тек око 20 сати. Претпоставља се да је Гојковић сасвим случајно сам изазвао пожар неугашеним опушком цигарете.

Због пожара у овом стану могла је да страда трудница Ивана Средојевић (27), из стана изнад Гојковићевог, коју су ватрогасци евакуисали у бесвесном стању. Она је покушала да побегне из стана, али ју је у томе омео густ облак дима и угљен-моноксид, па се онесвестила и пала. Колима Хитне помоћи пребачена је у Клинички центар, где су јој констатовали тровање угљен-моноксидом. Задржана је на даљем лечењу и њен опоравак добро тече, кажу њени рођаци, који страхују за здравље бебе.

По причи комшија, двоје мале деце из зграде је после пожара превентивно превезено до болнице, пошто су се нагутали дима, али су после инхалације одмах враћени кући.

Посебно су били угрожени станари виших спратова, који су буквално били заробљени, јер у том улазу нема противпожарних степеница, али се захваљујући њиховој присебности све добро завршило.

Паника у згради

- Ја живим у суседној згради. Био сам само са дететом у кући. Чуо сам галаму, а када сам изашао видео сам како излази дим са трећег спрата, а потом и пламен. Више од сат времена је горео стан. Видео сам кад су стигли ватрогасци и возила Хитне помоћи, прича Милорад Јеврић из зграде преко пута.

Никола Јаковљевић каже да су

пламен и дим ишли навише, па су станари виших спратова били у опасности. Народ који се окупио ништа није предузимао. Ко зна шта би било да је пожар избио у току ноћи.

- Ми смо осетили мирис паљевине и почели смо да се осврћемо по кући. Онда се зачула галама у ходнику. Сви смо се испаничили. Густ дим је долазио са трећег спрата из Миљановог стана. Он је живео сам у гарсоњери. Волео је да попије. Није му много ни требало, јер је био астматичар. Напустила га је супруга и разочарао се. Али, био је јако добар комшија, културан, начитан, интелектуалац, иноватор... Завршио је два факултета и имао много признања за рад и пуну кућу књига и диплома. Оне су му биле све. Радио је у „21. октобру“. Вероватно је заспао са упаљеном цигаретом, прича Миланка Микетеј, док заједно са супругом Милошем риба чађаве зидове ходника.

По њеној причи, али и осталих комшија које смо затекли у акцији чишћења, Миљану то није било први пут да изазове пожар. Већ неколико пута му се дешавало да изађе из куће и заборави да и с к л у ч и шпорет, или остави на у к л у ч е н о ј

рођени брат да утичем на њега. Пре пар дана долазио је из Новог Сада и поспремно му целу кућу. И он га је молио да оде у дом, јер је због астме пре месец дана био у болници, и била му је потребна већа нега и боља исхрана. Али, он није хтео. Мени је рекао да не може, јер је много скуп смештај и да нема од чега да плаћа. Штета за таквог човека, прича Нада Славковић, потпредседница Скупштине станара, којој је стан поплављен приликом гашења пожара.

Станари без струје

Друга саговорница Јаворка Микарић са трећег спрата објашњава како је пожар први приметио њен син и повикао: „Мајко, нешто гори“!

- Затекли смо се у кући моја два сина, снаха и унука. Позвала сам их у госте, на ручак. И све им је пресело. Једва сам извукла моју унучицу. Успели смо да је заштитимо мокрим пешкиром. Ишли смо насумице, па докле стигнемо. Као затворених очију пробијали смо се кроз ходник. Захваљујући присебности људи су спашени, али не и наш добар комшија, који је био изузетан човек, али се, ето, одао алкохолу. И поред своје болести много је пушио. Једном је бацрио упаљен опушак у канту и заборавио укључену ринглу, није му ово први пут, каже Микарићка која има још један стан испод запаљеног и који је поплављен приликом гашења пожара. Вода се и даље слива низ струјомер из Гојковићевог стана.

ЗГРАДА У КОЈОЈ ЈЕ ИЗБИО ПОЖАР

ВАТРА ЈЕ УНИШТИЛА КОМПЛЕТАН НАМЕШТАЈ

Док једни брину како да санирају штету од паљевине, други од воде, треће брине ванредно кречење и отопљена храна из замрзивача, пошто им је струја била искључена скоро 24 сата. Долазили су из „Електрошумадије“ и укључили струју на 15 минута, па је поново нестала. Побринули су се да само буде искључена Гојковићева вертикала, а не цела зграда.

Многи из зграде мисле да су препуштени случају и да ове ванредне ситуације нису ничија брига уколико нису осигурани. Други, пак, кажу да је најважније да су живи и здрави, а све друго може да се купи. Иначе, ко год од станара није оставио отворена врата у тренутку када су евакуисани, ватрогасци су их обилазили и проверавали да ли има људи који нису успели да изађу, како не би било већих жртава.

ТЕШКО ПОВРЕЂЕНИ ВОЗАЧ У УРГЕНТНОМ ЦЕНТРУ

ПОСЛЕ СВАЂЕ ЗБОГ САОБРАЋАЈНОГ НЕСПОРАЗУМА

Полицајац претукао возача Хитне помоћи

Ненада Сретеновића (24) тешко повредио полицајац Игор М. (31), који је, у цивилу, случајно наишао док су се возач Хитне помоћи и Игоров отац расправљали око саобраћајног проблема. Полицијско саопштење и изјаве очевидаца о овом случају битно се разликују

Понедељак, 5. октобар, баш је био малерозан за Службу Хитне помоћи. Најпре се, у раним јутарњим сатима, у њихов службени комби, који је био под интервенцијом, „закуцао“ путнички аутомобил, да би, око поднева, био претучан њихов возач који је чекао да превезе пацијента на дијализу. Док у првом саобраћајном инциденту, на сву срећу, није било тежих последица, дотле је у другом возач Хитне помоћи Ненад Сретеновић (24) завршио у Ургентном центру са фрактуром лобање.

Инцидент се догодио у Улици Кнеза Милоша, недалеко од Основне школе „Мома Станојловић“ око 12 сати, када је, због саобраћајног неспоразума, дошло до туче између Ненада С., возача Дома здравља, и Радослава М. (59), каже се у званичном саопштењу.

По полицијској верзији, Радослав М. изашао из свог „опела“ и почео да се расправља са возачем Дома здравља, да би и возач изашао из „заставе 101“ и више пута песницама и ногама ударио Радослава М. по глави и телу. Угледавши у ретровизору свог „голфа“, којим се кретао испред возила Дома здравља, како непозната особа туче његовог оца, Радослављев син Игор М. (31), полицијски службеник овдашње Полицијске управе, у том моменту ван дужности, у цивилу, зауставио је ауто и истрао да брани оца. Том приликом више пута је песницама ударио Ненада Сретеновића, који је у овом окршају задобио тешке телесне повреде.

По другој верзији, коју су директни очевици догађаја испричали новинару „Блица“, није било баш све тако како су навели у званичном полицијском саопштењу.

Наиме, Славица В., која је била у ауто Хитне помоћи и чекала превоз на дијализу, испричала је да се возач Хитне помоћи зауставио уз тротоар и чекао да дође четврта пацијенткиња, како би их све заједно превезао до болнице. Тада се поред њих зауставио „опел“, из кога је изашао старији човек и почео да виче. Ненад је изашао да га пита у чему је проблем и онда су се покошкали, да би се изненада однекуд појавио трећи мушкарац. Он је ударио његовог возача и даље наставио мучки да га бије. Толико га је тучао да он више могао да подигне главу са асфалта, па ни онда када је стигла екипа Хитне помоћи да му укаже помоћ.

Повређеног Сретеновића превезли су у Клинички центар ради указивања неопходне медицинске помоћи, а због озбиљности повреда задржан је на даљем лечењу. О врсти његових повреда, лекари се још увек званично нису изјаснили, каже се у полицијском саопштењу.

Међутим, др Драгче Радовановић, директор Ургентног центра, давао је ових дана изјаве медијима да је Ненад Сретеновић животну угрожен, јер му је поломљена лобања са леве стране, те да је нужно праћење његовог даљег стања. Ненаду је, иначе, два пута у току дна рађен скенер главе и био је прикључен на апарате.

Против све тројице биће поднете прекршајне пријаве због нарушавања јавног реда и мира, а против полицајца Игора М. биће предузете мере дисциплинске и кривичне одговорности.

То, међутим, није први пут да полицајци имају дуеле са особљем Хитне помоћи. Подсетимо, пре две године један њихов колега је за Нову годину насруну на особље ове службе, а после се због „неспоразума“ јавно извињавао.

Е. Ј.

ТУЧА У ЈОВАНОВЦУ

Избоден младић ван животне опасности

У тучи испред Дома културе у Јовановцу, 3. октобра, изјутра око пола три, тешко је повређен двадесетогодишњи Милош И. из Крагујевца, бранећи свог млађег брата кога је напала група младића са Аеродрома. Њему су, металним сечивом ножа, нанете три убодне ране у грудни кош и стомак. Колима Хитне помоћи Милош је пребачен у Клинички центар, где су му констатоване тешке телесне повреде опасне по живот, због чега је подвргнут хируршком захвату.

Он је примљен као хитан случај због убодних рана, нанетим хладним оружјем у пределу леве половине грудног коша, десне половине трбуха и левог седалног предела. После кратке припреме,

Двадесетогодишњег Милоша И., који је хитно оперисан, ножем тешко повредио младић са подебелим полицијским досијеом, који је у бекству

хитно је оперисан. Ван животне опасности је и тренутно се налази на лечењу на Грудној хирургији, каже др Слободан Милисављевић, начелник Грудне хирургије.

Иначе, тучи две групе младића у Јовановцу предходила је међусобна свађа, након које је потегнут нож. Део учесника туче полиција је одмах идентификовала, док су се остали разбежали и за њима полиција трага.

За сада је кривична пријава поднета само против малолетника Н. Л. (17) и М. Т. (16), обојица из Крагујевца, због постојања основане сумње да су учествовали у тучи

у којој су настале тешке последице. Они нису приведени, него ће бити саслушани у редовној судској процедури, изјавила је портпарол Окружног суда судија Сузана Грујовић.

За главним актером туче, који је покушао да убије Милоша И., још увек се трага. Он није познат органима гоњења, али вешто се крије. Иако је релативно млад, има подебели досије и то углавном са елементима насиља. Иначе, нож којим је највероватније повређен Милош И. полиција је пронашла одбачен у насељу Аеродром.

Е. Ј.

Присвојили мотокултиватор

Марко Б. (18) и четири године старији Александар Р. из Крагујевца лишени су слободе и приведени истражном судији Општинског суда под сумњом да су починили крађу, као и Славиша С. (29) из Вињишта због сумње да је прикрио кривично дело.

Сумња се да је Марко Б. крајем децембра прошле године, из дворишта једног породичног домаћинства у Вињишту изнео мотокултиватор, као и да је у мају ове године у насељу Станово, са Александром Р. и братом Николом Б., који се тренутно налази на издржавању затворске казне, присвојио делове абрихтера и круњач.

Славиша С. је од њих откупљивао ствари ради препродаје. Део украдених предмета је пронађен, а за осталим полиција трага.

Обијао куће због драгоцености

Крагујевчанину Ивану А. (35) криминалистичка полиција одредила је меру задржавања у трајању 48 сати због сумње да је починио више тешких крађа и једну разбојничку крађу. Тачније, да је у последња три месеца на територији Крагујевца обио шест кућа из којих је након претреса однео накит, дигиталне фотоапарате и мобилне телефоне. Полиција је приликом претреса куће у којој живи пронашла већи део присвојеног накита и мобилни телефон.

САОБРАЋАЈ

Пешаци опет највише страдају

Протекле недеље на путевима и улицама у Крагујевцу и околини догодиле су се 23 саобраћајне незгоде у којима су два лица тешко повређена и петоро лакше, од чега су четворо пешака

■ Пешак Босиљка К. (58) из Крагујевца лакше је повређена 1. октобра око поднева приликом преласка улице на пешачком прелазу у Улици 27. марта. На њу је налетела путничким аутомобилом Лидија Д. из Ивањице, због брже вожње приликом приближавања пешачком прелазу.

■ На раскрсници улица Лепенички булевар и Вишњићеве, 2. октобра у 16 сати и 10 минута дошло је до судара возила из истог смера. Због брже вожње Бранислава Л. из Краљева, возача путничког аутомобила, Слађана К. из Крагујевца задобила је лаке телесне повреде.

■ Светлану С. (40) из Крагујевца ударио је путнички ауто 2. октобра у 17 сати док је прелазила коловоз ван пешачког прелаз на раскрсници улица Радоја Домановића и потпоручника Говедарице. Прошла

је са лаким телесним повредама.

■ Трећег октобра у девет сати у Даничићевој улици код броја 57 Милош Н. из Крагујевца возећи теретњак уназад ударио је пешака Јелу В. (71) из Крагујевца. Она је том приликом задобила тешке телесне повреде.

■ Због брзе вожње Александар А. из Кнића путничким аутомобилом ударио је 3. октобра у 11.45 у заустављено возило у Улици Краљевачког батаљона 193, а лакше је повређен Горан П. (43) из Крагујевца.

■ Мотоциклиста Драгослав Ђ. (76) из Крагујевца лакше је повређен у незгоди која се догодила 4. октобра у девет сати на раскрсници улица 19. октобар и Драгише Мишовића. Он је слетео с коловоза, пошто му непознати возач путничког аутомобила није уступио првенство пролаза.

■ У Улици кнеза Михаила 4. октобра у 14 сати и 15 минута оборен је пешак Радивоје К. (54) из Крагујевца док је прелазила коловоз ван обележеног пешачког прелаз. Том приликом је лакше повређен.

Е. Ј.

АКЦИЈА САОБРАЋАЈНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Сваки трећи кажњен

Припадници саобраћајне полиције спровели су две акције појачане контроле брзине кретања возила, возача који управљају под дејством алкохола и о других тежих прекршаја који су најчешћи узроци саобраћајних незгода.

Прва акција била је 3. октобра од 12 до 19 сати, а друга у ноћи 3. на 4. октобар. Укупно је контролисано 463 возила, поднето 93 захтева за покретање прекршајног поступка, а 42 возача је новчано кажњено на лицу места. За 51 возача који су направили блаже саобраћајне прекршаје остављен је рок за плаћање казне од осам дана.

Евидентирано је укупно 39 прекорачења брзине и 58 возача у алкохолисаном стању. Код једног је алкометар регистровао чак 2,6 промила алкохола. Педесет је кажњено због невезивања појаса. Током акције откривено је осам нерегистрованих аутомобила и три технички неисправна и они су искључени из саобраћаја, као и 61 возач због тежих прекршаја. Двојица су возили без положеног возачког испита.

И у наредном периоду наставићемо са контролом свих учесника у саобраћају како би се безбедност подигла на виши ниво, каже Бобан Петровић, заменик командира крагујевачке Саобраћајне испоставе.

Осумњичен за крађу навигационог уређаја

Двадесетчетворогодишњи Данијел Р. из Крагујевца лишени слободе и приведен истражном судији због сумње да је у ноћи између 29. и 30. септембра на паркингу у Илинденској улици поломио стакло на путничком аутоу марке

„волво” и из њега узео уређај за навигацију, један лап топ, мобилни телефон и две торбе са гардеробом.

Полиција је пронашла навигациони уређај и вратила власнику, што није случај са осталим стварима.

Обесила се у самопослузи

Пословња „Делтине” самопослуге у Книћу В.К. (45) обесила се 5. октобра у раним јутарњим часовима, непосредно по отварању самопослуге. Њено самоубиство пријављено је дежурном истражном судији Окружног суда Слободану Свилкићу у шест сати и 45 минута. По његовим речима, на телу није било трагова насиља, што указује да се ради о личном чину.

На овај корак жена се одлучила, по свему судећи, због премештаја у други пословни објекат у Крагујевцу. Како незванично сазнајемо, она је говорила да ће да се убије ако је буду преместили из Кнића, али то нико озбиљно није схватио. Добила је решење о премештају и то на боље радно место, међутим она се везала за пословни објекат у коме је руководила, па је у њему и окончала свој живот.

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: МИРКО ДЕМИЋ, КЊИЖЕВНИК

Почео сам поново да верујем

Уверен сам да је Андрићева награда најмање компромитовано признање, па ми је стога још дража. Моје опредељење је да ми историјске личности служе за једну врсту алибија да завири у себе, каже наш саговорник

Разговарао Мирослав Чер

Престижно признање које носи име Иве Андрића припало је Мирку Демићу, књижевнику из Крагујевца за књигу приповедака „Молски акорди“, у издању „Агоре“ из Зрењанина. Сам наслов књиге упућује читаоца на превлађујуће расположење које ће га пратити у авантури читања. Једнаест прича у збирци „Молски акорди“ написано је препознатљивим Демићевим стилем, а као јунаке сусрећемо Јакова Игњатовића, Ђорђа Марковића Кодера, Петра Кочића, Душана Срезојевића...

Са неколико запажених прозних књига у последњих десетак година Мирко Демић је данас један од најугледнијих наших писаца средње генерације, а на српској књижевној сцени наш саговорник је активан и као главни уредник часописа „Кораци“.

У књижевном свету влада фама да награде нису важне, да су читаоци ти који оцењују нечији рад. У којој је мери Вама ова награда важна?

Важно је да након 20 година писања добијете и званичну потврду да вредите, а и остале моје књиге ће због медијске кампање добити нове читаоце - књигу „Молски акорди“ очекује ново издање. Не заваравам се, медији диктирају укус читалаца, посебно у случајевима када се добије нека битна награда. С друге стране, уверен сам

да је Андрићева награда најмање компромитовано признање, па ми је стога још дража. А фаму да признања нису важна шире они који су мање награђивани, али у овом „послу“, будимо искрени, нико није довољно награђен.

Верујете ли у постојање Читаоца?

Мени је ова награда вратила ту наду да постоји Читалац. Стигле су ми бројне честитке од људи из целе Србије, и знаних и незнаних. Почео сам поново да верујем.

У Ваших књигама се бавите историјским ликовима - историјским догађајима који су, слободно можемо да кажемо, директно или индиректно утицали на наше друштво.

Стари сам „ученик“ Данила Киша и искуство те генерације писца, која је тврдила да се не усуђује измишљати, те сам је радо прихватио. Можда и зато јер ми измишљање није полазило од руке. Моје опредељење је да ми историјске личности служе као алиби за завирање у себе. Стицајем околности преживео сам ратове, за које се надам да будуће генерације неће морати и неће бити у прилици да их преживе. Када то прегрмите запитате се да ли сте ви први који то доживљавате - схватате да се историја понавља. Сва моја окренутост ка историји је проистекла из слутње да се у њој могу наћи утеха и одјечи властитога живота. Историја није учитељица живота, већ, можда, утеха.

Како сте пронашли баланс између стварних и фикционих догађаја?

Тешко. Нисам сигуран да ли сам постигао тај баланс покушавајући да домишљам она места која су затамњена или превише осветљена, па се не виде у предлошку који имам. И пише се и прича да би се испричала иста прича на другачији начин. Још је Борхес тврдио да постоје само четири приче, а све остало су само варијације.

И Крлежа је говорио да није ва-

„ Не заваравам се, медији диктирају укус читалаца, посебно у случајевима када се добије нека битна награда

жно „шта“, него „како“. Ако имаш неку ексклузивну поруку читаоцу - напиши му телеграм, а не књигу! Важан је начин откривања, угао гледања. Не знам да ли је то ствар дара или заната, али покушавам да направим баланс да ничега не буде превише, да историја и факти не гуже фикцију, а опет да фикција увек има анкер у стварности и чињеницама, да се не закорачи ка лажи и неистиности.

Сведоци смо да је све мање пара у издаваштву, за књижевне часописе... Са друге стране и све је мање читалаца. Каква је Ваша оцена актуелног књижевног тренутка у Србији?

У току је планетарна криза писане културе, а све што се тиче писане културе је у кризи. Масовни су медији преузели улогу презентовања културе! Томе је подлегла и велика државних установа које се брину о култури једне нације - најмање се одваја за књиге и писане споменике. Бојим се да им нема спаса. Наше друштво нема одговор на тај негативни тренд. То увиђам и на примеру уређивања

часописа. Дана неamate ни правих књижара, а да не говорим о не постојању продајне мреже у Србији. Нема никог да пресече негативне, алкаве потезе везане и за књигу и часописе. Укратко, песимиста сам, али се не предајем.

Чиме се тренутно бавите, шта је Ваша најважнија преокупација?

Сваком писцу, чија је књига у медијској жижи, дужност је и обавеза да ту књигу приближи читаоцима. Не заваравам се и знам да ће бити оних који моју књигу не би узели у руке да није Андрићеве награде. Осећам дужност да књижи „помогнем“ - уверен сам да ће бити и оних који ће је непознани узети и одбацити. То је молска књига за размишљање, а не штито за миран сан, за разоноду - тога сам свестан, али ми је стало до оног дела читалачке публике који нема времена да се разабере у продукцији која броји неколико хиљада књига у току године, па ослушкује медије.

„Молски акорди“ су писани спорадично последњих десет година! Радим и даље, али нисам од оних који свакодневно пишу. Како каже Игор Мандић: као што верници имају своје верске кризе, атеисти своје, тако и писци имају своје скрибоманске кризе, које су често корисне. Ова књига је за мене постала прошлост, али ме Андрићева награда вратила к њој. И пре сам дуговао Андрићу, али ме он сада приморава да му се одужим, а његова сенка ми намеће обавезу својим великим делом, јер је упропратом у моју књигу.

УКРАТКО

Четврт века Драмског студија

Без помпе и прославе, прошле недеље, навршило се тачно 25 година од оснивања Дечије позоришне радионице, Драмског студија и Филмске радионице Дома омладине. Основани су 1. октобра 1984. године са циљем да се школараци упознају са основама позоришта, да постану „образована“ публика, али и да препознају сопствену креативност и изразе је кроз позоришну игру.

За 25 година ова позоришна радионица изнедрила је бројне глумце и позоришне уметнике који своје име данас „граде“ на крагујевачким сценама, али и позориштима широм Србије. За све то првенствено је заслужна Славица Слаја Урошевић - руководилац и оснивач.

Монографија о Синеши Пауновићу

У Народној библиотеци „Вук Караџић“ следеће недеље биће представљена књига посвећена Синеши Пауновићу, песнику, писцу, дугогодишњем новинару „Политике“ и колекционару, који је био присутан у културном и јавном животу Београда од 30-тих година до краја 20. века.

Пауновић је рођен у Чачку 1903. године, а од 1926. радио је као сарадник, новинар и дописник „Политике“. Међу првима је преводио са бугарског, а познат је и као страстан колекционар ликовних дела. Легат Синеше Пауновића са књигама, рукописима, фотографијама и личним предметима, од 2002. године налази се у чачанској библиотеци, која је, обележавајући 160 година постојања, објавила библиографију Синеше Пауновића „Испуњен живот“ коју је приредила Марија Орбовић.

Три велика јубилеја

Обележавање овогодишњих великих јубилеја културе и уметности у Србији - стогодишњица рођења композиторке Љубице Марић и сликарке Милене Павловић Барили, као и 150-годишњице рођења Паје Јовановића, биће настављено до краја године разноврсним програмима, а део ће бити реализован и у иностранству.

Поводом јубилеја једне од најзначајнијих српских композиторки 20. века Љубице Марић најављени су концерти у Београду и Амстердаму, изложба у Галерији САНУ, откривање спомен-плоче у Улици Џорџа Вашингтона у Београду. Најављени су и бројни концерти у градовима Србије. Иначе, први концерт посвећен музици Љубице Марић одржан је на дан њеног рођења, 18. марта у родном Крагујевцу.

Фотографије из Руског државног музеја

Прошле недеље у Студентском културном центру отворена је изложба фотографија из Руског државног музеја. Постава доноси дела великана руске фотографије, као и најбоље снимке настале у омладинском фото клубу „МиГ“, који се такође чувају у овом музеју.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 8. октобар, 19 часова
Галерија Народне библиотеке
Представљање књиге „Власт, опозиција, алтернатива“ др Ивана Ђурића
Књигу приредила Латинка Перовић

Четвртак, 8. октобар, 19 часова
Галерија „Мостови Балкана“
Отварање изложбе слика Данке Димитријевић из Краљева

Петак, 9. октобар, 17 часова
Амерички кутак
Пројекција филма: „Серија несрећних догађаја Лемони Сникета“
Улоге: Цим Кери и Емили Браунинг

Субота, 10. октобар, 12 часова
Позориште за децу
Реприза представе „Пепељуга“
Режија: Живомир Јоковић

Понедељак, 12. октобар, 20.30 часова
Кутија шибица СКЦ-а
Филмски програм
- **Тероризам и политика**
Пројекција филма: „Добар дан ноћи“

Уторак, 13. октобар, 20 часова
Арт кафе галерија СКЦ-а
Изложба фотографија чланова фото-кино клуба из Краљева

ИЗЛОЖБА ДАНКЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ

Бележење стварности

Млада сликарка из Краљева овдашњој публици представиће се радовима већег формата - комбинована техника на платну

Након веома занимљиве изложбе мозаика уметника Небојше Јоцића, у галерији „Мостови Балкана“ вечерас ће бити отворена изложба слика Данке Димитријевић из Краљева. Ова млада сликарка крагујевачкој публици представиће се радовима већег формата - комбинована техника на платну.

Како је сама уметница у каталогу изложбе навела, „мислима диктира садржину свог живота и емитује је на платно, док елементима којима се служи изражава потрагу за чудесним. Потпис и слова користи у сврху ликовног елемента изједначавајући га са бојом и линијом, одузимајући му поседовно значење, а уједно смештајући себе у неки други свет, практично у филм који је накратко проживела. Пажљиво прихвата и бележи стварност око себе“.

Њена уметност састоји се у приказивању духа, где форма ствара саму себе.

Данка Димитријевић рођена је 1979. године у Краљеву. Дипломирала је на Факултету ликовних уметности у Београду, смер сликарство, у класи професора Гордана Николића, а магистарске

студије 2005. године у класи истог професора. Члан је УЛУС-а од 2004. године.

Колективно је излагала у земљи и иностранству. Иначе, изложба краљевачке сликарке биће отворена вечерас у 19 часова, а трајаће до 26. октобра.

М. Ч.

НАЈАВА ПРЕМИЈЕРЕ

Извињавамо се, многи се извињавамо

Премијера комедија заказана за петак, 9. октобар, у Академском позоришту СКЦ-а, у 21 час. У главним улогама Дубравка Ђорђевић и Мирослав Петровић

Прича о награђеном пољопривреднику, о вечном младожењи са крштеницом спремном у левом цепену, у нади да ће срести себи сродну душу, а да ће та пристати да живи са њим на селу, свима је добро позната. Вероватно је мало оних који никада нису гледали или чули за ову урнебесну комедију. „Извињавамо се, многи се извињавамо“ је југословенска ТВ драма из 1976. године коју је режирала Соја Јовановић. Сценарио је написао Милан Рале Николић, а већина ову комедију памте по маестралним улогама покојног Слободана Ђурића и Милене Дравић.

Ова комедија о „момку“ из Сталаћа премијерно ће бити изведе-

на у петак, 9. октобра у 21 час, у Академском позоришту СКЦ-а.

У улози Борке наћи ће се Дубравка Ђорђевић, Милица Барјактаревића тумачиће Мирослав Петровић, а возача, кондуктера, шверцера и чистачицу играће Нина Недељковић Стевановић.

Реч је о великом изазову, „Извињавамо се, многи се извињавамо“ једна је од најпопуларнијих наших комедија. Према оценама публике, то је најбоља ТВ драма која је икад приказана код нас. Сви памте реплике и одличну игру Милене Дравић и Слободана Ђурића. Наш циљ је управо да се

играмо, а да покушамо публику да „одвојимо“ од те драме, да нас са њом не повезују, већ да виде нову комедију. За нас, младе глумце и мене као редитеља, то је тежак задатак, каже Мирослав Петровић, који уједно и потписује режију.

Глумци ове драме сматрају да крагујевачког публици већ годинама недостаје

права комедија, представа која ће их довести до суза - управо због тога су одлучили да се прихвате овог нимало једноставног задатка.

Иначе, идејно решење за захтевну сценографију дао је Стојан Ђорђевић, дизајн звука Милош Марковић, а све остало потписује глумачки трио.

Прва реприза ове представе биће изведена 10. октобра, а наредна играња су 16. и 23. овог месеца. Интересантно је да је због захтевности представе број публике ограничен на 30 гледалаца.

М. ЧЕР

КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ У „ВИДОСАВУ“

Даниловљева Могра ноћа

После низа изложби, концерата, драмочиталница и иних перформанса, Клуб „Видосав“ у Ботуну, у суботу 3. октобра, „доживео је и дочекао“ своје прво књижевно вече. Можда звучи помало чудно, с обзиром да је оснивач и утемељитељ овог ван-институционалног клуба који окупује љубитеље културних дешавања, писац Видосав Стевановић, али је очигледно да је он, као домаћин, чекао „оног правога“. И, дочекао је.

Песник, есејиста, прозни писац и ликовни критичар Драган Јовановић Данилов заиста је једно од најпознатијих имена савремене српске лирике и есејистике и, како сам Стевановић приликом представљања свога госта рече, један од најпревођенијих српских песника.

Ово је прво књижевно вече у Клубу „Видосав“, а Шумадинци су се као велики поштоваоци лите-

ратуре одазвали баш у „великом броју“, није пропустио Стевановић да на свој традиционалан начин буде духовит и прокоментарише посећеност књижевне вечери посвећене поезији.

Као колега, дајући кратак, али надахнут осврт на досадашњи опус и стваралаштво Данилова, у уводној речи крагујевачки песник Зоран Петровић скренуо је пажњу присутних на његових петнаестак збирки песама („Еухаристија“, „Кућа Бахове музике“, „Живи пергамент“, „Европа под снегом“, „Пантокр(е)атор“...), романе („Алманах пешчаних дина“ и „Иконостас на крају света“), али и на преко две стотине есеја посвећених махом ликовној уметности.

Данилов је заиста успео да буде велики песник и то је српска књижевна критика одавно верификовала. Његова лирика је јединствена, упечатљива, поезија прворазредног израза и првора-

зредног певања, истакао је Петровић, нагласивши да његово стваралаштво, попут прослављеног композитора Шуберта, поседује ону такозвану „модру ноту“ која конзумента уметности потпуно „увлачи“ у стваралачки, јединствени и посвећенички свет овог уметника.

Песме из раније објављених збирки Драгана Јовановића Данилова читала је глумица Андријана Виденовић, док је сам песник, као, како је сам нагласио, „поштовалац култа људског гласа и култа читања поезије“ сам упознао публику у „Видосаву“ са својим новим песмама, попут: „Срце“, „Руке и бедра“, „Песмом о брачним паровима из прохладних северних земаља“, „Бебе и сузе“, „Призорима из свакодневног живота“ и „Удовица и мачак“.

З. МИШИЋ

РЕАЛИЗАЦИЈА СТАРЕ ИДЕЈЕ

Ускоро музички центар

Већ неколико година постоји идеја да Крагујевац добије Музички центар - установу чији би задатак био да обједини, координира и олакша рад свих музичких трупа, хорова, оркестара, али и фестивала. Ова идеја настала је још пре неколико година у тренутку када се Крагујевац профилисао као центар музичких збивања, кроз традиционалне међународне фестивале који су својом концепцијом давно превазишли границе наше државе и постали манифестације по којима је град препознатљив у свету.

Иницијативу за оснивање Музичког центра изнела је Нада Милићевић, члан Градског већа.

Иницијатива је само предкорак у оснивању ове установе. Град би, као баштиник двовековне традиције музичког живота у Србији, по први пут добио неопходну институцију за обављање те делатности. Музички живот, који се односи на организовање концертне сезоне, затим рад градских хорова и оркестара, па и међународних фестивала, овом установом добио би редовно одвијање под стручним и организованим пажњом. Нарочито у сфери финансија, где је град као генерални покровитељ до сада већ износио највећи терет, наравно, уз подршку Министарства културе, објашњава Нада Милићевић.

Према њеним речима, иако постоји жеља да се Музички центар оснује одмах, то је мало вероватно. Најважније је да је први корак направљен, а реализације ове идеје сачекаће неколико месеци.

Репертоар
Јоакиминтерфеста

У Књажевско-српском театру синоћ је почео четврти међународни позоришни фестивал малих сцена „Јоакиминтерфест“, на коме ће до 15. октобра бити изведено девет представа из земље и иностранства. Крагујевачка публика биће у прилици да погледа представе из Сједињених Држава, Италије, Хрватске, Румуније, Македоније, Велике Британије и Србије.

Интересантно је да ће се ове године фестивал одигравати на неколико локација, тако ће већина представа бити изведене на сцени „Јоаким Вујић“, а неке ће се играти и у Дому омладине и дискотеци „Флај-флај“.

Четвртак, 8. октобар,
19.30 часова

Галерија „Јоаким“, Књажевско-српски театар

Пратећи програм
- Изложба фотографија
„Позориште
у Румунији“

Августине Јохан из Букурешта

Четвртак, 8. октобар,
19.30 часова

Сцена „Јоаким Вујић“,
Књажевско-српски театар

Театар Ругантино,
Загреб

Представа: „Бог масакра“
Редитељ Франка
Перковић

Петак, 9. октобар,
20 часова

Сцена „Јоаким Вујић“,
Књажевско-српски театар

Театрул Ал. Давила,
Питешти

Представа: „Дон Жуан“
Редитељ Богдан Киобаба

Петак, 9. октобар,
21.30 часова

Дом омладине

Театар Колектив,
Манчестер

Представа: „Вишњик“
Редитељ Александар Дунђеровић

Субота, 10. октобар,
20 часова

Сцена „Јоаким Вујић“,
Књажевско-српски театар

Мал драмски театар,
Битола и Нов Театар, Охрид

Представа: „Граница“
Редитељ Софија Ристевска

Субота, 10. октобар,
21 час

Дом омладине

Театар Колектив,
Манчестер

Представа: „Вишњик“
Редитељ Александар
Дунђеровић

Субота, 10. октобар,
21.30 часова

Дискотека „Флај Флај“

Мал драмски театар,
Битола

Представа: „Друга страна“
Редитељ Мартин Кочовски

Недеља, 11. октобар,
18 часова

Сцена „Љуба Тадић“,
Књажевско-српски театар

Пратећи програм
- Промоција књига Александра
Дунђеровића

Учествује Маша Стокић,
театролог и аутор.

Недеља, 11. октобар,
20 часова

Сцена „Јоаким Вујић“,
Књажевско-српски театар

Народно позориште
Ужице

Представа: „Родољупци“
Редитељ Лари Запа

Недеља, 11. октобар,
21 час

Сцена „Јоаким Вујић“,
Књажевско-српски театар

Театар Колектив,
Манчестер

Представа: „Милошевић у
Хагу“
Режија Шерил Студли
и Милан Драгићевић

Недеља, 11. октобар,
21 час

Дом омладине

Театар Колектив,
Манчестер

Представа: „Вишњик“
Редитељ Александар
Дунђеровић

Понедељак, 12. октобар,
20 часова

Сцена „Јоаким Вујић“,
Књажевско-српски театар

Сириус плеј тиетр,
Масачусет, САД

Представа: „Милошевић у
Хагу“

Режија Шерил Студли
и Милан Драгићевић

Уторак, 13. октобар,
20 часова

Сцена „Јоаким Вујић“,
Књажевско-српски театар

Театро Кореја,
Леће

Представа: „La passione
dele Trojane“

Режија Антонио Пицикато и
Салваторе Трамаћере

Среда, 14. октобар,
19.30 часова

Сцена „Јоаким Вујић“,
Књажевско-српски театар

Сириус плеј тиетр,
Масачусет, САД

Представа: „Милошевић у
Хагу“

Режија Шерил Студли
и Милан Драгићевић

Среда, 14. октобар,
21 час

Сцена „Јоаким Вујић“,
Књажевско-српски театар

Сириус плеј тиетр,
Масачусет, САД

Представа: „Милошевић у
Хагу“

Режија Шерил Студли
и Милан Драгићевић

Четвртак, 15. октобар,
20 часова

Сцена „Јоаким Вујић“,
Књажевско-српски театар

У част награђених
Представа

„Десет дана капетана
Постникова“

Редитељ Милић Јовановић

ПОЧЕО „ОКТОХ“

Месец камерне музике

Овогодишње Октобарске свечаности отворене су концертом пијанисткиње Сање Луковац у Свечаној сали Прве крагујевачке гимназије. Традиционалне музичке свечаности „ОКТОХ“ (Октобру хододарје) већ више од три деценије, од свог оснивања, тачније 1975. године, представљају културну манифестацију по којој је Крагујевац препознатљив. Поред већ поменутог концерта, у оквиру свечаности камерне музике, пред крагујевачком публиком наступиће и пијанисткиња Вањушка Мартиновић, клавијирски дует Рујица Миловановић и Јелка Филиповић и дует виолина Гордана Матијевић и Мина Менделсон. Такође, планирано је да уз клавијирску пратњу наступи и Виолета Радаковић - сопран, група „Завет“, а последње вече ове манифестације обележиће ауторско вече крагујевачке композиторке Војне Нешић.

Сви концерти почињу у 20 часова, а организоваће се у Свечаној сали Прве крагујевачке гимназије, Друге гимназије и у Музеју „21. октобар“. Иначе, Октобарске музичке свечаности одржавају се у организацији Спомен-парка, а под покровитељством Скупштине града Крагујевца.

САТИРА

Мазохистима не треба много.
Срећни су што су Срби!

Раге ЈОВАНОВИЋ

Карикашура Александар ДИМИТРИЈЕВИЋ

Србији ће укинути визе. А можда добије и границе!

Слободан СИМИЋ

Трећа срећа

Је л' знаш ти, докторе, ко сам ја? Знаш шипак, немој и ти да ме лажеш. Ја сам бивша чувена певачица... Е, та! Фала ти што си се и сад сетио. Питаш, што бивша? Ма је л' гледаш ти телевизију? Гледаш. Па је л' видиш да ме нигде нема. А новине, читаш? И? Кад си ме вид'о на насловној страни? А јеси ли чуо да сам променила дечка и да сам купила крокодилску ташну од цирка две 'иљаде еура? Немаш појма. Ето! Зашто ме нико не интервјуише? И када ће да ме сликају у тишини дома, поред камина, док у руци држим своју омиљену књигу "Педесет година самоће"? Како? Врло важно да л' је педесет ил' сто година самоће, немој сада тиме да ме замајаваш. Пропаде ми каријера, докторе. Распаде се начисто. Ти си ми последња неумрла нада и једини спас. Мораш под хитно да ме оперишеш. Молим? Какве, бре, гласне жице? Кад ме боли грло, ја узмем бела лука и гргољим комовицу - и прође ко руком. Знаш ти

врло добро шта ја хоћу да оперишем. Па сисе, дабоме. У реду, груди. Немој сада и ти да се пренемажеш. Сви причају груди, а мисле на сисе. Ајде молим те. И што је срамота да се каже сиса, а дојкани је. С вашта.

Докторе, црне су ме мисли притисле. Пре неку ноћ сва срећна сањам светлуцаве дијаманте. Нежно их узмем у руку, а рука ми прокрвари јер то нису дијаманти већ срча. Она из шатре. А ја се под шатру жива не враћам. Ето зашто мораш да ме оперишеш ургентно. Ја сам, докторе, једна од силиконских пионирки у нашој земљи. Чекај мало да је извадим. Ево, погледај, ово је твој рад. Направио си ми сисе к'о за себе, што се каже, и за то ти свака част. Али, докторе, кад је то било. Давно. А сада - нови материјали и модели, врхунска технологија, џамбо величине. Ја са овим сисићима број шест могу само на магистралу. Времемер егазило.

Ја знам да си ти најбољи. Ако ми урадиш ово што сам смислила, не питам шта кошта. Ево овако, докторе. Држ' се добро. Хоћу да ми уградиш још једну сису. Трећу!

Ало, јеси ли ти глуп? Нећу ове да рестаурирам него хоћу нову, трећу, ганц нову сису да ми направим. Седи, где си пош'о! Замисли само каква ће то сензација да буде. Светска. Постаћу звезда над звездама. Прва певачица у историји са три сисе. Згрнућу милионе. А тебе нећу да заборавим. Замисли кад опалим деколте, избаћим своје тројке и кажем: "За мој стајлинг залужан је доктор тај и тај." И ти ћеш да постанеш хит. Навалиће муштерије. Немој да се нећкаш, него узми ову капару што сам ти донела. Имаш ту две свадбе и испраћај. Ма шта кажеш, ларкарска етика? Значи, мало ти. Добро, ево, додаћу још. Пристајеш! Е тако те волим, ево рука.

Јао, види колико је сати. Морам одмах да идем. Два'ес' дана јурим оног папараца да ми кришом слика гаћице. Бићемо у контакту. Кад ти стигне камион са материјалом, ти се јави. Ђао.

Докторе, опет ја. Да ли би могао ту сису овде негде да ми монтираш. Ал' тако да остане места за још... Јесте. Шта знаш, злу не требало.

Момчило М ИХАЛЛОВИЋ

Демократија је у успону и прети да побегне од народа!

Ивко МИХАЛЛОВИЋ

Горан Миленковић

Доктор брачних наука

Јесен је свакој девојци која зна шта јој је чинити, одвајкада асоцијација за удају. Никада нисам мислила да је pamетно правити свадбе у пролеће. Ваљда због мува, да не слећу на печење. И киселог купуса. А, бога ми, и због вруће ракије. И када сам дефинитивно себи признала да се нећу удати за Здравка Чолића, знала сам и да се никада нећу удавати. Шалу на страну, нисам баш неко ко би имао права да прича о браку. Осим туђем.

Од силних школа које сам учила, понеке чак и завршила, никада нисам налетала на ону где се школују будуће дипломиране супруге. Замислите само - доктор брачних наука! Јасно је да на таквом факултету никада не бих успела да дипломирам, али да постоји факултет за брак, знам неке жене које би биле у јакој конкуренцији за место декана на истом. Постати супруга, односно удати се, данас је прави менаџерски пројекат једнак започињању сваког озбиљног бизниса.

Савремене удаваче ваљано врше припреме за тај историјски спектакл. Од малих ногу! Касније тек долазе на ред агенције за организацију венчања, одабир сала, креатора венчанице, списак гостију и песама за музику. То да ли су пронашле Господина Правог није битно са аспекта љубави. Важно је да је он pamетно одабран из гомиле потенцијалних за лагодан живот, а виспрена женица ће од њега већ успети да направи себи достојног партнера.

Не кажем да нема изузетака, исто као што не спорим да је некада било много више бракова склопљених из љубави, али је заједнички живот двоје супружника, не само у свом почетку, већ и оних након десетак и више година заједничког живота (тада склопљених из љубави!), данас махом економско-сексуална заједница.

Занимљив је онда парадокс савременог морала да хомосексуалци упорно траже да се и њима призна право на брак. Да ли је ту реч о љубави или га и они схватају као интерес двоје сексуалних партнера који треба да уреде и своје имовинско-правне односе?

Уз познату, а бога ми и тачну, флоскулу како су „сви добри фрајери или већ ожењени, или су педери“, не треба заборавити ни данас толико намножене бисексуалце, којих је, ако је веровати статистици, највише међу моћницима који би, пак, требало да су најпожељније ђувегије. Сурову стварност употпуњују: налицкане спонзоруше, фрајери који су то постали у својој шестој деценији, самохране мајке, мањак центлмена, а романтику више нико и не спомиње.

С друге стране, појам „невенчане супруге“ који је све учесталији, тек је безгранично бесмислен. Јер, ако је већ „супруга“, по семантици тог појма не може бити невенчана. Значи ли то да и невенчани парови теже ка некој форми брака за свој однос?

Такође, зна се да је боље бити распуштеница, него уседелица. То правило важи и данас, само што се ове друге сада зову „сингл девојкама“. Ствар је проста: распуштеница бар не мора да се бори са чувеном сумњом „шта то није у реду, кад је до сада нико није хтео“. Тек по разводу жена стварно може да ужива у својим везама. Она је та која следећи пут хоће или неће да се уда и та која коначно одређује правила. Јер, мушкарци савршено манипулишу сазнањем колико је удаја важна већини нормалних девојака. Све њихове мале гадости и велике грешке неутралише и најмањи наговештај да би коначно могао да падне на колена и извади кутијицу из џепа.

Наравно, оне са добро избаражираним алармом за удају требало би да крену на време. То нема везе са изгледом и шармом, нити са бројем деце које су изродиле. Сваки наредни мушкарац је бољи, богатији, моћнији, понекад и лепши. Pamетна жена зна да увек у резерви треба да има удварача и новаца! А, промућурна распуштеница најбоље уме да нађе неког наочито мушкараца који је расположен да је утеши. Важно је да обнавља знање. До следеће прилике.

Дакле, најтеже је удати се први пут. Али се никако не треба предавати. За предају увек има времена.

ЛЕПА ЈЕЛА

ДАНИЈЕЛА ВРАНИЋ, певачица:

- Више немам блама да неко на мени види онај обичан бапски веш. Ја га обожавам и једино то ми је битно.

ЛЕОНТИНА ВУКОМАНОВИЋ, певачица, која је недавно склопила брак:

- На све написе у медијима могу само да кажем да нисам у другом стању. Ја и супруг верујемо у природу и – препустили смо јој се. Видећемо да ли ће нам виша сила дати срећу или ћемо се помучити на путу до ње.

ГОЦА БОЖИНОВСКА, фолк певачица, поводом писања да је на ћеркином рођендану била толико пијана да је пала ба зен:

- Ухватили су се за то као пијан плота, а ја немам времена ни чашу воде да попијем. Стално спремам по кући, кувам, имам професионалне обавезе, не дижем главу, аман, људи.

ЕМИР КУСТУРИЦА, редитељ, оГорануБ реговићу:

- Да му нисам дао шансу да прави музику у мојим филмовима, нико за њега не би чуо. Завршио би као порно глумац – сто посто.

КЛЕОПАТРА, „балканска пророчица“:

- Почела је јесен која ће бити више него врућа... Биће велико сунце.

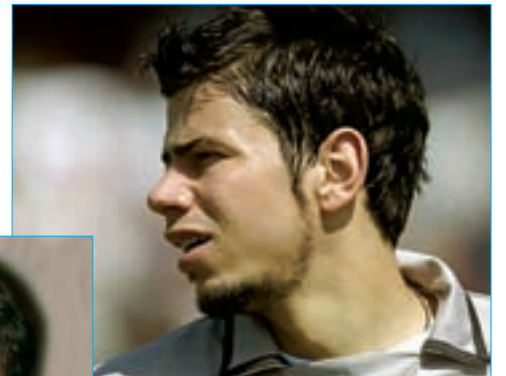
СЛОБОДАН МИЛОСЛАВЉЕВИЋ, министар говине:

- Кад је криза неко удари о дно и одскочи, а неко се залепи за дно. Убеђен сам да ће Србија одскочити.

АЛЕКСАНДАР ВУЛИН, председник Покрета социјалиста:

- Једина различитост коју ова српска Влада дозвољава је различитост ксуално оријентације.

МАТЕЈА КЕЖМАН, фудбалер:

- Не знам да сликам, пишем приче и песме, али имам друге таленте. Један од њих је смисао за бизнис.

БОРА ЂОРЂЕВИЋ, музичар, о томе аштов олико ладонице:

- Не кладим се због пара. Надмудрујем се са њима и покушавам да им уђем у мозак, да провалим намештене утакмице. То је једини начин да Запад ради за нас. Ти се диши и чешкаш муда, уживаш, дао си мало лове, а Немци, Енглези, Французи, читав Запад и Исток, крваре по терену и убише се радећи за тебе.

Кад се спушта рампа

Пружни прелаз у Улици Шпанских бораца

Тачно време

Сатови у централној пешачкој зони у Крагујевцу

Није на продају

И за црно-бели „амбасадор“ дошло време транзиције

hattrick ћоше

Ув учијимр аламахе ттрика

Није тајна да је наш „први српски бек“ краљ како локалних, правих, тако и виртуелних хеттрикашких терена. Песмица „Ко се боји вука још!“, барем у ХТ свету више не важи од како се овај племенити, самотњачки вук из завичајне лекине баре латио тастатуре и тактичко-менаџерских раголија.

За шире народне масе, наш Буља, алијас (само за посвећене) Зоран Ристивојевић - ВУКРФЦ, ожењен, (супруга Данијела, син Вук и ћерка Теодора), ангажован је на радном месту перманентне безбедности пацијената и запослених у Клиничком центру вдашњем.

Свој, сада већ легендарни ХТ клуб „ФК.ВУКОВИ“ основао је 26. јуна 2007. године.

- Тим је добио име по сину, а стадион, капацитета 60.000 је „крштен“ по ћеркици и завичају „Лекина бара - ТЕА“. Од самог почетка тренирам везни ред. Играм формацију 3-5-2, кратак и концизан је Буља од самог почетка разговора.

Оправдано јер жури на текму свог Ф.К. „Крагујевца“ на матичном терену К ошутњаку.

Каквес ут на мбицијен п лановиза о вус езону?

- Тренутно сам први у Петој 176. лиги, али видећемо до краја сезоне. Борба је у току.

Национални РД К уп?

- У националном Купу сам испао у трећем колу, а, овај наш, „Црвених авола“ и грам едовноа лис ам ање-вишеу спеха.

Да ли долазиш на скуп 31. октобра поводом петогодишњице Желковоги Гагиногк луба?

- Не, али не због тога што не ценим ова велика два подвижника и пионира крагујевачког хеттрика, већ из сасвим другог, оправданог разлога. Наиме, тог датума, 31. октобра славим породичну славу Светог Луку. Иначе, користим ову прилику да јавно поздравим и да се захвалим менаџерима и играчима ХТ-а Вељи и Ајфелу на несребичној помоћи када нисам био у могућности да водим тим преко свог рачунара. Шта ћете, ударила велика светска економска криза и у виртуелну вучију јазбину. Поздрав свим крагујевачким хеттрикашима и читаоцима „Крагујевачких“.

Бориша Радвановић, историчар

У поредо са привредним и трговачким јачањем, Крагујевац у другој половини 19. века добија нове кафане и хотеле који су се по удобности могли мерити са најмодернијим објектима ондашње Србије.

Власници угоститељских радњи снабдевали су се ракијом на крагујевачкој пијаци, пивом у фабрици пива коју је Никола Месаровић држао на Пиварском брду, а када је ова Пивара престала са радом увозили су га из Београда и Јагодине. Вино су куповали код фирми које су овај артикал доносиле са стране, пошто околина није могла задовољити његове потребе. Насупрот повећању градског становништва, пре свега радника у индустрији са ниским животним стандардом, расте број малих локала, бифеа, народних кујни (ашчиница), чији су посетиоци углавном били они са мањим примањима.

КРАГУЈЕВАЦ ЈЕ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 19. ВЕКА ИМАО ОБРИСЕ МОДЕРНОГ ГРАДА (1880. ГОДИНА – ФОТОГРАФИЈА)

„КАФАНЕ СТАРОГ КРАГУЈЕВЦА“ (11) Илица – позориште и бурдељ

Велики део градског живља живео је једноличним варошким животом, због чега су кафане постале једина разонода. Радници Војно-техничког завода и општински и срески службеници, трговци и занатлије, свраћали су радо у кафану где су за пиће сваког месеца задуживали велики проценат својих плата. Кафана су добиле и своје сталне госте и доколичаре који су од раних јутарњих часова заузимали места као „кибиц мајстори“ или су се уз карте и пиће наслађивали чаршијским вестима. Кафана је служила и

ПАЈА СТЕПИЋ, ВОЂА ПОЗОРИШНЕ ТРУПЕ

као место где су се окупљали песници, глумци, књижевници, сликари и други познати Крагујевчани. Ипак у кафанама је највише било трговца, занатлија и чиновника, јер се у њима закључивао сваки важнији посао, вршила куповина и продаја, ортачило, закључивала кумства, бракови, пријатељства, писале се молбе, тужбе и жалбе властима.

■ Претварање сокака у улице

Све до 1848. године у Србији нису давани називи улицама. Први је Илија Гарашанин (1812-1874), министар унутрашњих послова Србије, аутор познатог националног и државног програма под именом „Начертанија“, донео одлуку 1848. године да се у Србији заведе ред у овој области и наредио да се у Београду тридесет сокака означим именима. Међутим, та одлука није важила за вароши у унутрашњости, тако да су до 1872. године само београдски сокаци добили стална имена.

Улица која се у Пивари протежала дуж Лепенце носила је име Ненадовићева, док се улицица која је од Хотела „Таково“ ишла до кнез Милошевих конака (данас је на том месту изграђен Хотел „Крагујевац“) звала Љубићка.

Крагујевац је један од ретких градова у Србији који је у другој половини 19. века већ имао јасно изражен урбани карактер. Град је тада већ изгубио карактеристике источњачке касабе и попримно сва обележја модерног града. Знамо да су се улице већ формирале око прилазних путева и конака кнеза Милоша Обреновића. За нас је свакако најважнија улица од доњег Каменог моста до Великог парка, јер је то била жила куцавица вароши и у њој су били смештени најважнији хотели и кафане. Занимљиво је да је она често мењала име. Тако се део од Каменог моста до „саобраћајца“ прво звала улица краља Милана, од 1891 до 1897. године, а до 1903. године назива се кнеза Михаила. После мајског преврата и смене династија 1903. године добија име Главна улица и носи га све до 1926., када добија име краља Петра првог. Ово име ће носити све до 19. октобра 1945. године.

Улица од продавнице „саобраћајца“ до Великог парка (данас Крагујевачког октобра) првобитно се називала Милановачки друм. Од 1891. до 1897. носила је име Таковска, потом Кнеза Милоша, све до 1903. када мења назив у Главна. Од 1926. до 1932. је Краља Петра првог, а потом Краља Александра и престолонаследника Петра, од 1932. до 1945. године. После Другог светског рата носила је име Титова и Стаљинова и најдуже Маршала Тита.

■ И кафана и театар

Прва кафана у Крагујевцу за коју се зна да су је користиле путујуће позоришне трупе била је кафана „Илица“, настала у другој половини 19. века. Добила је име по купатилу са топлем водом које се налазило у близини, преко пута данашње зграде „социјалног“, на месту где је фонтана. Поред ње је био Акционарски парни млин који је 1948. године изгорео у пожару.

Кафану је подигао угледни крагујевачки трговац Јова Спалајковић,

па се она по њему називала и Спалајковићева или Јовина кафана. Имала је позорницу, моговане завесе, „кортине“, насликани портал, галерију изложу уз бину, због чега је називана „позоришном кафаном“. Често су се у њој давале позоришне представе, а налазила се у оном делу Крагујевца где је било планирано подизање зграде за позориште.

На позив професора Крагујевачке гимназије Владислава Каћанског и Радована Пејића, септембра 1867. у Крагујевац је стигла позоришна трупа Паје Степића. Основана 1866. у Београду, ова трупа бројала је петнаест чланова. Били су то „млади људи који беху пионери наше сцене“. У трупи су поред Степића били његова кћи Јулка, син Душан и нећака Марија, затим глумци Фотије Илић, Димитрије Марковић Кикићанин са женом, Тоша Јовановић, Алекса Савић са женом Катарино, Михаило и Софија Гашпаровић и Светозар Бркић.

Глумци су у вароши дочекани одушевљено. Био је организован свечан дочек, на челу са одбором који су чинили чланови Крагујевачког позоришног друштва. Позориште је било смештено у локалу Театралног друштва „Илица“, а глумци распоредени по приватним кућама у чаршији. Мада нема више оних који се сећају кафане Илица, ипак ће вам свако показати место где се та кафана налазила.

Зна се да је у Крагујевцу приказан цео репертоар Степићеве трупе, који је био претежно национално и родољубиво интониран. Позориште је радило неколико месеци, највероватније до краја 1867. године. Почетком наредне било је у Војводини.

Често су просторије „Илице“ изнајмљиване другим друштвима. Тако је у њеним просторијама 30. новембра 1875. године Крагујевачко читалиште организовало „беседу“ са игранком, која је била добро посећена, а 1881. организована дочек Нове године. Просторије кафане које је највише користило „Театрално добровољно друштво“, адаптиране су и 1879. у „Илицу“ гостује чувена Димићева трупа.

Од 1880. просторије су преуређене у

модерну кафану, међутим она је била на лошем гласу због разнородног света који је посећивао. „Часни грађани“ често су се жалили на овај крагујевачки „бурдељ“.

Године 1895. „Илицу“ је купила компанија Радовић - Трифуновић - Молеровић и просторије кафане претворила у магацин брашна. Овој намени служила је наредних 40 година.

Да је кафана претворена у магацин брашна и да је у веома лошем стању била током Другог светског рата говори текст „Новог времена“ од 30. септембра 1941. године.

„Зграда, у којој је било смештено прво српско позориште постоји још и сада у Крагујевцу, иако је од њеног подизања протекло више од сто година. Она се налази у улици Краља Петра број 10. Разликује се од осталих суседних зграда по томе што је по изгледу много необичнија, доста је ниска, а кров јој је развучен. Прозори високи и светли, али су стакла упрљана прашином, тако да се једва кроз њих нешто види. Очуван је велики лук са кога се некада спуштала позоришна завеса, а на његовим стубовима још се добро распознају живописне фреске. Једна од њих оличава Јоакима Вујића, творца српског позоришта, са књигом у руци. Та је фреска добро сачувана.“

ЉУБАВ ИЗМЕЂУ ЈУЛКЕ СТЕПИЋ И ТОШЕ ЈОВАНОВИЋА ЗАЧЕЛА СЕ У „ИЛИЦИ“

У кафани „Илица“, која се налазила на месту данашње фонтане прекопута „социјалног“, неколико месеци током 1867. године игране су представе путујућег позоришта Паје Степића. Касније је ту био магацин брашна, а зграда је срушена током бомбардовања у Другом светском рату

Испред некадашње позорнице шири се пространа сала, која се простире према улици. Изнад прозора налази се галерија у ширини целе зграде. Сада је сва покривена чађом и прашином. С ове галерије украшене дрворезом уживљавао се српски кнез Милош, пре више од 100 година, у позоришним комадима, које је приређивао Јоаким Вујић.

Данас ова историјска зграда служи крагујевачком Акционарском млину за магацин брашна. Мали број Крагујевчана зна за ову историјску зграду“, пише „Ново време“.

Зграда је срушена приликом бомбардовања у Другом светском рату.

■ Љубав о којој се причало

Гостовање позоришне трупе Паје Степића 1876. године, остаће упамћено по једној од навећних љубавних прича нашег старог театра. Управо на сцени у „Илицу“, где је ова трупа изводила Сиглигетјевог „Војничког бегунца“, зачала се љубав између двоје глумаца Степићевог позоришта, управничке ћерке Јулке и младог глумца Тоше Јовановића.

Јулка је у то време била позната и тражена глумица. Рођена у Кикинди 1846. године, почела је у Српском народном позоришту у Новом Саду са шеснаест година. У овој трупи је била главна глумица и носилац репертоара. Тоша је, међутим, био почетник. Учио је берберски занат у радњи оца Пера Добриновића, али га је напустио и окренуо се позоришту. Савременици га описују као убогог ђавола, сиромаша пуног идеала и изразите глумачке физиономије. Паја Степић је први у њему открио глумачки пламен, толико потребан сцени. Тоша Јовановић је у Пајиној трупи почео да игра младе љубавнике, а партнерка му је била управничка ћерка.

И ту не би било ништа необично да управник Паја Степић, Јулкин отац, није био противан тој вези, јер му „млади љубавник није уливао поверење“. Тих дана у Крагујевцу се много причало о овој вези. Све је указивало на велику љубав. Како сумњичави отац није попустио, а чаршија била на страни младих, у ову љубавну причу укључили су се професори Крагујевачке гимназије Стеван Каћански и Радван Пејић. Они су заједно са крагујевачком чаршијом фингирали бекство залубљеног пара и почели припремати терен код Степића да се не противи овој вези. На наговор Каћанског и Пејића, Паја Степић је попустио и ова љубавна веза је крунисана браком. Идуће године они су се венчали у Београду и постали чланови националног театра.

Насићавиће се
(Из књије у иријреми
„Кафане старој Крагујевца“)

Разговарао Милутин Марковић

ИНТЕРВЈУ: НЕБОЈША МАРЧЕТИЋ

Пинг понг манија

Када смо оснивали организовано такмичење рекреативаца, нисмо ни сањали да ћемо доћи до оволике масовности и интересовања. Сада видимо да смо направили прави корак - каже потпредседник Сторек-а

Д а један спорт у одређеној средини има своје успоне и падове, лепе и лоше периоде, потврђује крагујевачки стони тенис. Пре три деценије, у школама и тадашњим фронтним организацијама, и поред новчане надокнаде, чекало се дуго за место на столу, а Раднички је куцао на врата Прве лиге. Одласком те генерације следи вртоглави пад, дуг више од две деценије.

Стони тенис се и даље играо, али све мање и мање. Средином деведесетих, стасавањем групе „клинаца“ аматера, предузимљивих, какви су „ови данашњи“, долази до новог успона. Најпре стидљиво, а затим са пуним замахом, оснива се аматерска лига, којој се прикључују и старији, што ситуацију покреће напред. Слободно се може рећи да је Сторек покретач замаха актуелног рекреативног, али и професионалног успона овог спорта, јер поново један крагујевачки клуб, Факс, куца на врата елите.

Откуд идеја за стонотениском ренесансом у Крагујевцу?

Љубиша Стевановић, председник Удружења који је тренутно у Америци и ја, кренули смо са овом причом у децембру 2006. године. Стони тенис је замро, ми смо играли буквално у подрумима, а знали смо да заљубљеника има, и поред нас и нашег друштва. Надметањем у одређеном кругу људи дуже времена, губи се интересовање и такмичарски дух, па смо хтели да проширимо и повећамо конкуренцију. Играње од данас до сутра такође није давало никакав подстицај, и решили смо да, по угледу на већ опробане професионалне системе, направимо неку врсту лигашког такмичења. Наравно, на чињеницу да је веома

мали број људи хтео да се рекреативно бави овим спортом, утицало је и то што у граду није било екипе која би се иоле озбиљније такмичила у било ком рангу под окриљем Стонотениског савеза.

Како је изгледала прва сезона?

Вест се прочула, па је ту, протививну сезону, на наше изненађење, чинило чак 18 екипа. Било

је скептицизма, изгледало се да ту нема будућности, али испоставило се да није тако.

Учествовали су људи који никада у свом животу нису наступали ни за један клуб, нити играли такмичарски стони тенис, буквално чисти аматери.

Касније се ствар захуктала.

Ми смо покренули лавину интересовања, што показује и велики помак професионалног успеха наших екипа. Факс има одличну екипу и највероватније ће се борити за место у Супер лиги, Водовод је озбиљан и даје наговештаје уласка у Прву, а и Раднички је ушао у праву причу, па се очекује пласман у Другу лигу.

Сирелац, неприкосновен

На иргодној свечаности Удружење Сторек означило је крај иргодне сезоне за 2009. годину и иргодило најбоље шампионаре и екипе.

Екипни победник за овај иргод је екипа Сирелца, а следе Водовод и Факс. У другој лиги иргодласирана је била Електрошумадија, у трећој Креди банка, а у четвртој Енергетика. Појединачно најбољи резултат забележио је Мирослав Ђурчић из Сирелца, други је Милутић Продановић, члан Водовода, а трећи Стефан Радовановић из Рефила М. Код друголигаша најуспешнији је Ивица Миловасљевић, иргодставник Електрошумадије, Слободан Варјачић из Креди банке био је сиргодоран у Трећој лиги, док је у Четвртој најбољи Пејар Мајковић. У конкуренцији дублова доминарао је пар „водоводција“, Милутић Продановић-Владимир Ђонович. Пехаре су заслужили и најстарији и најмлађи учесник свих лига, 62-годишњи Хранислав Живковић и пола века млађи Драган Павловић.

дана на шест утакмица, представили су се пољски Асеко Жешув (овако се на пољском језику изговара име места), софијски ЦСКА, Будванска ривијера и домаћин Раднички Креди банка. Утакмице су свакако добро дошле свим екипа за проверу и брушење форме пред домаће шампионате.

Када се сагледа цео ток, квалитет екипа био је нивелисан по степеницама. Далеко најбоља екипа је пољски тим, кога води Љубо Травица и где игра некадашњи репрезентативац СЦГ Иван Илић. У свим мечевима био је супериоран, лако добијао ривале и показао високу класу. Будванска ривијера, предвођена такође нашим бившим селектором Веселином Вуковићем и репрезентативцима Слободаном Бошканом и Драганом Станковићем, играла је на солидном нивоу, али никако као у претходним годинама. Најслабија екипа свакако је била Бугарска, без идеје и квалитета у игри.

Раднички је показао игру пуну осцилација, солидну са ЦСКА, повременио добру са Црногорцима и растрзану и безвољну против Асеко Жешува. Екипа је подмлађена, ноге су тешке после веома напорних припрема, али како се првенство приближило, неопходно је много више залагања, спортске дрскости и жеље за надметањем.

На крају турнира проглашени су најбољи појединци. МВП је Пољак Марцин, најбољи либеро његов саиграч Игњашак, Будвани Крић и Бошкан примили су признања у конкуренцији техничара односно примача, а за првог блокера играч Радничког Чедић.

Резултати - Прво коло: Будванска ривијера - Асеко Жешув 1:3, Раднички Креди банка - ЦСКА 3:1. Друго коло: ЦСКА - Асеко Жешув 0:3, Раднички Креди банка - Будванска ривијера 1:3. Треће коло: Будванска ривијера - ЦСКА 3:1, Раднички Креди банка - Асеко Жешув 0:3. Табела: 1. Асеко Жешув 6, 2. Будванска ривијера 4, 3. Раднички Креди банка 3, 4. ЦСКА 0 бодова. М. М.

Што се Сторека тиче, од почетка, од једне експерименталне лиге, из сезоне у сезону, а оне код нас трају краће, па их имамо две током календарске године, пролећну и јесењу, дошли смо до пет нивоа, са пријављених 56 екипа. Активно учествује преко 300 играча, што представља прави бум овог спорта у нашој средини. Ту су и екипе које нису из града, али основни услов је да се мечеви, уколико гостујући тим то захтева, одржавају у Крагујевцу. Постоји и Статут у коме су одеђена правила, тако да је све на највишем могућем аматерском нивоу.

За кратко време десило се стонотениски бум. Шта је, по вашем мишљењу, разлог за то?

Стони тенис је спорт којим могу, наравно рекреативно, да се баве људи од седам до 77 година. Потребан је сто, макар импровизиран, два рекета, мрежица, лоптица и добра забава је загарантована.

вана. Не желим да говорим о здравственим аспектима бављења овим спортом, који има високе психофизичке захтеве.

С друге стране, овај спорт је изузетно атрактиван, постоји велики простор за напредовање кроз игру, што свакако представља изазов. Много људи ушло је у ову причу, нормално је да су они са собом повукли своје другаре, што чини једну велику породицу. Стварају се нова познанства, дружења су лепа и активна, па је и то, само по себи, мамац за људе пуне брига и обавеза.

Постоји ли опасност, пошто се у игру укључују и звучнија имена, да почетна идеја о аматеризму угасне?

Чињеница је да смо дозволили учешће професионалних играча преко 40 година старости, чак се прикључио и председник Стонотениског савеза Србије и бивши репрезентативац Милан Калинић. Такмичење само по себи, као и жеља да се буде најбољи, носи клицу појачавања екипа до крајњих могућих граница.

Размишљамо да издвојимо једну лигу за такве екипе, а да основна идеја ипак не замре. Пробаћемо, и надам се да ћемо успети.

Каква је финансијска страна такмичења?

Све, од почетка до краја, финансира се из џепова учесника и оснивача лиге. Током времена смо напредовали, имамо сјајну опрему, простори у којима се игра све су бољи, тако да све тече као по лоју.

Од Скупштине града само једном затражили помоћ, и наравно добили је. То је било приликом организације великог турнира за Отворено првенство града. Желимо да останемо аутономни у свему.

Имате ли конкретних намера за будућност?

Желимо да квантитативно останемо макар на истом нивоу, а да се квалитетом проширимо. Такође мислим да је наша помоћ клубовима који се такмиче у лигама Савеза велика и неопходна, јер из Сторека излазе нови млади таленти.

Једина мана је што Крагујевца за сада нема своју аутоhtonу велику звезду, па нам је жеља да из нашег аматерског такмичења израсту и поједини врсни играчи.

ОДБОЈКА

Почасти Пољацима

ЛЕПА крагујевачка одбојкашка традиција настави се и ове године. Шести пут за редом, трећи под именом „Меморијал Александар Гиговић“, одржан је међународни турнир као увод у првенствену сезону и сећања на прерано преминулог одбојкаша Радничког.

Овога пута имена учесника била су веома звучна, све сами чланови предстојеће Лиге шампиона, дакле сигурно најјачи турнир ове године у Србији. Малобројној публици, које је било једва преко 800 за три

АСЕКО ЖЕШУВ ОДСКОЧИО КВАЛИТЕТОМ

ТИМ РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА ЗА НАСТУПАЉУБЕ ИЗАЗОВЕ

У одбрану титуле

НАРЕДНОГ викенда стартује шампионат Србије за сезону 2009/10. годину. После дугог периода припрема, путовања и одигравања утакмица и турнира по Европи, одбојкаши Радничког крону припрема имали су на меморијалном турниру у Крагујевцу.

Припремни период је прошао по систему топло-хладно. Што се тиче рада, можда је било напорно неким играчима, а што се тиче утакмица, утисци су различити. Одиграли смо их доста и често се понављала ситуација као у случају против Пољака у Крагујевцу, дакле недовољно добро. Одиграли смо доста мечева у Италији и Фра-

нцуској, али опет не нешто специјално квалитетно. На тренутке смо били права екипа, на тренутке не. Можда је то цех младости, па нисмо пружили оно што можемо.

У такмичарску сезону улазимо са амбицијама да будемо први, да узмемо Куп, но лопта је округла и квалитет треба показати на терену - сматра тренер Слободан Конач.

Раднички одбрану титуле почиње у Београду у дуелу са Црвеном звездом. На премијери играју и: Партизан - Спартак (Љиг), Војводина - Млади радник и Смедерево - Рибница.

М. М.

"БАВОЛИ" БИЛИ 12 ИГРАЧ,
АЛИ ЈЕ МАЊКАЛО ОСТАЛИХ 11

ДВА прецизна удара била су довољна да Ужичани у дербију кола Српске лиге Запад забележе тријумф - 2:0 - над Шумадијом Раднички 1923. Дакле, није Слобода била нарочито бољи ривал, и заправо главни такмаци за улазак у виши ранг представили су се у прилично бледом издању, али ју је "дрскост" стрелаца Петровића и Аритонових учинила победником.

Пресудни моменти догађали су се у финалу првог и другог полу-времена. Наиме, у 43. минуту сусрета, после досуђеног слободног удара готово на средини терена, домаћи нападач Патровић "усудио се" да директно шутира на

гол. Извео је то маестрално, топовски, лопта је на свом путу закичила бека Крагујевчана Божовића и одсела у мрежи његовог тима. И голман "црвених" Чанчаревић био је видно изненађен оваквим потезом, па је касна интервенција била узалудна. У 90. минути Аритонових је, такође прецизним ударцем, из једног контра-напада осигурао победу Слободе.

Сем голова, бројна публика и мала је мало шта да види. Крагујевчани су у томе предјачили, јер су за цео ток утакмице створили тек две-три полушансе. Стефан Петровић опробао је ударац у првом делу игре, а у наставку, око

ФУДБАЛ

СЛОБОДА(У)-ШУ МАДИЈАР АДНИЧКИ 1923 2:0

Нит'л епо, нит'к орисно

УЖИЦЕ - Стадион: "24. септембар". Гледалаца: 2.500. Судија: Давор Поршић (Пожаревац). Стрелци: Петровић у 43. и Аритонових у 90. минути. Жути картиони: Остојић, Марјановић (Слобода), Брковић (Шумадија Раднички 1923).

СЛОБОДА (У): Арсенијевић 7, Васић 7, Луковић 7, Томић 7 (ог 85. минути Маркићевић -), Остојић 7, Рецић 7, Нешић 7 (ог 46. Барјактаревић 6), Аритонових 8, Марјановић 7, Петровић 8, Божовић 6 (ог 46. Белоивловић 6).

ШУМАДИЈА РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић 6, Божовић 6, Брковић 6, Јелић 6, Милошевић 7, Петровић 7, Арсић 6 (ог 72. Гавран -), Хјон Ча Мјон 6 (ог 84. Лукић -), Видић 6, Неговић 6, Ан Ил Бом 6 (ог 57. Вукмановић 6).

80. минута, Брковићево оклевање омогућило је домаћем голману да мирно окупил опту.

Првенство је дуго, па претерана брига због овог пораза није не-

опходна, али игра наших фудбалера, чини се, квалитативно не одмиче како утакмице пролазе. И даље су, што после утакмице констатова и шеф струке "црвених"

ЗаЕ вропско на ЧикаД ачи

Омладинска селекција Србије игра у Крагујевцу и Јагодини прво коло квалификација за Европско првенство. Током седмице, у првом мечу на стадиону „Чика Дача“ изабрани тим дочекао је Белорусију, данас је у Јагодини на програму сусрет са Фарским Острвима, а последњи, против Грчке, у суботу код нас.

Две најбоље иду у даље такмице, а томе може да се нада и трећепласирани, у зависности од резултата у сталним рупама. М. М.

Реми и пораз прволигашица

У мечевима другог кола Првенства Србије, крагујевачки женски клубови својилису један од.

На стадиону у Бадњевцу Уна фортуна 04 дочекала је Леминд Лавице из Лесковца. Утакмица је завршена без голова, а домаћи тим имао је иницијативу током већег дела сусрета, али не и среће. Невена Дамјановић два пута је погађала оквир гола, док је погодак Катарина Михајловић, по мишљењу судијске тројке, био постигнут из недозвољене позиције.

Сушица је, како се и очекивало, изгубила у Нишу, на терену државног шампиона Машинца. Коначан резултат постигнут је још у првом делу, а гласио је 5:1. Једини гол за гошће постигла је Ивана Арсенијевић.

Мечеви трећег кола одиграни су јуче. Сусрет у Смедереву, Јерина - Уна фортуна 04, одложен је због репрезентативних обавеза играчица, а Сушица је дочекала Спартак из Суботице. Већ за викенд игра се четврто коло, у коме Уна фортуна 04 дочекује фаворизовани крушевачки Напредак, а С ушница Леминд Лавице из Лесковца.

РУКОМЕТ

РАДНИЧКИ-К ОЛУБАРА 24:33

Изосталочу до

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 400. Судија: Мискин (Сомбор), Адамовић (Црвенка). Седморица: Раднички 3/3, Колубара 4/3. Искључења: Раднички 4, Колубара 10 минута.

РАДНИЧКИ: Ђукић 5, Павловић 1, Јанићијевић, Милошевић 4, Продановић, Главоњић, Злајановић, Босић 2, Божовић 5, Петровић, Милосављевић 1, Радојичић 5, Илић 1.

КОЛУБАРА: Пуљезевић, С. Јовановић 1, Ломић 2, Прибак 5, Рашић 2, Ненадић, Радуловић 5, Васић, Н. Јовановић 6, Понтирарић 4, Ракечевић 3, Бећировић 1, Радојичић 4, Мишировић.

АКО је ишта битно после пораза од Колубаре - 24:33, то је да Раднички оваквим скором тешко може да угрози коначан пласман на табели. Лазаревчани ће, реално је претпоставка, „преслишати“ већину суперлигашких тимова на било чијем терену да се игра, посебно конкуренте наших рукометаша за евентуални опстанак, односно средину табеле. А шта друго и очекивати од асова попут Пуљезевића или Недељка Јовановића.

„Црвени“ су имали 30-так минута за понос, јер су готово цело прво полувреме водили. Понекад и са три гола вишка. Међутим, како се одмор приближавао, тако су гости појачавали ритам, користили сваки погрешан потез ривала, и ипак решили тај део игре у своју корист са 15:14.

Утакмица је преломљена у првих десетак минута наставка. Силовит притисак Колубаре пренет је и по звиждуку за почетак другог полувремена, што је резултирало експресним резултатским одвајањем фаворита. Шест голова минуса у 40. минуту, било је превише да би наши момци, колико год се трудили, наново ухватили прикључак. Сусрет је приведен крају мирно, без икакве неизвесности, баш онако како се, уосталом, и очекивало.

Прилика за поправни пружа се наредног викенда на гостовању у Шапцу. Металопластика јесте велико име, али које, макар тренутно, не прате одговарајућа игра и резултати.

В. У. К.

СУПЕР ЛИГА

3. КОЛО: Раднички - Колубара 24:33, Пролетер - Прибој 26:26, Наисус - Металопластика 28:25, Таркет - Црвена звезда (није одиграно), Војводина - Црвенка 33:27, Партизан - ПКБ 26:27, Југовић - Динамо 27:18, Смедереву - Планинка 31:29.

Колубара	3	3	0	0	89:71	6
ПКБ	3	3	0	0	88:78	6
Југовић	3	2	0	1	82:68	4
Војводина	3	2	0	1	84:76	4
Црвена звезда	2	2	0	0	61:55	4
Смедереву	3	2	0	1	97:93	4
Наисус	3	2	0	1	75:76	4
Прибој	3	1	1	1	71:69	3
Партизан	3	1	0	2	86:81	2
Планинка	3	1	0	2	86:83	2
Динамо	3	1	0	2	81:87	2
Металоплас.	3	1	0	2	76:82	2
Раднички	3	1	0	2	72:79	2
Пролетер	3	0	1	2	70:87	1
Таркет	2	0	0	2	53:61	0
Црвенка	3	0	0	3	73:98	0

4. КОЛО: Металопластика - Раднички, Планинка - Прибој, Колубара - Пролетер, Црвена звезда - Наисус, Црвенка - Таркет, ПКБ - Војводина, Динамо - Партизан, Смедереву - Југовић.

ПРВА ЛИГА

2. КОЛО: Економца - Сладес 7:2, Пирот - Ниш 3:3, Коска Д. - Колубара (данас), Летећи Холанђанин - Рушче 4:3, Марбо - САС 5:3, Коперникус - Коска А. 5:2.

Марбо	2	2	0	0	12:5	6
Коперникус	2	2	0	0	12:5	6
Л. Холанђанин	2	1	1	0	7:6	4
Економца	2	1	0	1	10:6	3
Рушче	2	1	0	1	9:5	3
САС	2	1	0	1	7:8	3
Колубара	1	1	0	0	2:1	2
Ниш 92	2	0	1	1	4:5	1
Пирот	2	0	1	1	6:10	1
Сладес	2	0	1	1	5:10	1
Коска Делфин	1	0	0	1	1:6	0
Коска Аматерс	2	0	0	2	4:12	0

3. КОЛО: Рушче - Економца, Коска А. - Пирот, САС - Коперникус, Сладес - Марбо, Колубара - Летећи Холанђанин, Ниш - Коска Д.

ФУТСАЛ

ЕКОНОМАЦ-С ЛОДЕС 7:2

Новајлијани је лакопо клекао

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 400. Судија: Коленчевић и Радисавчевић (Краљево). Стрелци: Рајчевић у 7. и 23., Ракић у 8., Ђорђевић у 13., Рајић у 25., Марковић у 27., Бојовић у 40. минути за Економца, а Самсал у 16. и Ковачевић у 19. за Сладес.

ЕКОНОМАЦ: Милићевић, Де Соуза, Цветановић, Бојовић, Рајић, Аксенијевић, Маринковић, Ђорђевић, Рајчевић, Ракић, Санојевић, Марковић.

СЛОДЕС: Бићанин, Гушавца, Стојковић, Бијеловић, Дмићковић, Павичевић, Цветковић, Самсал, Томашевић, Ањић, Чаравић, Ковачевић.

НИЈЕ све функционисало у редовима Економца како је очекивано, ни у другом колу. Премијерни пораз у Зрењанину као да је оставио траг на нашим фудбалерима, па је тек игра у другом полувремени могла да задовољи њихове шампионске апетите, када су приказали сву своју снагу и савладали новајлију у лиги, београдски Сладес, са 7:2.

Већ у 13. минуту Крагујевчани су водили са 3:0, те се очекивало да на даље рутински отађају посао. Међутим, период слабије активности домаћина, омогућио је Београђанима да се размахну и потпуно неочекиваном ањен аз: 2.

То је био и резултат на крају полувремена, а у наставку је уследила сасвим друга прича. Великим бројем измена, далеко је убрзана игра Економца, па су четири постигнута гола чак и слаба "накнада" за уложени труд, пошто су, онако успут, погођене и три ставиве.

Уигравање увелико измењеног састава, никако не би смео да омете вицепрвака из Крагујевца да у наредном колу у Врању, против Рушча, не оправда важећег еномен ајаче кипеу Србији.

В. У. К.

СРПСКА ЛИГА - ЗАПАД

8. КОЛО: Слобода (У) - Шумадија Раднички 1923 2:0, Слога (П) - Раднички 3:0, Будућност - Шумадија 2:1, Јединство - Железничар 0:1, Слобода (Ч) - Рудар 0:0, Слога (ПМ) - ФАП 3:2, Морава - Вујић вода 0:1, Мачва - Металац 2:0.

Мачва	8	6	2	0	13:3	20
Слобода (У)	8	5	2	1	13:5	17
Шум. Рад.	8	5	2	1	14:7	17
Вујић вода	8	5	2	1	13:10	17
Слога (ПМ)	8	4	2	2	16:11	14
Железничар	8	4	0	4	10:10	12
Морава	8	3	1	4	10:10	11
Слобода (Ч)	8	3	2	3	9:10	11
Јединство	8	3	1	4	7:9	10
Будућност (В)	8	3	1	4	7:10	10
Рудар	8	2	2	4	7:7	8
ФАП	8	2	2	4	6:11	8
Раднички Ст.	8	2	2	4	2:10	8
Металац (К)	8	2	1	5	8:10	7
Шумадија (А)	8	2	0	6	6:12	6
Слога (П)	8	2	0	6	5:11	6

9. КОЛО: Шумадија Раднички 1923 - Будућност, Раднички - Слобода (У), Шумадија - Јединство, Железничар - Слобода (Ч), Рудар - Слога (ПМ), ФАП - Морава, Вујић вода - Мачва, Металац - Слога (П).

Слободан Доганчић, променљива издања крагујевачког српсколигаша. Ако је већ тако, цех неуспеха у Ужицу могла би да плати ваљевска Будућност, која ће на "Чика Дачу" највероватније да истрчи у суботу, од 14 часова и 30 минута.

В. У. К.

БИЦИКЛИЗАМ

У оквиру прославе 35 година оштинске Нова искра, у Софији је возена трка у иланинском бициклизму на којој је крагујевачки ветеран Александар Марић заузео четврто место. Победо је другоиласирани са овогодишње трке "Око Буларске" Владимир Колев. Још један представник Радничког требало је да се нађе на овој стази, међутим, млади Мирко Скандерски разболео се уочи старта и није озго.

Идуће викенда следи велики изазов, трка у турској Анаталији, највише, Е-1 категорије. У борби за светске бодове наћиће се и најбољи српски возач Бојан Ђурђић, иначе члан крагујевачког Радничког.

Пећи "Царибродски марафон" иновио је нейрикосновену позицију у српском маутишн бициклизму члана Радничког Бојана Ђурђића. На стази дугој 86 километара убедљиво је тријумфовао са чак осам минута предности над другоиласираним.

Његовом славу, шакође и победама у својим категоријама, придружили су се кадет Лука Николић, као и Александар Марић у конкуренцији мајстера. Јуниор Александар Цветковић освојио је исто шако високо, друго место.

ШАХ

Крагујевац ће 14. октобра бити домаћин још једној значајној шаховској догађаја. У питању је финале Гран прија Шаховског савеза централне Србије.

Завршни турнир играће се у Хошелу Шумарице, где ће наступиши 32 шахмичара. Њих 24 шораво су стекли на 12 до сада одржаних квалификационих турнира, а осморица су избор организатора, ШС Србије и Радничког. Требало би да се игра седам кола у комбинаваном, швајцарском систему, после чега следи двокружни плеј-оф четворице најбољих, са шеммомод 15м инуштаиоу играчу.

КАРТИНГ

Београд је био домаћин две трке Првенства Србије у картинг за 2009. годину, под називом "Награда Темпо 2 - 2009". Од крагујевачких представника најбољи је био Јован Недељковић, освојивши оба прва места у класи 1.

У класи 2 Лука Стојановић из клуба КГ 07 СББ заузео је два друга места, у класи 4 Милош Миодраговић из Престижа прву и другу позицију, док је његов клупски друг Александар Милојевић забележио једну победу. На крају, у класи 7 Дејан Милић из АМК Застава рејсинг тим досетио је победу и трећуоу зицију.

Државни шампионати завршава се идуће викенда, шакође на Ади Хуји, трком ББ карш 2009.

СТОНИ ТЕНИС

После шронеделне паузе, мечевима треће кола наступавла се шакмичење у Првој лиги за сшоношенисере.

Факс у суботу, од 17 сати, у сали у Великом Парку дочекује Чарду код Браше из Бетеча, а остали иарови су: Змајево - ИМТ, Младоси - Фоншана, Врање - Тушин и Борац-Ме дијана.

Сшоношениски клуб Факс прошекло викенда у хали у Великом парку организовао је други квалификациони турнир сениорки и сениора за Тој 24. Конкуренција овога шуста није била прешерано јака, јер су најбољи већ обезбедили иласмануз авршницу.

Највећи успех иосиштили су итрачи Факса и Водовода, Борис Михаиловић односно Душан Кушић, иласманом у четвртифинале, док у женској конкуренцији овдашњи клубови нису имали ниши једну пре дсшавницу.

КОШАРКА

Каод руги изВ ршца

НА традиционалном хуманитарном турниру „Велики за мале“ у Вршцу, последњу проверу пред старт у НЛБ лиги имали су кошаркаши Радничког. У конкуренцији домаћег Хемофарма, загребачке Цедевите и солунског ПАОК-а, нови крагујевачки клуб освојио је друго место. У полуфиналу савладана је хрватска екипа резултатом 68:66, мада је ривал пет минута пред крај имао 15 поена предности. Сјајном серијом тројки Бркића резултат је изједначен, а 19 секунди пре краја Алексић је обезбедио победу слободним бацањима. У финалу их је дочекао домаћин, који је приказао више него убедљиву партију - 93:73. Најфикаснији у Радничком били су Драган Милосављевић са 19 и Младен Пантић са 14 поена.

Наредног викенда почиње овогдошња сезона у НЛБ лиги, а вољом жреба Раднички ће премијеру играти у Вршцу, против Хемофарма. У првом колу састају се и: Партизан - ФМП, Цибона - Широки, Хелиос - Цедевита, Задар - Олимпија, Босна - Загреб и Будућност - Црвена звезда. Друго коло на програму је после само три дана, када у „Језеро“, у уторак од 18 са ти,д олазиЗ адар.

Пантићу иетица

ПОРЕД доласка плејмејкера Партизана Алексића, Раднички је, изгледа, решио и проблем центра. После две сезоне проведене у иностранству, 27-годишњи Младен Пантић, као слободан играч, одлучио је да ап рихвати по нуду шагк луба.

Ради се о некадашњем члану ФМП-а, високом 210 сантиметара, са којим је од 1999. до 2007. освојио два национална купа и титулу у Јадранској лиги. Потом се преселио у берлинску Албу, где је стигао до наслова првака у Немачкој. Наредне сезоне нашао се у грчкој Кавали, а у Крагујевац стижеп ослае нгажману к ипарскојН икозији.

Пантић је наступао за селекцију Југославије до 18 и 20 година, а са репрезентацијом Србије и ЦрнеГ ореу чествовао јена У ниверзијади. В. У. К.

Девојке на центру

ПОЧЕТНУ утакмицу у прволигашкој сезони кошаркашице Радничког играју већ данас, од 17 сати, у хали у Великом парку. Ривал је стандар-

ни прволигаш, екипа која константно заузима место при врху табеле, новосадска Војводина.

Последњу припремну утакмицу Крагујевчанке су имале са такође дугогодишњим прволигашем Ковином, а резултат је, по-

сле продужетка, био 85:78 за Раднички.

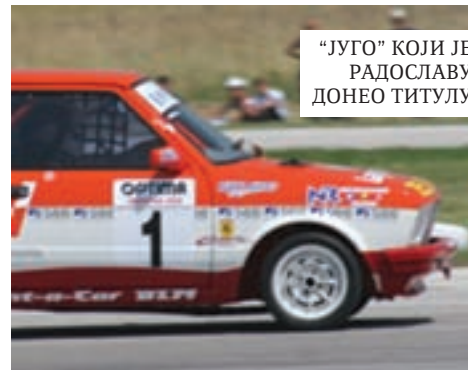
У првом колу састају се још: Партизан - Пролетер (Зрењанин), Хемофарм (Вршац) - Радивој Кораћ (Београд), Црвена звезда - Лозница, Ковин - Челарево и Спартак - Вождовац. М. М.

АУТОМОБИЛИЗАМ

Вукосављевић шампион

ВОЗАЧ АМК КГ 07 СББ Радослав Вукосављевић освојио је прво место на Великој награди Бања Луке 2009, која се возила као четврта и последња трка за шампионат Србије на кружним стазама. Он је тиме постао шампион државе за ову годину у класи 2 - 1150 кубних сантиметара.

Чланови АМК Застава рејсинг тима, Ненад Миљковић, Александар Пантелић, Предраг Николић и Дарко Живановић и стојк ласно својилису 5. ,6. ,9. ,о дносно10. место. М. М.

"ЈУГО" КОЈИ ЈЕ РАДОСЛАВУ ДОНЕО ТИТУЛУ

КГ 06, ипак, у Свислајонлиги

ПОСЛЕ преласка Лајонса у Крагујевац и промене имена у Раднички, у круговима у којима се одлучивало о судбини "бившег" клуба, сада под именом КГ 06, решено је да тај тим ипак задржи своје место у Свислајонлиги. Као и у случају фудбалског, састав од прошле године, који се скоро распао, мора бити на најадекватнији могући начин замењен, али поново на брзину, пред почетак првенства. Оно почиње већ у суботу, а о брисие кипете ксе н азиру.

Непознаница је владала и око места на клупи. Већ виђен на месту тренера, Зоран Цветановић се није договорио са управом, незадовољан условима, терминима, финансијама, али ипак подржавајући све актуелне догађаје у крагујевачкој кошарци. Место шефа струке преузео је Дарко Јаковљевић, а помагаће му Никола Марковић.

Клуб је прихватио изазов и кренућемо у неизвесну и дугу борбу. За сада нам је приоритет формирање састава. Већ смо се договорили са неколицином, остаје да заокружимо први тим. Планирано је седам-осам условно старијих, ту су Милић, Петрић, Цаковић, списак још није завршен, али и четворо-петоро деце из нашег погона, који ће се калити кроз такмичење.

Како је планирана реорганизација такмичења, Јадранска лига се смањује на 12, а наша ће од следеће година бројати 10-12 клубова, доћи ће до оштре конкуренције за опстанак у овим степенима такмичења. Пратићемо догађаје, пружићемо највише што можемо, па сходно томе, дочекати прилику да се у ванредном року појачамо. У најгорем случају, чека нас борба за опстанак - каже председник клуба Душко Миловановић.

У првом колу, наредног викенда, КГ 06 игра са Радничким Инвест Инжињерингом у Новом Саду. У осталим сусретима састају се: Војводина (Нови Сад) - Мега Визура (Београд), Машинац (Краљево) - Пролетер (Зрењанин), Металац (Ваљево) - Тамиш (Панчево), Напредак (Крушевац) - ОКК Београд, Ергоном (Ниш) - Слога (Краљево) и Борац (Чачак) - Нови Сад. М. М.

МИЛОВАНОВИЋ ВЕРУЈЕ У ОПСТАНАК

СТАРЧЕВИЋЕВА НИКАД БОЉА

БАДМИНТОН

Нинасе искажала

ДОМАЋИН седмог по реду турнира "Трофеј Крагујевца у бадминтону - КГ ОПЕН 2009", Равенс КГ, освојио је три медаље у конкуренцији 52 најбоља бадминтонаша из целе Србије. Најуспешнија у његовим редовима била је петнаестогодишња Нина Старчевић, која је заузимањем трећег места у

Балканско воМ акедонија

ЧАК три члана БК Равенс КГ отпутовали су у Македонију (Винице) на Балканско првенство за играче до 15 година, које ће се играти у периоду 7-10. октобар.

У питању су два играча, Иван Вујосевић и Јован Бабајић, као и Андреја Тодоровић, помоћни тренер националне селекције. В. У. К.

категиријаж енскиси нгли д другоу у женском дублу са клупском колегицом Мирјаном Васић, остварила највреднији резултат у досадашњој аријери.

Још једна чланица крагујевачког представника, Стефана Станковић, заједно са Иваном Максимовић из Крушевца пошла се на победничко постоље. Оне су у женском дублу завршила као треће. Ни Никола Мијачић није разочарао. У мушком синглу, пласиравши се на четврто место, мало му јене достајалод ау змем едаљу.

Без премца на турниру био је Игор Бјелан, члан СД Душан Силни из Шапца, који је успео да обједини све три титуле. Поред мушког сингла, тријумфовао је у мушком дублу и миксу.

До краја године, чланове нашег клуба очекују још два турнира А категорије, у Новом Саду и Београду.

В. У. К.

РВАЊЕ

Старт за викенд

У СУБОТУ креће екипни рвачки шампионат Србије грчко-римским стилем. Крагујевачки састав се озбиљно припрема, како би у најмању руку побољшао прошлогодишњи пласман - четврто место. Рве се по једноструком бод систему, а коначне борбе биће у плеј офу најбоље четири екипе, крајем 2009. године.

У првом колу, у суботу од 16 сати, у халу „Језеро“ долази београдска Црвена звезда, а састају се још: Сента - Потисје (Кањижа), Пролетер (Зрењанин) - Партизан (Београд) и Раднички (Београд) - Спартак (Суботица). М. М.

(Ж) РУКОМЕТ

Ушабана Бачка Паланка

УЗ службену регистрацију утакмице са Спартаком у њихову корист (10:0), рукометашице Радничког Лепенице КГ прву победу оствариле су и на свом терену, против Нопада из Бачке Паланке са 36:31.

До половине другог полувремена играло се гол за гол, а онда су домаће, пре свега захваљујући ефикасној Јовани Стојићковић са 12 погодака, одмакле на шест разлике и тиме „утабале“ пут новом тријумфу.

Крагујевчанке се у суботу састају са Железничарем у Инђији. В. У. К.

(Ж) ОДБОЈКА

Војводина први залајај

ПЕРИОД припремних утакмица за овогодишње првенство у Првој лиги завршен је протекле седмице. Одбојкашице Радничког су у Крагујевцу савладале Јединство из Ужица са 3:1, а Лазаревац резултатом 4:1.

Први меч првенства игра се у суботу, од 19 сати, у сали ОШ „Станислав Сремчевић“, када долази један од највећих прошлогодшњих ривала, новосадска Војводина.

Поред утакмице у Крагујевцу, у првом колу састају се: Колубара (Лазаревац) - Јединство (Стара Пазова), Нови Сад - Раднички (Београд), Путеви (Пријепоље) - Шумадија (Аранђеловац) и Лазаревац - Визура Супер нова (Београд). М. М.

Огласи и читуље

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"
ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац
Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854
milicevic8@yahoo.com

СТАНОВИ	
Центар 24 м², II спрат, гас	27.000
Центар 36,8 м², VI спрат, цг	36.000
Аеродром 54 м², IV сп, цг	47.500
Бубањ 18 м², V сп, гас	21.200
Аеродром 49 м², I сп, цг	45.000
Багремар 39 м², IV сп, цг	32.000
М. вага 56 м², I сп, цг	47.000
Центар 38 м², IV сп, та	31.000
Центар 55 м², II сп, гас	35.000
Ц. Радионица 48,5 м², V сп, лифт, цг	42.000 (договор)
Аеродром 47 м², VIII сп, лифт, цг	42.000
Мала вага, 30 м², I спрат, гас, нов.	30.000
Ц. Радионица 53 м², III сп, лифт, цг	52.000
Аеродром 77 м², V сп, лифт, цг	62.000
Озон, парк 43 м², ргз, та	34.000
Бубањ 53 м², IV сп, цг	54.000
Ердоглија 34 м², V сп, цг	30.000
Ердоглија 40,42 м², IV сп, цг	40.000
Ердоглија 43+4 м², II сп, цг	40.000
Ердоглија 50 м², I сп, гас (у изградњи)	1.100 м²
Ердоглија 30 м², II сп, гас (у изградњи)	1.100 м²
Ердоглија 97 м², I сп, цг (у изградњи)	1.000 м²
Ердоглија 39 м², IV сп, лифт, цг	36.000
Ердоглија 56 м², II сп, цг	54.000
Ердоглија 38 м², II сп, гас	38.000
Аеродром 44,60 м², I сп, цг	40.000
Аеродром 78 м², VII сп, лифт, цг	62.000 (договор)
Звезда 28,8 м², ргз, та	26.000
Ц. Радионица 32 м², VII сп, лифт, цг	35.000
Аеродром 48 м², I сп, цг	40.000
Аеродром 56 м², ргз, цг	53.000
Аеродром 60,26 м², ргз, цг	63.000
Ц. Радионица 45 м², ргз, цг	39.000
Центар 32 м², II сп, гас	29.000
Ц. Радионица 39 м², ргз, цг	38.000

Ц. Радионица 45 м², ргз, цг, укњижен	39.000
Центар 34 м², V сп, цг	36.000
Ц. Радионица 48 м², III, та	33.500
Звезда 57 м², II сп, цг	45.000
Ердоглија 54 м², ргз, цг	55.000
Мала вага 82 м², I сп, лифт, цг	75.000
Мала вага 48 м², ргз, гас, нов.	48.000
Ц. Радионица 63 м², III сп, цг	55.000
Мала вага 50 м², вл, гас	46.500
Аеродром 44 м², IV, цг	38.000
Љ. ливаде 30,5 м², I сп, цг	26.000
Аеродром, 54 м², III спрат, та	48.800
Центар 35,2+20 м², V сп, цг	40.500
Озон, парк 47,5 м², ргз, гас	47.000
Центар 60 м², III сп, цг	62.000
Центар 65 м², I сп, та	67.500
Ердоглија 80 м², III сп, лифт, цг	82.500
Мала вага 76 м², III сп, лифт, цг	60.000
Центар 65 м², I сп, та	66.000
Центар 59 м², XII сп, цг	52.000

КУЉЕ	
Мала вага 120 м², зај. двориште, та	85.000
Илићево, 90 м² + 3,5 ара	20.000
Центар 52 м², 1,62 ара	60.000
Бресница 180 м², 4,5 а, гас, укњижена	60.000
Мала вага 80 м² + 1,5 ари	32.000
Бресница 78 м², 5,05 ари	50.000
Илићево 150 м² + 44 м², 17,63 ара	50.000
Илићево 240 м², 4, 25 ари	45.000
Илићево 55 м², 19 ари + 110 м², недовшена.	20.000
Мала вага 56+20 м², 1 ар	45.000
Вашариште 45 м², зај. двориште	30.000
Корићани 200 м², 12 ари	60.000
Станово, 90 м² + 5 ари	33.000
Пивара 60 м², 2 ара	48.000
Илићево 65+35 м², 6 ари	18.000

ПЛАЦЕВИ	
Илићево - 56 ари, 120 м², недовшена	45.000
Кнић - 20 м², 4,4 ара, вода, струја	13.000
Белошевац - 10 ари, темељ 100 м²	10.000
Корићани - 50, (испарцелисан) договор	10.000
Собовица - 80 м²+30 м², 12,5 ари	10.000
Јовановац - 100 м², 24 ара	33.000
Д. Брдо - 4 ари, струја, вода	18.000
Илина Вода - 90 м², 3,5 ари	20.000
Поскурице - 10 ари + 45 м²	10.000
Д. Брдо - 8,5 ари+обј.	3.000/ар
Илићево - 36 ари - договор	32.000
Шумарице - 5 ари	125.000

ЛОКАЛИ	
Станово - 38 м²	40.000
Ердоглија - 42,35 м²	45.000
Центар - 16 м², I сп.	40.000
Центар - 17,5 м², II сп, цг	16.000/м²
Собовица - 80 м²+30 м², 12,5 ари	10.000
Аеродром - 37 м², II сп, м.ч, сређен	23.000
Ердоглија - 42 м², ргз, цг, излог, м.ч.	50.000

КИТ ПОНУДА
ПОВОЉНО!!!
ВЕЛИКИ ПАРК
Новоградња-одмах усељив
50 м², III спрат, лифт,
ПВЦ, тераса, цг

MAKTEL
TELEKOMUNIKACIJE - FISKALNA REŠENJA - SOFTWARE
TEL: 034-466-828, 400-828 MOB: 063-77-06-337

УНИВЕРЗИТЕТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ОМЛАДИНЕ И ОДРАСЛИХ И РАДНИЧКА ЗАНИМАЊА
ОТВОРЕНИ УНИВЕРЗИТЕТ
ЗНАЊЕ
КЊИГОВОЂЕ И ВОЂЕЊЕ ПОСЛОВНИХ КЊИГА
за предузећа СТР, СЗР и СУР са ПДВ-ом
+ бесплатан CD са књиговодственим програмом

ШКОЛА СТРАНИХ ЈЕЗИКА - курсеви
ЕНГЛЕСКИ * НЕМАЧКИ и др. - ПОЛАГАЊЕ ЗА КЛАСЕ

ШКОЛА РАЧУНАРА
WINDOWS * WORD * EXCEL

ОБУКА ЗА ЗАНАТЕ ЗА ОТВАРАЊЕ РАДЊИ
КОНОБАР * КУВАР * ПОСЛАСТИЧАР * ПЕКАР * МЛИНАР * ТРГОВАЦ * ЗЛАТАР * ОПТИЧАР
АУТОМЕХАНИЧАР * АУТОЕЛЕКТРИЧАР * АУТОЛИМАР * КЕРАМИЧАР * АРМИРАЧ
ЗИДАР * ТЕСАР * СТОЛАР * ЛОЖАЧ * ЗАВАРИВАЧ * ВИЉУШКАРИСТ * ДИЗАЈНИЧАР
РУКОВОАОЦ ПАРНИХ КОТЛОВА, ГРАЂЕВИНСКИХ МАШИНА * БРАВАР * КРАНИСТ

ШКОЛА ЛЕПОТЕ ФРИЗЕР * КОЗМЕТИЧАР * ШМИНКЕР
ПЕДИКЕР * МАНИКЕР * ДЕТИЛАЦИЈА КУРС МАСАЖЕ

СТРУЧНА ОСПОСОБЉАВАЊА: ЦАРИНИК-ШПЕДИТЕР * МЕНАџЕР
Обука за НЕГОВАТЕЉИЦЕ и ГЕРОНТО ДОМАЊИЦЕ

УПИС и НАСТАВА у КРАГУЈЕВЦУ
у АУТО ШКОЛИ ТИМ - Војводе Мишића 18
тел. 366-686, 063-775-03-43 и 064-61-55-098

Brković nekretnine d.o.o.
Radno vreme od 8:00 do 17:00 subotom od 8:00 do 14:00

NEKA VAŠA NEKRETNINA OBIĐE SVET
WWW.NEKRETNINEBRKOVIC.COM
Kragujevac, ul. dr. Zorana Đinđića 24,
Tel/Fax 034/330-518, 034/338-456

CENTAR PEŠACKA ZONA
ul. Branka Radićevića br. 7
LOKALI ZA IZDAVANJE IЛИ PRODAJU
38 kvм, 65 kvм

PRODAJA STANOVA	
69 м², 1. сп, цг	61.000
53 м², 2. сп, цг	56.000

BAGREMAR	
31 м², 3. сп, та	25.000
33 м², ргз, та	28.000
48 м², 3. сп, та	31.000

PALILULE - C. RADIONICA	
47 м², 8. сп, цг	45.000
50 м², 4. сп, цг	48.000
64,7 м², 5. сп, цг	55.000

BUBANJ	
30 м², 1. сп, та	33.000
39 м², 3. сп, гас	42.000
35,1 м², 5. сп, та	34.000
37 м², 4. сп, цг	38.000
26,35 м², 5. сп, цг	28.000
38 м², 3. сп, та	40.000
45 м², 1. сп, цг	46.000
50 м², 4. сп, цг	50.000
35 м², 5. сп, та	39.000

ZVEZDA - STANOVO	
38 м², 2. сп, цг	32.000
33,7 м², 3. сп, цг	28.000
21 м², пр, та	17.000
29 м², 3. сп, цг	28.000
40 м², 3. сп, цг	36.000

AERODROM	
44 м², 1. сп, цг	40.000
48 м², 7. сп, цг	41.000
54 м², 3. сп, цг	49.000
67,2 м², 7. сп, цг	57.000
57 м², 2. сп, цг	52.000
57 м², 2. сп, цг	62.000
66 м², 1. сп, цг	62.000
63 м², пр, цг	55.000
66,7 м², 1. сп, цг	62.000
48 м², 12. сп, цг	36.000
73,6 м², 4. сп, цг	71.500

VAŠARIŠTE	
19 м², 5. сп, гас	22.800
35 м², 3. сп, та	40.000
35 kvм, 4. сп, та	41.000
25+45 kvм, 2. сп, гас	63.000

M. VAGA - LJ. LIVADE	
49 м², 2. сп, цг	42.000
72 м², пр, цг	59.000
54 м², 2. сп, цг	59.000
59,5 м², 1. сп, цг	60.000
70 м², 9. сп, цг	63.000
120 м², 1. сп, та	82.000

VELIKI PARK	
47,48 м², 5. пр, гас	48.000
54 м², 3. сп, цг	71.000
62 м², 2. сп, гас	65.000

PRODAJA KUĆA	
100+30 м², 3,15 а	155.000
120 м², 4,5 а	300.000
120 м², 2,83а	260.000
200 м², 4,22а	150.000

ZVEZDA - STANOVO	
200 kvм, 6,9а	102.000
400 kvм, 3,5а	150.000
500 kvм, 4,8а	150.000

ERDOGLIJA	
100+25 м², 2А	82.000
260 м², 2,75а	225.000
300 м², 2,5а	300.000

SUŠICA - AERODROM	
180 м², 2,4а	85.000
240+40 м², 4,5а	143.000
240+60 м², 12а	112.000

VINOGRADI - D. BRDO	
130 kvм, 12а	41.000
163 kvм, 8а	86.000

SUNČANI BREG	
250 kvм, 3,5а	150.000
350kvм, 2,62а	150.000

BELOŠEVAC - BRESNICA	
85 м², 3,7а	55.000
137+30 м², 3а	90.000
160 м², 3а	70.000
250 м², 4а	50.000

PIVARA	
50+60 м², 3а	75.000
200 м², 3,7а	75.000

SUMARICE	
90+120 м², 8,02а	75.000
97+57 м², 7,37а, EG	100.000

LOKALI !!!	
Ul. Bitoljska br.2	75,58 м², 103,60 м²
ul. Luja Pastera - br. 15	63,80m
ul. Luja Pastera - br. 16	47,16m, 80,32m²

KOLE gradnja
Kragujevac
TC Prostor II sprat
Tel: 034 33 67 45
Mob: 064 61 36 867
e-mail: kolegrad@ptt.rs

STANOVИ U IZGRADNJI
ul. Karadževića 47

OPREMLJENOST
blindirana vrata
centralno grejanje
PVC stolarija
kablovska interfon
video nadzor
termo izolacija zidova

stanovi iz Vaših snova ...
za svaki stan obezbeđena garaža ili parking mesto

Огласи и читуље за
КРАГУЈЕВАЧКЕ
примају се сваког радног дана
од 8 до 15 сати у канцеларији број
15, зграда Радио Крагујевца, од
улаза десно, друга врата

NOVO NOVO NOVO
Dođite u „ČIGRU” na igru
ORGANIZUJEMO:
● Proslavu rođendana -100 dinara
● Žurke
● Kreativni boravak dece
● Stručnu pomoć u učenju
AERODROM
ul. Neznanog junaka 18
(do Trnave)
Uslužni telefon
034/32 00 32 i 064/14 12 848

Мали огласи
кућну адресу. Телефон 065-644-40-14.
Продаја
ПРОДАЈЕМ једнособан стан на Бубњу, у фази укњижења, са стварама, гас, без посредника. Телефон: 063-88-97-154.
Услуге
МАТЕМАТИКА, механика, физика - сви узрасти. Часови у току школске године. Телефон: 360-202, 063-77-11-002, Арсић.

СЕЋАЊЕ
1969-2009.

Пловак
Успомене не бледе.
Влада Чеп

УКРШТАНИЦА

ВОДОРАВНО: 1. Писмена дозвола за улазак у одређени простор, 10. Притока Ситнице на Космету, 11. Врста лежаја, канабе, 12. Кухињска посуда са тучком, 14. Службена потврда, 15. Символ калаја, 16. Човек искусан и увежбан у одређеном послу, 18. Име глумца Круза, 20. Престоница античке Асирије, Ниневија, 21. Муслимански свештеник, 23. Попут, као, 24. Страно женско име, Дениз, 26. Прво и 23. слово азбуке, 27. Скидати плодове са дрвета, 28. Символ техницијума, 30. Италијанска новинска агенција, 31. Символ злата, 32. Ауто-ознака за Панчево, 33. Попис, списак, 37. Токсин, 39. Француски глумац, Феликс, 41. Власник (скр.), 42. Староримски ситни новци, 43. Кошаркаш „Партизана” са слике, 44. Страсност, 46. Место код Лајковца, 47. Лична заменица, 48. Име певачице Сумак, 49. Кирија, 51. Символ родијума, 53. Спортско друштво (скр.), 54. Производи од лимана, 56. Пешчара у Мађарској, 58. Символ астатина, 60. Утрина, тратина, 61. Виша тарифа (скр.), 62. Музичка ознака, 64. Имитирати, 67. Окречити, 69. Име глумца Шарифа, 71. Калем за намотавање каблова, 73. Народни дувачки инструмент, фрула, 75. Староегипатска врховна богиња, 76. Бугарски писац, Димитар, 78. Текстилна биљка, 79. Јованова имењакиња, 81. Река (шп.), 82. Сакривати, 84. Бивши бразилски фудбалски ас, 85. Стручњак за правне науке.

УСПРАВНО: 1. Сакупљање и слагање сена, плашћење, 2. Уједначеност, 3. И један, и други, 4. Управни одбор (скр.), 5. Бројка сто, 6. Новост, новотарија, 7. Број испод разломачке линије, 8. Царев син, 9. Место у Ирану, 13. Народна република (скр.), 17. Уједињене нације (скр.), 19. Монашка пребивалишта, 22. Име фолк-певача Мирића, 25. Суседна слова азбуке, 28. На том месту, 29. Место печено на жару, ђулбастија (фр.), 31. Утвара, сабласт, 32. Народна скупштина, 33. Накнада за складиштење робе, 34. Подстрекач, зачетник, 35. Телевизија (скр.), 36. Велики планински систем у Европи, 38. Потпуно опкољавање, 39. Течност за налив-пера, 40. Место код Бачке Паланке, 42. Наука о небеским телима, 45. Ауто-мото савез (скр.), 47. Символ тантала, 49. Слично (скр.), 50. Символ натријума, 52. Генетски елемент у језгру ћелије, 55. Особа под старатељством, 57. Део фудбалског гола, 59. Фудбалер „Роме”, Франческо, 63. Мађарско мушко име, 65. Италијанска певачица, Нила, 66. Паста за обућу, 68. Француска глумица, Надин, 70. Коњи риђе боје, 72. Монета Европске уније, 73. Свежањ прућа, 74. Ивкова имењакиња, 77. Први и трећи вокал, 80. Име глумца Паћина, 83. Ратно ваздухопловство (скр.).

Решење из прошлог броја (21): неискуство, осип, парис, вт, амарант, оро, блавор, ромб, анета, он, ар, снег, с, кларк, ку, иби, ла, таш, јр, тоска, алавост, скор, пр, п, имелар, к, тамо, ирун, реми, жо вилфред цонга, уа, анализа, ти, рх, прерогатив, ока, р, о, пирамидон, трс, ру, цитирати, плик, е, батинати, срета, два, е, ини, ставив, нарица, о, скалини, изум, виски, никац, ката-ракта, лекара.

ЛАКО

	9	8		3				7
2	1	4	8	7				6
			9		2			
		7				4		1
	2		6		7		5	
1		5				6		
			5		4			
	4			2	1	5	3	9
9				6		7	1	

ТЕЖЕ

3				1				
	5		6			8	1	
			5		9		7	2
		2	9					1
6	7		1		5		8	9
9					2	5		
4	1		8		6			
	3	6			7		5	
				3				7

НАЈТЕЖЕ

		3			4		9	
	5		7		4		1	3
2			3			6		
					3		5	
1		5				3		8
	8		1					
		9			1			2
7	3		9		5		6	
5		1				8		

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ програм од 8. до 14. октобра

8. октобар

ЧЕТВРТАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Занимљива историја р,
10.00 Кухињска р, 10.30 Путујуће приче р,
11.00 Отворена врата р, 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињска,
12.35 Пасји живот р,
13.00 Занимљива историја,
14.00 Комунални сервис р,
15.00 Тарзан р, 15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести, 16.05 Неми сведок р,
17.00 Мозаик, 18.00 Крунисана здања,
18.30 Хроника Јоаким Интер Феста,
18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1,
19.30 Тарзан, 20.00 Стане ствари,
21.00 Неми сведок, 22.00 Хроника 2,
22.30 Под сунцем Сен Тропеа,
23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

9. октобар

ПЕТАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Занимљива историја р,
10.00 Кухињска р, 10.30 Витафон-плаћен термин р, 11.00 Отворена врата р,
11.55 Хит дана, 12.00 Вести,
12.05 Кухињска, 12.35 АБС шоу р,
13.00 Занимљива историја,
14.00 Стане ствари р, 15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р,
16.00 Вести, 16.05 Твин Пикс р,
17.00 Хроника региона "Моја Шумадија"
18.00 Дестинација: Шумадија,
18.30 Хроника Јоаким Интер Феста,
18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1
19.30 Тарзан, 20.00 Трибина-Преломна тачка,
20.30 Раскршћа, 21.00 Твин Пикс,
22.00 Хроника 2, 22.30 Отворена врата,
23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

10. октобар

СУБОТА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Тарзан р,
09.35 Разознано огледало р,
10.00 Кухињска р, 11.00 Пад црног јастреба р,
11.55 Хит дана, 12.00 Вести,
12.05 Шумадијски праг специјал-Јубиларна емисија р, 13.00 Кућица у цвећу р, 13.30 Бени Хил р, 14.00 Викенд програм, 15.30 Кућица у цвећу
16.00 Вести, 16.05 Филм, 18.00 Трибина-Преломна тачка р, 18.30 Раскршћа р,
18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1,
19.30 Тарзан, 20.00 Лек из природе,
20.30 Бени Хил, 21.00 Концерт РТК,
21.45 Хроника Јоаким Интер Феста,
22.00 Хроника 2, 22.30 АБС шоу,
23.00 Филм, 00.00 Вести, 00.30 Хит дана,
наставак програма ТВ Крагујевац.

11. октобар

НЕДЕЉА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Тарзан р,
09.30 Кина-пут змаја р
10.00 Кухињска р
11.00 Разознано огледало
11.55 Хит дана, 12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг,
13.00 Агро дневник, 13.30 Викенд календоскол, 14.30 Путујуће приче,
15.00 Снимак утакмице,
16.00 Вести, 16.05 Филм,
18.00 Чеченија, 18.50 РТК Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Стаклено звоно, 20.30 Кина-пут змаја, 21.00 Концерт РТК,
21.45 Хроника Јоаким Интер Феста,
22.00 Хроника 2, 22.30 Култура,
23.00 Филм, 00.00 Вести, 00.30 Хит дана

12. октобар

ПОНЕДЕЉАК

08.45 Најава програма, Хит дана,
09.00 Вести, 09.05 Седница скупштине Града, 10.00 Кухињска р,
13.00 Занимљива историја,
14.00 Снимак утакмице р, 15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р,
16.00 Вести, 16.05 Твин Пикс р,
17.00 Мозаик, 18.00 Плаћен термин-Витафон, 18.30 Мобил е, 18.45 Хит дана
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан
20:00 Спорт, 20:45 РТК Хит дана,
22.00 Хроника 2,
22.30 Отворена врата, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

13. октобар

УТОРАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Занимљива историја р,
10.00 Кухињска р
10.30 Плаћен термин-Витафон р,
11.00 Отворена врата р,
11.55 Хит дана, 12.00 Вести, 12.05 Кухињска,
12.35 Агро дневник р, 13.00 Занимљива историја, 14:00 Спорт р,
14:30 Друга страна р, 15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести,
16.05 Твин Пикс р, 17.00 Мозаик,
18.00 Свет на длану,
18.30 Хроника Јоаким Интер Феста,
18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1,
19.30 Тарзан, 20.00 Патрола 92,
20.30 Суграђани, 21.00 Твин Пикс,
22.00 Хроника 2, 22.30 Отворена врата,
00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

14. октобар

СРЕДА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Занимљива историја р,
10.00 Кухињска р
10.30 Свет на длану р,
11.00 Отворена врата р, 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињска,
12.35 Култура р,
13.00 Занимљива историја
14.00 Патрола 92 р, 14.30 Суграђани р,
15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести,
16.05 Твин Пикс р, 17.00 Мозаик,
18.00 Путујуће приче р,
18.30 Хроника Јоаким Интер Феста,
18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1,
19.30 Тарзан, 20.00 Комунални сервис,
21.00 Твин Пикс, 22.00 Хроника 2,
22.30 Отворена врата, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

"Покераши"

субота,
23:00
>>>>

www.rtk.co.rs

Вода је драгоцену,

трошите је рационално!

OPEKA

STOVARIŠTE GRADEVINSKOG MATERIJALA

KRAGUJEVAC, Gornjomiľanovačka 123
tel: 034 457 024, 404 310, Fax: 034 404 313
www.opekadoo.com, opeka@ptt.rs

PO MERI SVAKOG KUPCA

POVOLJNA KUPOVINA
Popusti za gotovinsko plaćanje
Krediti banaka • Platne kartice
Čekovima građana na 3 do 6 rata
Sindikalna prodaja

Postoje jednostavna rešenja!

Credy banka AD Kragujevac ima razvijenu poslovnu mrežu u Srbiji, koja se stalno proširuje. U bilo kojoj od naših poslovnica u Srbiji dostupne su Vam sve naše usluge i proizvodi - štednja, platni promet, krediti, platne kartice, poslovanje sa hartijama od vrednosti.....

Credy mreža

KRAGUJEVAC

Kanjiža	Gornji Milanovac
Novi Sad	Čačak
Beograd	Lapovo
Smederevo	Batočina
Sopot	Knić
Šabac	Zaječar
Borča	Rekovac
Smederevska Palanka	Bajina Bašta
Mladenovac	Užice
Velika Plana	Kraljevo
Kladovo	Kruševac
Negotin	Vrnjačka Banja
Valjevo	Zlatibor
Arandelovac	Trstenik
Ljig	Niš
Svilajnac	Vranje
Bor	Bela Palanka
Lazarevac	Pirot
Topola	Aleksandrovac
Rača	Dimitrovgrad

CREDY BANKA
www.credybanka.com

www.prizma.co.rs • e-mail: prizma@prizma.co.rs

Брине о
Вашем
здрављу!

ПЕНЗИОНЕРИ

ЈЕДИНСТВЕНА ПРИЛИКА!

Вашим потписом **одмах**
до апарата

12 1 ком.
18 2 ком.
24 3 ком.
рате

без учешћа и камате

Посетите наша продајна места
(са последњим пензионим чеком):

Крагујевац • (034) 330 200 • Кумановска 8
Београд • (011) 32 86 555 • угао Бранковог моста,
Поп Лукина 12
Нови Сад • (021) 66 10 718 • Шафарикова 9
Суботица • (024) 552 926 • Рудић 3
Ниш • (018) 255 770 • Светозара Марковића 1

0800 200 000 **бесплатан позив**

или попуните купон и са последњим
пензионим чеком (извештајем о приспећу
пензије) пошаљите на адресу:
ПРИЗМА, Кумановска 8, 34000 Крагујевац

ПОДАЦИ О КОРИСНИКУ ПЕНЗИЈЕ

име и презиме _____
Број ЛК   МУП _____
Адреса: _____
Место: _____
Телефон: _____

Модел апарата који купујете _____

Својеручни потпис _____

+300 динара
поштарина
(по поруцини)
укључена у кредит

Након пријема купона доставићемо

Вам **POST EXPRESS** -ОМ

робу и уговор на потпис

Упозорење цењеним купцима: наше производе
можете купити искључиво на начин наведен у
нашим рекламним порукама и у боље снабденим
апотекама, НИКАКО од наводних (лажних)
овлашћених Призмних дистрибутера на терену.

Дигитални апарати за мерење крвног притиска

OMRON M1 Plus
(на надлактицу) полуаутоматски

4800 дина
царина са порезом

• меморија за 21 резултат мерења,
детекција неправилног пулса

OMRON M3i
(на надлактицу) аутоматски

6600 дина
царина са порезом

• меморија за 42 резултата мерења,
детекција неправилног пулса

OMRON M6 Comfort
(на надлактицу) аутоматски

9000 дина
царина са порезом

• меморија за 90 резултата мерења,
универзална манжетна за све
обиме руке (22-42 цм)

OMRON R3i Plus
(на чланку руке) аутоматски

6600 дина
царина са порезом

• меморија за 60 резултата мерења,
прегледан дисплеј

OMRON R6
(на чланку руке) аутоматски

9000 дина
царина са порезом

• меморија за 90 резултата мерења,
детекција неправилног пулса

OMRON R7
(на чланку руке) аутоматски

12000 дина
царина са порезом

• графички приказ резултата,
сензор за одређивање правилног
положаја руке приликом мерења

OMRON BF400
дигитална вага

6300 дина
царина са порезом

• систем за одређивање телесне
месе и количине масноће у телу

OMRON BF500
дигитална вага

12000 дина
царина са порезом

• систем за одређивање телесне
месе, количине масноће, нивоа
висцералне масноће, процента
скелетних мишића и основног
метаболизма

OMRON FlexTemp
дигитални термометар

800 дина
царина са порезом

• водоотпоран, са звучним
сигналом, прегледним дисплејем
и сватљивим мерним врхом

OMRON i-Temp Mini
дигитални термометар

1000 дина
царина са порезом

• малих димензија, водоотпоран, са
звучним сигналом, прегледним
дисплејем и равним мерним врхом

OMRON i-Temp
дигитални термометар

1500 дина
царина са порезом

• велики дисплеј, са звучним
сигналом, меморијом и равним
мерним врхом

OMRON GentleTemp
дигитални термометар

3600 дина
царина са порезом

• удобно, тачно и брзо мерење
телесне температуре инфрацрвеном
методом за 1 секунду

Micro Sonic

ултразвучни инхалатор

7200 дина
царина са порезом

НОВО

• веома компактан,
тих, лаган и малих
димензија
• једноставан за
употребу и
одржавање
• ради на мрежном
напону 110-240V
и на адаптер
цигарет-упалача
за ауто
• величина честице
1-5µm

OMRON C28

компресорски инхалатор

7200 дина
царина са порезом

НОВО

• лак, компактан, нискошуман
• идеалан за третман болести
горњег и доњег
респираторног тракта
• једноставан за
руковање, лако се
одржава и стерилише

Able Spacer

комора за аеросолну терапију

1500 дина
царина са порезом

НОВО

• олакшава узимање лека помоћу мерно
дозног инхалатора ("пумпице")
• посебно погодан за бебе и малу децу
• веома лак за употребу и одржавање
• могућност додатног опремања са
3 маске различитих димензија:
за бебе, децу и одрасле

Air Zone

индикатор максималног протока ваздуха

1500 дина
царина са порезом

НОВО

• помаже праћење астме мерењем
максималног протока ваздуха
• малих димензија, веома лак за
употребу и одржавање
• систем са 3 колорне зоне и
не-клизајућим зонским маркерима
• у комплекту са личним картоном
евиденције резултата мерења
• испуњава НАЕП стандарде

ПОСЕБНА ПОНУДА!

Ваш нови апарат за одређивање
концентрације шећера у крви

Трака сама усисава
потребну количину крви

• биосензорска технологија
• малих димензија, лак за употребу
• у комплекту са 10 трака, 10 ланцета
и аутоланцетом

Донесите или доставите Ваш
неупотребљив апарат за
одређивање концентрације
шећера у крви (било ког
произвођача) и ми ћемо га
заменили за нов апарат
GlucoSure Plus!
(уз куповину тест трака)

За 10 сакупљених кодова -
једна кутија од 50 трака
потпуно бесплатно!

Пре употребе: прочитајте упутство и консултујте лекара! • Сервис обезбеђен • Гарантни рок од 3 до 5 година!